

**Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges
sammanträde måndagen den 16 juni 2025****Tid:**

kl. 14:00-18:07

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-41

Justerat den 23 juni 2025

Anslaget den 24 juni 2025

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Karin Jöback
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Frågestund
- §2 Mötet öppnas
- §3 Närvaro
- §4 Justering
- §5 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2025
- §6 Ändring av föredragningslista
- §7 Bordläggning av interpellationer
- §8 Nya interpellationer
- §9 Valärenden i kommunfullmäktige
- §10 Reviderat genomförandebeslut samt tillägg till överenskommelser om exploatering avseende projekt Stångholmsbacken inom Fokus Skärholmen
- §11 Reviderat genomförandebeslut för projekt Gasverket samt överenskommelse om exploatering med tomträtt och försäljning, för bostäder, kontor och handel inom fastigheten Hjorthagen 1:3 med CA Fastigheter AB och Åke Sundvall AB, projekt Gasverket
- §12 Detaljplan för Gasverket Östra i stadsdelen Östermalm (cirka 190 bostäder, kontor, handel m.m.), DP 2014-12741
- §13 Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark för bostäder inom fastigheten Sättra 2:1 i Mälarhöjden med Klövern Holding 146 AB
- §14 Inriktningsbeslut gällande projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning
- §15 Genomförandebeslut gällande projekt Uppförande av Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp, fastigheten Svenska Högarna 3
- §16 Genomförandebeslut gällande projekt Teknisk upprustning av Klamparen 11

- §17 Genomförandebeslut avseende Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder med aktivitetscenter på tomträtten Ånn 7 i Årsta
- §18 Genomförandebeslut avseende Stockholm Vatten AB:s projekt Oxtorgsgatan/Lästmakargatan, huvudvattenledning V800
- §19 Detaljplan för del av fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda (ca 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och centrumändamål), Dp 2020-06982
- §20 Detaljplan för Firman 1 och del av Grimsta 1:2 i stadsdelen Råcksta (117 bostäder), Dp 2019-15762
- §21 Antagande av Nacka kommun som medlem i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret samt fastställande av förbundsordning och direktionens reglemente
- §22 Förvärv av tomträtten Kämpinge 2, f.d Kämpingeskolan, inom Järva stadsdelsnämndsområde
- §23 Stockholms stads program för inköp
- §24 Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter
- §25 Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud inom Slussenområdet inom Södermalms stadsdelsnämndsområde
- §26 Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud i Bysistäppan inom Södermalms stadsdelsnämndsområde
- §27 Valkretsindelning i Stockholms kommun vid valet till kommunfullmäktige 2026
- §28 Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2024 som inte har beretts inom ett år
- §29 Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.

- §30 Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-,
tränings- och Bostad Först-lägenheter
- §31 Socialtjänsten inom socialnämndens och
stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i
samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
- §32 Tillhandahållande av insatser utan individuell
behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny
socialtjänstlag
- §33 Socialtjänsten inom stadsdelsnämndernas
tillhandahållande av insatser i samband med
ikraftträdande av ny socialtjänstlag inom
äldreomsorgen
- §34 Hantering av insatsen trygghetslarm utifrån ny
socialtjänstlag
- §35 Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- §36 Gemensam funktionsbeskrivning för syn- och
hörselinstruktör i Stockholms stad
- §37 Kollektivtrafikplan för stadens gator
- §38 Avfallsplan för Stockholm 2025-2030
- §39 Bordläggning av motioner
- §40 Nyväckta motioner
- §41 Mötet avslutas

**§ 1
Frågestund****Fråga 1**

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om miljözon klass 3.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 2

Gabriel Kroon (SD) ställer en fråga om borgarrådet tycker att folket ska bestämma vilka konstverk som sätts upp på gator och torg.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om vilka åtgärder som vidtas för att förbättra framförhållningen i skollokalsplaneringen.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Svante Linusson (C) ställer en fråga om laddplatser i bostadsbolagen.

Borgarrådet Lindblom (V) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om Olovslundsskolan.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Hedin (M) ställer en fråga om socialtjänsten.

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

Fråga 7

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga om det socioekonomiska stödet i grundskolor.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 8

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om vilka åtgärder vidtas för att stabilisera socialtjänsten i Skärholmen.

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

§ 2
Mötet öppnas

§ 3
Närvaro

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 4
Justering**

Förste vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och andre vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 23 juni 2025.

§ 5**Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2025**

KS 2025/13

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige och noteras i protokollet:

Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2024

KS 2025/769

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige
under tiden 22/5 2025 – 11/6 2025

Högsta domstolen

Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt) (2025-05-22) med anledning av överklagande av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-11 § 19 detaljplan för Östra Hagastaden.

Mål nr Ö 2512-25

Högsta domstolen avvisar överklagandena.

KS 2023/1485-17

Länsstyrelsen Stockholm

Beslut (2025-05-30) gällande detaljplan - detaljplan för del av fastigheten Hjorthagen 1:3, Terrasskvarteren östra i Norra Djurgårdsstaden.

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

KS 2024/1221-7

§ 6

Ändring av föredragningslista

Punkterna 36-57 i kungörelsen behandlades före punkten 6 i kungörelsen.

§ 7
Bordläggning av interpellationer

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 36-52 i kungörelsen.

§ 8

Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Nya interpellationer

1. Interpellation från Jan Jönsson (L) till socialborgarrådet Alexander Ojanne (S) om JO-anmälan och allvarliga brister inom socialtjänsten på Järva.

Rotel IV Dnr KS 2025/799

2. Interpellation av Hanna Werner (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) angående elcykelparkeringar efter stockholmarnas behov.

Rotel VIII Dnr KS 2025/805

3. Interpellation av Andréa Hedin (M) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) om utmaningarna inom Stockholms socialtjänst.

Rotel IV Dnr KS 2025/806

4. Interpellation av Andréa Hedin (M) till skolborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om utmaningarna med betygssättning.

Rotel III Dnr KS 2025/811

5. Interpellation av Jonas Naddebo (C) och Svante Linusson (C) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om behovet av en blocköverskridande parlamentarisk utredning kring miljözoner i Stockholm.

Rotel I Dnr KS 2025/838

§ 9**Valärenden i kommunfullmäktige****Avsägelse och fyllnadsval**

KS 2025/9

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag och tilläggsförslag från Linnéa Vinge (SD).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 16 juni behandlas.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Linnéa Vinge (SD) föreslår att kommunfullmäktige utser Lena Preutz (SD) till ersättare i Bromma stadsdelsnämnd.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tilläggsförslag från Linnéa Vinge (SD). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 10**Reviderat genomförandebeslut samt tillägg till
överenskommelser om exploatering avseende projekt
Stångholmsbacken inom Fokus Skärholmen****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2025/542

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra fortsatta utredningar och projektering avseende projekt Stångholmsbacken till en projektutgift om 26,4 mnkr och projektinkomst om 1,5 mnkr, inför ett kommande reviderat genomförandebeslut.
2. Tillägg till överenskommelser om exploatering med överlåtelser av mark i enlighet med utlåtandet godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att teckna erforderliga avtal.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut samt tillägg till överenskommelser om exploatering avseende projekt Stångholmsbacken inom Fokus Skärholmen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 11

Reviderat genomförandebeslut för projekt Gasverket samt överenskommelse om exploatering med tomträtt och försäljning, för bostäder, kontor och handel inom fastigheten Hjorthagen 1:3 med CA Fastigheter AB och Åke Sundvall AB, projekt Gasverket

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2025/543

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheten Hjorthagen 1:3, projekt Gasverket, till en projektutgift om 1 552 miljoner kronor, en projektinkomst om 74 miljoner kronor och en total försäljningsinkomst om cirka 237 miljoner kronor.
2. Överenskommelse om exploatering med upplåtelse av tomträtter, överlåtelse av befintliga byggnader samt överlåtelse av mark inom fastigheten Hjorthagen 1:3 till CA Fastigheter AB med helägda dotterbolag enligt bilaga 1 till utlåandet godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelsen.
3. Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom fastigheten Hjorthagen 1:3 till Åke Sundvall AB med helägda dotterbolag, med en preliminär köpeskilling om cirka 237 miljoner kronor enligt bilaga 2 till utlåandet godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelsen.
4. Projektutgifterna för år 2025 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2026.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut för projekt Gasverket samt överenskommelse om exploatering med tomträtt och försäljning, för bostäder, kontor och handel inom fastigheten Hjorthagen 1:3 med CA Fastigheter AB och Åke Sundvall AB, projekt Gasverket.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/543 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/493.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M), Björn Ljung (L) och Lovisa Hedin (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner och att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 12**Detaljplan för Gasverket Östra i stadsdelen Östermalm
(cirka 190 bostäder, kontor, handel m.m.), DP 2014-12741****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2025/493

Beslut

Detaljplan för Gasverket Östra i stadsdelen Östermalm (cirka 190 bostäder, kontor, handel m.m.), DP 2014-12741, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Detaljplan för Gasverket Östra i stadsdelen Östermalm (cirka 190 bostäder, kontor, handel m.m.), DP 2014-12741.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/493 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/543.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

Utlåtande, KS 2025/493-2

Plankarta, 2025-03-06, dnr KS 2025/493-1.7

Planbeskrivning, 2025-03-06, dnr KS 2025/493-1.3

Samrådsredogörelse, 2020-10-29, dnr KS 2025/493-1.2

Granskningsutlåtande 1, 2023-05-30, dnr KS 2025/493-1.5

Granskningsutlåtande 2, 2025-03-06, dnr KS 2025/493-1.4

Fördjupning av MKB 2023-05-29, dnr KS 2025/493-1.6

§ 13**Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av
mark för bostäder inom fastigheten Sättra 2:1 i
Mälarhöjden med Klöver Holding 146 AB****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2025/541

Beslut

1. Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom fastigheten Sättra 2:1 i Mälarhöjden till Klöver 146 Holding AB med en preliminär köpeskilling om cirka 95 miljoner kronor godkänns.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark för bostäder inom fastigheten Sättra 2:1 i Mälarhöjden med Klöver Holding 146 AB.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 14**Inriktningsbeslut gällande projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning****Framställan från fastighetsnämnden och Järva stadsdelsnämnd**

KS 2025/633

Beslut

1. Inriktningen för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning godkänns.
2. Fastighetsnämnden medges rätt att fortsätta planera förutsättningarna för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning till en investeringsutgift som framgår av bilaga till utlåtandet, som underlag för ett kommande genomförandebeslut.
3. Utgifterna för år 2025 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2026.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Inriktningsbeslut gällande projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Elvir Kazinic (S) och borgarrådet Lindblom (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Therese Lindström (M) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Åsa Nilsson Söderström (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Michaela Hollis (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Genomförandebeslut gällande projekt Uppförande av Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp, fastigheten Svenska Högarna 3****Framställan från fastighetsnämnden och idrottsnämnden**
KS 2025/483**Beslut**

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projekt Uppförande av Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp i enlighet med utlåandet till en projektutgift som framgår av bilaga till utlåandet.
2. Utgifterna för år 2025 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2026.
3. Avsteg från närhetsprincipen godkänns för Gränsbergets idrottshall.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåandet gäller Genomförandebeslut gällande projekt Uppförande av Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp, fastigheten Svenska Högarna 3.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Leif Söderström (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Genomförandebeslut gällande projekt Teknisk
upprustning av Klamparen 11****Framställan från fastighetsnämnden, förskolenämnden,
idrottsnämnden och kyrkogårdsnämnden**

KS 2025/600

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projekt Teknisk upprustning av Klamparen 11 i enlighet med utlåtandet till en projektutgift som framgår av bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för år 2025 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2026.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Genomförandebeslut gällande projekt Teknisk upprustning av Klamparen 11.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Genomförandebeslut avseende Micasa Fastigheter i
Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och
omsorgsboende och seniorbostäder med aktivitetscenter
på tomträtten Ånn 7 i Årsta**

KS 2025/370

Beslut

Genomförandet av Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion på tomträtten Ånn 7 i Årsta till en investeringsutgift inklusive förväntad kostnadsutveckling enligt bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Genomförandebeslut avseende Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder med aktivitetscenter på tomträtten Ånn 7 i Årsta.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Maria Mustonen (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18**Genomförandebeslut avseende Stockholm Vatten AB:s
projekt Oxtorgsgatan/Lästmakargatan,
huvudvattenledning V800**

KS 2025/472

Beslut

Genomförandebeslutet för Stockholm Vatten AB:s projekt Oxtorgsgatan/Lästmakargatan med en investeringsutgift om 520 mnkr inklusive förväntad kostnadsutveckling i enlighet med utlåtandet godkänns

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Genomförandebeslut avseende Stockholm Vatten AB:s projekt Oxtorgsgatan/Lästmakargatan, huvudvattenledning V800.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindhagen (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Fritz Lennaård (M), Björn Ljung (L) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19

**Detaljplan för del av fastigheten Sillö 5 i stadsdelen
Larsboda (ca 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och
centrumändamål), Dp 2020-06982**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2025/618

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda
(ca 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och
centrumändamål), Dp 2020-06982, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och
Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det
egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot
beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Detaljplan för del av fastigheten Sillö 5 i
stadsdelen Larsboda (ca 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och
centrumändamål), Dp 2020-06982.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kristina Lutz (M), Björn Ljung (L), Jonas Naddebo (C) och Destiny
Zandi Lindgren (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiet och
Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

Utlåtande KS 2025/618-2

Plankarta 2025-04-10, dnr KS 2025/618-1.2

Planbeskrivning 2025-04-10, dnr KS 2025/618-1.4

Samrådsredogörelse 2022-06-09, dnr KS 2025/618-1.5

Granskningsutlåtande 2025-04-10, dnr KS 2025/618-1.3

§ 20**Detaljplan för Firman 1 och del av Grimsta 1:2 i
stadsdelen Råcksta (117 bostäder), Dp 2019-15762****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2022/1411

Beslut

1. Detaljplan för Firman 1 och del av Grimsta 1:2 i stadsdelen Råcksta (117 bostäder), Dp 2019-15762, antas.
2. Kommunfullmäktige beslutar att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Detaljplan för Firman 1 och del av Grimsta 1:2 i stadsdelen Råcksta (117 bostäder), Dp 2019-15762.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

Utlåtande KS 2022/1411-3

Plankarta, reviderad 2025-02-25, dnr KS 2022/1411-2.4

Planbeskrivning reviderad 2025-02-25, dnr KS 2022/1411-2.3

Samrådsredogörelse 2022-01-10, dnr KS 2022/1411-1.1

Granskningsutlåtande 2022-11-11, dnr KS 2022/1411-1.3
PM - Revidering av plankarta och planbeskrivning tillhörande
detaljplan för Firman 1 i stadsdelen Råcksta, Dp 2019-15762 2025-
02-25, dnr KS 2022/1411-2.1
Beslut om betydande miljöpåverkan 2025-02-25, dnr KS
2022/1411-2.2

§ 21**Antagande av Nacka kommun som medlem i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret samt fastställande av förbundsordning och direktionens reglemente****Förslag från direktionen för Storstockholms brandförsvaret**
KS 2025/449**Beslut**

1. Nacka kommun godkänns som medlem i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret från och med den 1 juli 2025.
2. Föreslagna ändringar i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvares förbundsordning samt i direktionens reglemente som föranleds av Nacka kommuns anslutning till Storstockholms brandförsvaret godkänns i enlighet med bilaga 4 och 5 till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Antagande av Nacka kommun som medlem i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret samt fastställande av förbundsordning och direktionens reglemente.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindblom (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Förvärv av tomträtten Kämpinge 2, f.d Kämpingeskolan,
inom Järva stadsdelsnämndsområde****Genomförandebeslut****Hemställan från fastighetsnämnden**

KS 2025/632

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att förvärva tomträtten för fastigheten Kämpinge 2 i enlighet med bilaga till utlåandet.
2. Fastighetsnämnden medges rätt att teckna köpeavtal i enlighet med punkt 1 ovan.
3. Fastighetsnämnden bemyndigas att döda tomträtten i samband med tillträdet av tomträtten.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Förvärv av tomträtten Kämpinge 2, f.d Kämpingeskolan, inom Järva stadsdelsnämndsområde.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Therese Lindström (M) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Stockholms stads program för inköp**

KS 2024/553

Beslut

1. *Stockholms stads program för inköp* godkänns enligt bilaga till utlåtandet.
2. Samtliga nämnder ska inarbeta *Stockholms stads program för inköp* i sin verksamhetsplanering.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta och inarbeta *Stockholms stads program för inköp* i sin verksamhetsplanering enligt bilaga till utlåtandet.
4. Nämnder och bolagsstyrelser ska som huvudregel registrera sina avtal i stadens vid var tid aktuella kommunkoncernövergripande system för avtalshantering.
5. Kommunstyrelsen ska ta fram tillämpningsanvisningar till *Stockholms stads program för inköp*.
6. Kommunstyrelsen ska samordna framtagande och tillämpning av arbetsrättsliga kontraktsvillkor vid upphandling inom branscher som bedöms ha en stor risk för att arbetstagare inte erbjuds arbetsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal samt där sådana villkor saknas på nationell nivå.
7. Kommunstyrelsen ska utreda organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för stadens nämnder att ingå medlemskap i föreningen Rättvist byggande.
8. Tidigare beslutat *Stockholms stads program för inköp 2020-2023* (dnr KS 2019/799) upphör att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Stockholms stads program för inköp.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Fjellner (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter**

KS 2024/800

Beslut

1. *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet godkänns för innevarande mandatperiod.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för
Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud inom
Slussenområdet inom Södermalms
stadsdelsnämndsområde****Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd**

KS 2025/612

Beslut

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15, i enlighet med utlåtandet och bilagan till utlåtandet, godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud inom Slussenområdet inom Södermalms stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/612 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/613.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Jonas Nilsson (M), Anne-Lie Elfván (L) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Michaela Hollis (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter i
Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud i
Bysistäppan inom Södermalms stadsdelsnämndsområde****Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd**

KS 2025/613

Beslut

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15, i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag och bilaga 2 till utlåtandet godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud i Bysistäppan inom Södermalms stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/613 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/612.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Jonas Nilsson (M), Anne-Lie Elfén (L) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Michaela Hollis (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Valkretsindelning i Stockholms kommun vid valet till
kommunfullmäktige 2026****Förslag från valnämnden**

KS 2025/604

Beslut

Valkretsindelning för valet till kommunfullmäktige den 13 september 2026 i enlighet med utlåtandet godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Valkretsindelning i Stockholms kommun vid valet till kommunfullmäktige 2026.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28**Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2024
som inte har beretts inom ett år**

KS 2025/761

Beslut

Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2024,
som inte har beretts inom ett år godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Redovisning av motioner, inlämnade före den 1
juli 2024 som inte har beretts inom ett år.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 29**Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.**

KS 2024/1242

Beslut

1. *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* antas enligt bilaga 1 till utlåtandet.
2. Samtliga nämnder ska fastställa egna lokala anvisningar som säkerställer efterlevnad av riktlinjerna.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas för egen del att anta samt att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. enligt bilaga 1 till utlåtandet.
4. Stockholms Stadshus AB ska för egen del fastställa en egen lokal anvisning som säkerställer efterlevnad av riktlinjerna samt ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att göra detsamma.
5. Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. enligt bilaga 1 till utlåtandet börjar gälla från beslutsdatum och ersätter styrdokumentet *Riktlinjer om mutor och representation, reviderade 2015* (dnr 160-1416/2015) som därmed upphör att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 30**Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-,
tränings- och Bostad Först-lägenheter****Framställan från socialnämnden**

KS 2024/1148

Beslut

Ärendet återremitteras med stöd av kommunallagens regler om minoritetsåterremiss och med motivering som anføres i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M), borgarrådet Jönsson (L), Kristin Jacobsson (C) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen som innebär att ärendet ska återremitteras.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet med stöd av kommunallagens regler om minoritetsåterremiss och med den motivering som anføres i Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

§ 31**Socialtjänsten inom socialnämndens och
stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i
samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag****Framställan från socialnämnden**

KS 2025/308

Beslut

1. Socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad får under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026 tillhandahålla insatserna i bilaga 1 till utlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
2. Uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilaga 1 till utlåtandet, förutom insatsen budget- och skuldrådgivning, under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
3. Socialnämnden får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för socialnämnden, KFS 2024:16, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
 - a) föreslå vilka insatser i bilaga 1 till utlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
 - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a.
4. Socialnämnden och stadsdelsnämnderna får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025
 - a) genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden
 - b) pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.
5. Socialnämnden ska återrapportera uppdragen som anges i punkterna 3 och 4 till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Socialtjänsten inom socialnämndens och stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/308 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/349 och dnr KS 2025/318.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S), Robert Mjörnberg (V) och Lisa Carlbom (MP) och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M), borgarrådet Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 32**Tillhandahållande av insatser utan individuell
behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny
socialtjänstlag****Framställan från arbetsmarknadsnämnden**

KS 2025/349

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Arbetsmarknadsrådgivning* utan individuell behovsprövning.
2. Målgruppen för insatsen *Arbetsmarknadsrådgivning* fastställs till personer som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.
3. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Förebygga skolavbrott* utan individuell behovsprövning.
4. Målgruppen för insatsen *Förebygga skolavbrott* fastställs till personer under 20 år folkbokförda i Stockholms stad som studerar på gymnasiet och riskerar att avbryta sina studier.
5. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Bron* utan individuell behovsprövning.
6. Målgruppen för insatsen *Bron* fastställs till personer som är folkbokförda i Stockholms stad och studerar sista året på anpassad gymnasieskola.
7. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Etableringsstöd till nyanlända* utan individuell behovsprövning.
8. Målgruppen för insatsen *Etableringsstöd till nyanlända* fastställs till nyanlända som har ett uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som är som högst 36 månader gammalt, bor på SHIS Bostäder (max 5 år), omfattas av massflyktsdirektivet, är anhörig till person med uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som har fått uppehållstillstånd inom 6 år från det att den anhöriga i Sverige fick sitt uppehållstillstånd.
9. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *IPS integrerat i psykosvården* utan individuell behovsprövning under den tid projektet pågår.
10. Målgruppen för insatsen *IPS integrerat i psykosvården* fastställs till personer folkbokförda i Stockholms stad och inskrivna på de psykosmottagningar som deltar i projektet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/349 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/308 och dnr KS 2025/318.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 33**Socialtjänsten inom stadsdelsnämndernas
tillhandahållande av insatser i samband med
ikraftträdande av ny socialtjänstlag inom äldreomsorgen****Framställan från äldre nämnden**

KS 2025/318

Beslut

1. Socialtjänsten inom stadsdelsnämnderna i Stockholms stad får under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026 tillhandahålla insatserna i bilaga 1 till utlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
2. Uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilaga 1 till utlåtandet, förutom insatsen budget- och skuldrådgivning, under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
3. Äldre nämnden får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för äldre nämnden, KFS 2024:21, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
 - a) föreslå vilka insatser i bilaga 1 till utlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
 - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a
4. Äldre nämnden och stadsdelsnämnderna får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för äldre nämnden, KFS 2024:21, och inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i äldre nämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges efter individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahålla utan individuell behovsprövning.
5. Äldre nämnden ska återsamla uppgifterna som anges i punkterna 3 och 4 till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Socialtjänsten inom stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag inom äldreomsorgen.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2025/318 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr KS 2025/308 och dnr KS 2025/349.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 34**Hantering av insatsen trygghetslarm utifrån ny socialtjänstlag****Framställan från äldre nämnden**

KS 2025/317

Beslut

1. Socialtjänstens äldreomsorg i Stockholms stad ska tillhandahålla insatsen trygghetslarm utan individuell behovsprövning förenat med följande villkor:
 - den enskilde är 65 år eller äldre,
 - den enskilde bor i ordinärt boende och
 - den enskilde är folkbokförd i Stockholms stad.
2. Trygghetslarm i ordinärt boende för personer 65 år och äldre i form av insats utan individuell behovsprövning ska omfattas av valfrihetssystemet för hemtjänst.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Hantering av insatsen trygghetslarm utifrån ny socialtjänstlag.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 35**Stockholms stads program för barns rätt till kultur****Framställan från kulturnämnden**

KS 2024/1378

Beslut

1. Stockholms stads program för barns rätt till kultur godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga, Program för barn- och ungdomskultur i Stockholm, dnr KS 328-323/2013, upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Stockholms stads program för barns rätt till kultur.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Alma Carlsson (S), borgarrådet Boucher (V), Mansur Jama (MP) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Emelie Wasserman (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 36**Gemensam funktionsbeskrivning för syn- och
hörselinstruktör i Stockholms stad****Framställan från äldreämnden**

KS 2024/1338

Beslut

En stadsgemensam funktionsbeskrivning för syn- och
hörselinstruktör godkänns enligt bilaga till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Gemensam funktionsbeskrivning för syn- och
hörselinstruktör i Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 37**Kollektivtrafikplan för stadens gator****Framställan från trafiknämnden**

KS 2025/327

Beslut

1. *Kollektivtrafikplan för stadens gator*, enligt bilaga till utlåtandet, godkänns.
2. Stomnätsplan för Stockholms län upphör därmed att gälla som strategiskt underlag i Stockholms stad för vidare planering av kollektivtrafikens stomnät.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Kollektivtrafikplan för stadens gator.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Sara Svanström (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 38**Avfallsplan för Stockholm 2025-2030****Hemställan från avfallsnämnden**

KS 2024/823

Beslut

1. Avfallsplan för Stockholm 2025-2030 inklusive bilagor 1 - 6, bilaga 1 till utlåtandet, antas att börja gälla från och med den 1 juli 2025.
2. Stadens nämnder ska arbeta efter Avfallsplan för Stockholm 2025-2030.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas för egen del arbeta efter samt att ge stadens bolagsstyrelser i uppdrag att arbeta efter Avfallsplan för Stockholm 2025-2030.
4. Avfallsplan för Stockholm 2021-2024, dnr KS 2020/1714, upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Avfallsplan för Stockholm 2025-2030.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindhagen (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Fritz Lennaárd (M), Sara Svanström (L), Svante Linusson (C) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiet och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 39

Bordläggning av motioner

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 58-82 i kungörelsen.

**§ 40
Nyväckta motioner**

Följande motioner väcktes under perioden 27 maj 2025 till 16 maj 2025:

1. Motion om att utreda det långsiktiga behovet och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning. Motion av Hanna Wistrand (L).
Rotel II Dnr KS 2025/909
2. Motion om om att utreda förutsättningarna för en fullstor fotbollsplan i Bellevueparken. Motion av Hanna Wistrand och Christina Tufvesson (båda L).
Rotel II Dnr KS 2025/910
3. Motion om att påbörja utvecklingen av Högdalstopparna till ett attraktivt och öppet frilufts- och rekreationsområde och utreda möjligheten till kollektivtrafik. Motion av Hanna Wistrand (L).
Rotel II Dnr KS 2025/911
4. Motion om att ta fram en strategi för hyror för samlingslokaler, föreningslokaler, medborgarhus m.m. ska hållas på en låg nivå. Motion av Jan Jönsson, Isabel Palmqvist-Smedberg och Hanna Wistrand (alla L).
Rotel V Dnr KS 2025/912
5. Motion om att utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat. Motion av Jan Jönsson, Isabel Palmqvist-Smedberg och Hanna Wistrand (alla L).
Rotel II Dnr KS 2025/913
6. Motion om en långsiktigt hållbar lösning för Örnbergs Kanotsällskap. Motion av Dennis Wedin (M).
Rotel I Dnr KS 2025/915
7. Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor. Motion av Ismail Ali och Claes Nyberg (båda C).
Rotel VII Dnr KS 2025/916
8. Motion om att anlägga fotbollsplaner på vatten. Motion av Jonas Naddebo (C).
Rotel II Dnr KS 2025/917
9. Motion om reformer för ett friare och festligare Stockholm Motion av Jonas Naddebo (C).
Rotel I Dnr KS 2025/918

10. Motion om att växla upp arbetet med gröna tak. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel II Dnr KS 2025/919

11. Motion om att införa en idrottsnorm. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel I Dnr KS 2025/920

12. Motion om att göra Storängstorget till ett sommartorg. Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C).

Rotel VIII Dnr KS 2025/921

13. Motion om att göra klassrum till kvartersrum. Motion av Claes Nyberg (C).

Rotel III. Dnr 2025/922

14. Motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola. Motion av Claes Nyberg (C).

Rotel VII Dnr KS 2025/923

15. Motion om läxhjälp i trångbodda områden. Motion av Claes Nyberg och Ismail Ali (båda C).

Rotel III Dnr KS 2025/924

16. Motion om att Stockholm bör bli pilotstad för självkörande bilar i samarbete med Waymo. Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C).

Rotel I Dnr KS 2025/925

17. Motion om utökat regionalt samarbete kring idrottsanläggningar. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel II Dnr KS 2025/926

18. Motion om tillgång till toaletter och omklädningsrum vid fotbollsplaner. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel II Dnr KS 2025/927

19. Motion om pilotprojekt Vinterhjälpen. Motion av Kristin Jacobsson (C).

Rotel I Dnr KS 2025/928

20. Motion om en strategi för POPS. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel II Dnr KS 2025/929

21. Motion om att levandegöra och utveckla Stadsgårdskajen. Motion av Jonas Naddebo (C).

Rotel II Dnr KS 2025/930

22. Motion om ett helhetslyft av Valhallavägen. Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C).

Rotel VIII Dnr KS 2025/931

23. Motion om hur pocketparker kan bidra till ökad trivsel i vår stad. Motion av Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M).

Rotel I Dnr KS 2025/942

24. Motion om Strandvägen. Motion av Dennis Wedin och Petra Gardos Ek (båda M).

Rotel VIII Dnr KS 2025/944

**§ 41
Mötet avslutas**

STOCKHOLMS STAD

Bilaga 1. Närvaro**Kommunfullmäktige
2025-06-16**

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
48	(S) Burell, Olle §§ 19-30, 38-41		16:57	18:07
77	(M) Brinck, Cecilia §§ 2-18, 31- 37		14:48	18:07
47	(V) Stenudd, Sara §§ 1		14:06	18:07
56	(S) Abdullahi Ali, Nassir		15:07	18:07
105	(V) Ali Hassan, Shamso		15:00	18:07
42	(C) Ali, Ismail		14:09	18:00
102	(S) Aranda de Gutiérrez, Norma	Karlsson, Oscar	14:51	18:07
89	(MP) Badeli, Aida	Carlbom, Lisa	14:58	18:07
96	(S) Bengtsson, Frida	Brandt, Jakob	14:52	18:07
46	(C) Bessner, Linn		15:01	18:07
23	(S) Bjuggren, Emilia		14:03	18:07
8	(V) Boucher, Torun		14:00	18:07
93	(S) Bustos, Emil		14:43	18:07
58	(S) Carlsson Hallberg, Ewa		14:03	18:07
94	(S) Carlsson, Alma		14:43	18:07
13	(M) Cederschiöld, Anna	Virro, Henrik	14:25	18:07
80	(SD) Edin, Anders		13:58	18:06
53	(S) Edlund, Ingela		13:58	18:07
40	(L) Elfvén, Anne-Lie		15:28	18:06
67	(M) Elmlund, Annika		15:26	18:07
95	(S) Finnveden, Felix	Lagerkvist Tranströmer, Britten	14:55	18:07
14	(KD) Forslund, Maurice	Hedin, Lovisa	14:53	18:07
12	(M) Granswed Baat, Sophia		15:03	18:07
103	(S) Güler, Esme		14:04	18:05
52	(S) Göransson, Anders		14:33	18:07

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
51	(MP)	Hansson, Martin		14:00	18:07
4	(M)	Hedin, Andréa		14:09	18:07
66	(M)	Hedrup, Tom	Randquist, Theréz	13:58	18:07
61	(S)	Heinonen, Johan		13:58	18:07
34	(M)	Hellström, Anette		14:36	18:07
106	(V)	Herrström, Cecilia	Ehrnström, Thomas	14:06	18:07
37	(KD)	Hollis, Michaela		14:53	18:07
107	(V)	Holm, Jens		14:53	18:06
70	(M)	Hökmark, Christoffer		14:51	18:07
43	(C)	Ibrahim, Ashna	Kling, Johan	14:26	18:07
19	(C)	Jacobsson, Kristin		13:59	18:07
30	(V)	Jama, Hassan		14:56	18:06
88	(MP)	Jama, Mansur		16:13	18:07
39	(L)	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	14:20	18:07
79	(SD)	Juntunen, Tapani	Nordström, Åke	15:01	16:10
79	(SD)	Juntunen, Tapani		16:10	18:07
18	(L)	Jönsson, Jan		13:58	18:07
101	(S)	Kazinic, Elvir		13:58	18:07
62	(V)	Kratz, Tina		15:01	18:06
86	(SD)	Kroon, Gabriel		14:01	18:07
81	(SD)	Kroon, Julian		14:23	18:07
104	(V)	Körhan, Özlem	Karlsson, Ann	14:42	18:07
36	(M)	Lennaárd, Fritz		14:57	18:07
99	(S)	Lind, Andreas		14:48	18:07
7	(V)	Lindblom, Clara		13:58	18:06
60	(S)	Lindgren, Jimmy		14:00	18:07
71	(M)	Lindström, Therese		14:46	18:07
45	(C)	Linusson, Svante		15:01	18:06
16	(L)	Ljung, Björn		14:16	18:07

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
64	(V)	Ljuslin, Maria		15:01	18:07
97	(S)	Lorentzi, Ulrika		14:38	18:07
11	(M)	Lutz, Kristina		14:58	18:07
9	(V)	Mattsson, Alexandra		14:40	18:07
31	(V)	Mayr, Marre	Gabrielsson, Catharina	15:03	18:07
63	(V)	Mjörnberg, Robert		14:46	18:07
38	(KD)	Modig, Aron	Lindgren, Destiny Zandi	14:53	18:07
28	(V)	Mohammed, Rashid		14:50	18:07
29	(V)	Mustonen, Maria		14:24	18:07
20	(C)	Naddebo, Jonas		14:20	18:07
41	(L)	Nilsson Söderström, Åsa		14:57	18:03
32	(M)	Nilsson, Johan		13:58	18:07
10	(M)	Nilsson, Jonas		14:56	18:07
92	(S)	Nyberg, Berit		14:35	18:07
44	(C)	Nyberg, Claes		14:03	18:07
87	(MP)	Obermüller, Cecilia		13:58	18:07
24	(S)	Ojanne, Alexander		13:58	18:07
33	(M)	Paccamonti, Johan		16:25	18:07
100	(S)	Palm, Ulrika		14:53	18:07
91	(S)	Risberg, Eva		13:58	18:07
72	(M)	Rosencrantz, Per		14:34	18:07
90	(MP)	Runsten, Magnus		13:58	18:07
69	(M)	Sakala, Aleks		15:09	18:07
83	(SD)	Salnikov, Sergej		14:55	18:06
27	(S)	Salvo, Maria-Elsa		14:59	18:07
65	(V)	Sharaf Abdi, Ahmed		15:02	18:06
54	(S)	Sjöberg, Ulla		13:58	18:07
35	(M)	Sjölander, Henrik		14:56	18:07
17	(L)	Smedberg-Palmqvist, Isabel		15:00	18:06

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
98	(S) Snis Sigtryggsson, Bjarne		14:10	18:07
57	(S) Stavling, Margareta	Hansson, Curre	13:58	18:07
50	(MP) Strömgren, Lars		13:58	18:07
74	(L) Svanström, Sara		14:57	18:07
84	(SD) Söderström, Leif		14:42	18:06
75	(L) Tufvesson, Christina		13:58	18:07
22	(S) Valeskog, Jan		14:51	18:06
26	(S) Vikman Rindevall, Arvid		14:11	18:06
85	(SD) Vinge, Linnéa		14:02	18:07
55	(S) Walther, Ulf	William-Olsson, Ellen	13:59	18:07
21	(S) Wanngård, Karin		14:49	18:07
82	(SD) Wassermann, Emelie		15:28	18:07
5	(M) Wedin, Dennis		13:58	18:07
68	(M) Wejke Norberg, Lou-Ann		14:32	18:07
73	(M) Werner, Hanna		14:54	18:06
78	(SD) Åkerlund, Liliane		13:58	18:07
15	(KD) Örbrink, Nike		14:13	18:07
25	(S) Österberg, Anders		13:58	18:06
59	(S) Österman, Gustav		14:36	18:07
Övr.	(M) Fjellner, Christofer		14:39	18:07
Övr.	(MP) Lindhagen, Åsa		14:00	18:07

Yttranden 2025-06-16

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 16 juni 2025*§ 1 Frågestund**Fråga nr 1. Miljözon klass 3*

Anförande nr 1

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! När beslutet om miljözon klass 3 klubbades i den här salen för cirka ett år sedan sa jag att jag, för Moderaterna, skulle överklaga det beslutet. Framför allt sa Moderaterna redan då att frågan inte var tillräckligt utredd och att det fanns för många frågetecken kopplade till detta. Trafikborgarrådet blev då arg och sa att jag inte hade läst beslutsunderlagen och att jag försökte vilseleda väljarna.

Nu visar det sig att länsstyrelsen höll med oss som hade skarp kritik mot detta. Förtjänar vi en ursäkt från trafikborgarrådet? Har han eller trafikkontoret någon självreflektion eller självkritik kring detta, och hur ni har lett den här processen?

Anförande nr 2

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, Dennis Wedin, för frågan!

Stockholm är fullt av människor som längtar efter renare luft och en tystare och mer hållbar stad. Då är det vår uppgift att ta ansvar. Det är det som miljözon klass 3 handlar om: att skydda människors liv och hälsa där flest vistas. I området där zonen ska införas överskrids WHO:s riktvärden för kvävedioxid, vilket innebär en påvisad risk för lungsjukdomar, hjärtproblem och förtida död. Vi har inte valt det här området på måfå; det är en plats där tusentals människor promenerar varje dag, där gaturummen är trånga och luftcirkulationen låg. Att införa miljözon där är påkallat, hälsomässigt motiverat och har under den här perioden visat sig vara praktiskt genomförbart. Vi tar helt enkelt stockholmarnas hälsa på allvar.

Det här är en förordning som nu införs i Sverige för första gången. Vi har fått rätt i förvaltningsrätten. EU-kommissionen hade ingenting att erinra, men länsstyrelsen säger att de inte tycker att det här har utretts tillräckligt. Det är därför helt rimligt att vi överklagar och ifrågasätter länsstyrelsens besked. De har alltså menat att vi inte har utrett det här tillräckligt, medan vi menar att vi har gjort det. Vi har följt de krav som Transportstyrelsen ställer på införandet av en lokal trafikföreskrift, vilket miljözon klass 3 är. Att överklaga är därför det rimliga, och vi tycker att det är bra för oss, men också för andra kommuner i Sverige som står i färd med att införa miljözon klass 3, att det här utreds tillräckligt.

Det jag tycker att du hoppar över hela tiden är frågan om frisk luft och hur vi ska nå WHO:s riktlinjer. Vilka alternativ ser du om du, som du säger, inte är för att införa miljözon klass 3?

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 3

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det låter som trafikborgarrådet påstår att det är länsstyrelsen som vilseleder väljarna – det börjar bli lite Trumpvarning här.

Att överklaga länsstyrelsens besked om miljözonen är vid det här laget ett ideologiskt prestigebeslut från det rödgröna styret. Det handlar inte om det juridiska, och det är inte för stockholmarnas bästa. Avgaserna kommer bara att flytta ut till boendekvarteren runt om. Det är inte ens belagt att det är ett miljöskadat område utifrån de normer vi har när vi mäter.

Nu ska alltså samma människor som har misslyckats med detta spendera ytterligare tid och skattepengar för att forcera fram något som vi inte behöver och heller inte borde ha i den här staden. Det här är plakatpolitik i stället för att göra grovjobbet på riktigt. Varför kan inte borgarrådet Strömgren besvara detta och här och nu säga att ni skrotar det här och låter väljarna avgöra frågan 2026? Väljarna fick inte göra det förra gången; förra gången var det bara Miljöpartiet som ville ha detta.

Gå till väljarna och säg att de kan få avgöra det här 2026!

Anförande nr 4

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! År 2021 fattades det beslut i den här salen om att Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri 2030. För att uppnå det målet har vi ett antal verktyg i vår verktygslåda. Miljözon klass 3 är ett av dessa verktyg, och det finns även andra. Vi jobbar med en palett av åtgärder för att säkerställa stockholmarnas hälsa.

Dennis Wedin får gärna berätta vilka åtgärder han vill vidta, och om han inte längre är för målet att vi ska vara utsläppsfria 2030 får han gärna säga det också här i salen. Vi har fattat beslut utifrån Transportstyrelsens riktlinjer och krav om att införa miljözon klass 3 i ett område i city, vilket är motiverat för att det är många gående som rör sig där och för att kraven på luftkvalitet som WHO ställer inte nås när det kommer till kvävedioxid.

Eftersom det är en ny förordning är det helt rimligt att det testas och prövas juridiskt. Att vi överklagar detta till Transportstyrelsen är för stockholmarnas skull men också för alla andra kommuner som vill införa detta.

Anförande nr 5

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Ni fick backa från miljözon klass 3 i Gamla stan ganska snabbt efter ett, i det närmaste, folkligt uppror lokalt. Nu har länsstyrelsen ställt sig på Moderaternas sida och stoppat införandet av miljözon klass 3 i city.

Det här börjar bli ett pinsamt haveri. Ändå sägs det att trafikkontoret har överlämnat ett förslag till politiska roteln om att zonen ska utökas. Kan det stämma? Stämmer det att ni under det här haveriet, medan ni får juridiskt motstånd till och med från

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

länsstyrelsen, sitter och jobbar på att det ska bli en större zon? Kan borgarrådet klargöra att ni jobbar för en större zon i stället för att lyssna in den allvarliga kritik som ni har fått under den här processen? Var ska i så fall den zonen hamna? När kommer beskedet?

Kan du vara lite transparent gentemot väljarna så att det inte blir någonting som forceras fram, som det blev efter förra valet? Det är bara Miljöpartiet som vill det här, ingen annan.

Anförande nr 6

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! År 2021 fattade ett grönblått styre beslut i den här salen om att staden ska vara utsläppsfri 2030. I min värld fattar vi beslut och har målsättningar för att genomföra dem och skrida till verket. Moderaterna får gärna komma med egna förslag på hur man kan nå det här målet och hur ni ska säkerställa att stockholmarna, i synnerhet de som har tendens till astma eller svaga lungor, inte ska utsättas för farliga partiklar.

Det har utretts vilket område som är lämpligast för miljözon klass 3. I Gamla stan konstaterade vi att det var lämpligare att genomföra ett annat förslag, nämligen en stadsmiljözon med mer grönska, vistelseytor och mer plats för gående och verksamheter. I det här området i city valde vi att införa miljözon klass 3.

Förvaltningsrätten gav oss rätt. EU-kommissionen hade inget att erinra. Länsstyrelsen har nu sagt att vi inte får göra det här, men eftersom det rör sig om ny lagstiftning är det helt rimligt att överklaga.

Fråga nr 2. Tycker borgarrådet att folket ska bestämma vilka konstverk som sätts upp på gator och torg?

Anförande nr 7

G a b r i e l K r o o n (SD): Nyligen har Stockholm Konst satt upp sin sommarkonstutställning på flera platser runt om i staden. Det är varierande konstverk från olika konstnärer. Dessa konstverk kommer att pryda det offentliga rummet under flera månaders tid och vara en del av vardagen för var och en som bor där, som går förbi där, som vistas i området och inte minst för var och en av dem som betalar för dessa konstverk, för de är såklart inte gratis utan kostar pengar – flera hundratusen kronor per verk.

Vi har tidigare haft debatter med er på vänstersidan och frågat om ni tycker att medborgarna ska få vara med och tycka till om vilken konst vi ska ha i det offentliga rummet. Kan man tänka sig olika folkomröstningar eller digitala omröstningar? Kan man tänka sig att involvera medborgarna, eller är det kulturexperterna och tjänstemännen som ska bestämma vad vi ska ställa ut i det offentliga rummet? Är du,

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

borgarrådet Boucher, beredd att involvera medborgarna framöver, till skillnad från hur ni har gjort tidigare?

Anförande nr 8

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Vår – politikens – uppgift är att ge förutsättningar, inte att bestämma vilken konst vi ska ha eller var den ska vara. Vi ska till exempel inte bestämma, tycker jag, att det hbtqi-monument som vi beslutat om ska uppföras på Järva, vilket Sverigedemokraterna har framfört att man vill. Det är oerhört viktigt att den typen av monument tas fram i samråd med dem det berör, i det här fallet hbtqi-rörelsen och communityn. Det är så budgetuppdraget ser ut, och det är också det som planeras för Stockholm Konst.

Det minnesmonument som vi har invigt på Sergels torg är ett annat liknande exempel på ett minnesmärke som har beslutats politiskt men tagits fram i samråd med de närmast anhöriga, vilket också är en anledning till att det har tagit ganska lång tid. I de här fallen är det definitivt viktigare att det blir rätt än att det går fort, och i det här fallet skulle nog inte en folkomröstning ha varit det lämpligaste.

Jag tänker att konstverk väcker känslor, men jag tänker också att det är själva kulturens kvintessens att väcka känslor. Jag vill nog ändå hävda att gemene man har många fler åsikter om andra delar av det offentliga rummet. Då får man förstås fråga sig om precis allt som vi lägger till eller drar ifrån i dessa offentliga rum ska ha en folkomröstning, eller om vi ska förlita oss på att vi har en representativ demokrati här i staden.

Vi har ett konstråd med förtroendevalda politiker, och jag tänker att jag kan berätta för dig hur det fungerar i mitt nästa inlägg.

Anförande nr 9

G a b r i e l K r o o n (SD): Man blir inte klok på vilken sida borgarrådet står. Hon pratar om representativ demokrati, vilket insinuerar att det är politikerna som ska uttolka vilken konst vi ska ha – vilket jag antar att hon inte vill. Jag vill inte det i alla fall. Sedan menar hon att tjänstemännen och kulturvetarna visserligen är experterna och att de ska kurera den bästa konsten. Det vill jag inte heller.

Sedan nämner borgarrådet att de närmast anhöriga får tycka till, och det är en ren och skär lögn. Att borgarrådet ens vågar påstå detta tycker jag är extremt besynnerligt, för jag vet utifrån personlig kontakt med anhöriga att de inte blev informerade förrän ni valt ut konstnären och i praktiken även valt utformning. De har inte fått vara med över huvud taget. Att Torun Boucher påstår detta är därför anmärkningsvärt.

Berätta gärna på vilket sätt du kommer att ge medborgarna möjlighet att tycka till! Jag förstår att ni har ett konstråd, men tycker du att det är politikerna som ska avgöra detta, eller vill du ge makten till medborgarna att vara med och bestämma ännu mer?

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 10

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Tack till frågeställaren för att jag får tillfälle att berätta hur konstrådet fungerar!

Deras uppdrag är att delta i större projekts samrådsgrupper, det vill säga en samrådsgrupp som består av en representant från en uppdragsgivare. Det kan till exempel vara Micasa, äldreboendebolaget, representanter från brukare som bor på Micasa samt tjänstepersoner från Stockholm Konst. Där diskuteras önskemål och målsättningar för de specifika projekten, och utifrån det görs en utlysning för att upphandla en konstnär till projektet. Det finns en grundidé som flera konstnärer får komma in med förslag till, och sedan sker en upphandling.

När det gäller armlängds avstånd tänker jag att det är otroligt viktigt att konstnären själv har ett utrymme att utforma konsten. Det är det som är armlängds avstånd. Armlängds avstånd är inte att vi ska styra konstnärer vare sig det gäller populistiska majoriteter eller, ja...

Anförande nr 11

G a b r i e l K r o o n (SD): Så ni kallar alltså folket för den populistiska majoriteten. Det är ju en ganska lustig syn på demokrati och säger kanske någonting om Vänsterns historia.

Om vi går tillbaka till frågan: Varför är du så rädd för den populistiska majoriteten? Jag tycker att det är jättebra att ni har brukarråd med Micasa – det är superbra och helt klart ett steg på vägen. Men när det kommer till all den offentliga konsten till exempel i samband med nybyggnation på Årstafältet, i Norra Djurgårdsstaden och sommarutställningarna på Strandvägen har ni inte en enda gång involverat dem som bor i närområdet. Skulle man inte kunna tänka sig att ha en inkluderande syn på de här konstverken och säga att här har vi ett tiotal verk som konstnärer har skickat in – vilka tycker ni som bor här är de bästa verken? Åtminstone en gång skulle man kunna göra detta, men ni kanske är rädda för att den populistiska majoriteten kommer att tycka någonting som inte står i er ideologi.

Anförande nr 12

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det sker mycket oftare än Gabriel Kroon möjligen tror att man har samråd med de boende runt omkring; det kan vara pensionärer, ungdomar och olika grupper som bor i området som får vara med och tycka till.

Däremot tror jag inte på till exempel stora omröstningar. Som jag sa: Vad ska vi ha omröstningar om? Allting? Blomsterarrangemangen på somrarna, you name it? Eller ska vi ha internetomröstningar där folk som inte har datorer, till exempel många äldre, som jag värnar särskilt mycket om, och andra som inte har it-kompetens utesluts? Hur värnar vi konstnärens frihet?

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Just sommaren tycker jag är ett så bra exempel på när vi kan kosta på oss att ha lite utmanande konst som öppnar ögonen, som får folk att fundera över saker och tycka till. Varför är ni så missunnsamma mot moderna konstnärer?

Fråga nr 3. Vilka åtgärder vidtas för att förbättra framförhållningen i skollokalsplaneringen?

Anförande nr 13

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Att stadens skollokaler delvis har stora renoveringsbehov och att det också finns behov av att se över hur mycket lokaler vi faktiskt har råder det inga delade uppfattningar om. I några beslut som vi har fattat i utbildningsnämnden har vi dock sett att det blir väldigt turbulent vid skolstängningar eller renoveringar när det gäller kommunikation och besked till vårdnadshavare – i vilket skede ska information ges, från vem och så vidare. Ofta kommer beskeden sent; det upplever i alla fall vårdnadshavarna. Det ges också lite motstridiga signaler från olika tjänstepersoner och politiker.

Jag undrar därför vilka åtgärder som vidtas för att vi ska kunna ha en bättre framförhållning i skollokalsplaneringen framöver.

Anförande nr 14

Borgarrådet Buggren (S): Tack för frågan, Jan Jönsson! Precis som du sa står vi med en historisk underhållsskuld, och det gör att vi har en utmaning med väldigt många skolor med ett stort upprustningsbehov under samma tidsperiod. Det är därför som vi i majoriteten under den här mandatperioden har tagit ett helhetsgrepp och gett Sisab och utbildningsnämnden gemensamt i uppdrag att ta fram en upprustningsplan så att man har koll på evakueringslösningarna och tar dem i en prioordning som minimerar risken för akuta stängningar, vilket vi tyvärr redan har sett på grund av den otroliga underhållsskuld som vi står med.

Den process vi har för att fatta beslut om investeringar och upprustningar innebär att vi tar inriktningsbeslut i ett ganska tidigt skede. Det finns fortfarande vid inriktningsbeslutet osäkerhet kring när de här upprustningarna eller investeringarna kommer att kunna komma igång. Det gör att man vid inriktningsbeslut inte alltid kan låsa fast sig vid exakt evakueringslösning, eftersom det är ett pussel tillsammans med de andra evakueringarna som vi står inför.

Däremot har vi med vår nya underhålls- eller upprustningsplan nu en kartläggning av hur evakueringslösningarna ser ut över staden och kan med större precision planera för vilka evakueringslösningar vi ska ha. Men med det sagt kommer vi även fortsättningsvis att ha fall där vi inte kommer att ha en evakueringslösning klar förrän det är dags för genomförandebeslut. Det är klart att det skapar en viss osäkerhet, men vår ambition är att vara så tydliga som möjligt mot föräldrarna med att vi kommer att ha en färdig plan när genomförandebesluten kommer.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 15

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ett av de konkreta projekt som vi senast har tagit handlar om Olovslundsskolan som ska renoveras, och att den har ett stort renoveringsbehov är det ingen tvekan om. Inriktningen för det beslutet togs redan 2019. Likväl har vi inte i detta beslut kunnat se någon som helst information eller kommunikation till vårdnadshavarna om hur en evakueringslösning skulle kunna se ut. Utbildningsnämnden har egentligen inte ens presenterat några alternativ. Det här bedömer jag har lett till onödig stress, ryktesspridning och en massa oro som kanske till viss del hade kunnat dämpas om det hade varit tydligare i underlagen.

Min nästa fråga är därför varför man inte kan titta på evakueringsalternativ när man tar de här besluten. Det skulle stilla oron.

Anförande nr 16

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Något som ofta skapar ännu mer irritation hos föräldrar och vårdnadshavare än oviss information är det som upplevs som löftessvek. Det är självklart så att både Sisab och utbildningsförvaltningen redan i dag tittar, i exemplfallet Olovslundsskolan, på vilka alternativ som finns för evakuering. Däremot är bedömningen, och jag delar den, att om man redan i det här skedet börjar peka på konkreta platser och det inte blir precis den platsen så riskerar man att få en svekdebatt den dag vi tar ett genomförandebeslut. Därför är man väldigt tydlig med att det kommer att finnas en evakueringslösning på plats till dess att genomförandebeslut ska tas. Vi är ju fortfarande flera år ifrån den här evakueringen.

Att vara tydlig men också ge korrekt information är väldigt viktigt, och det är självklart någonting som vi hela tiden jobbar på att förbättra, och den gemensamma upprustningsplan som nu finns på plats kommer att underlätta det arbetet.

Anförande nr 17

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det leder faktiskt vidare på ett väldigt bra sätt till frågan om Observatorielundens skola. Där var det så olyckligt att beskedet till föräldrarna om att skolan så småningom kommer att stängas kom precis när skolvalet stängde. Beskedet som vårdnadshavarna upplevde att de fick, och som även jag upplevde att vi i nämnden fick, var att föräldrarna skulle kunna få hjälp med att söka en annan skola ändå. Nu har det genom kontakter med vårdnadshavare framkommit att det bara är om de söker till Vasa Real som de kan få hjälp. Annars får de ingen hjälp, utan då hänvisas det till att de var för sena med sina ansökningar.

Min sista fråga är därför om det är så här det ska gå till. Hur kan vi se till att planeringen är så god att man inte hinner stänga skolvalet inför framtida liknande beslut?

Anförande nr 18

Borgarrådet B j u g g r e n (S): När vi fattar beslut om avveckling av skolor lär vi oss självklart av de processer som är. Som tur är har vi inte haft så mycket erfarenhet av

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

att fatta beslut om skolavvecklingar, och det är mycket riktigt så att det hade varit bättre om vi hade kunnat ta ärendet på en tidigare nämnd i det här fallet. Det får vi lära av till kommande processer, även om jag hoppas att det kommer att dröja innan det är dags för liknande beslut.

Däremot vill jag vara väldigt tydlig gentemot alla vårdnadshavare som eventuellt lyssnar på den här debatten: Frågan om skolvalsperioder handlar egentligen om när man ska börja förskoleklass eller när man går i en F–6-skola och därför måste göra ett nytt val till högstadiet. Det står alltid vårdnadshavare och elever fritt att skicka in en ansökan direkt till en skola som man vill gå på. Det gäller oavsett när på året man inser att det finns ett behov av att byta skola.

Fråga nr 4. Laddplatser i bostadsbolagen

Anförande nr 19

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige! Klimatet är en av vår tids allra största ödesfrågor. Förändringarna i världen har redan orsakat mycket sämre levnadsmöjligheter på många sätt och på många platser på jorden med torka, översvämningar, instabilare väder och så vidare. Därför är klimatet en prioriterad fråga för oss i Centerpartiet.

Det ankommer på alla politiker att ta ansvar och minska utsläppen av klimatskadliga gaser. Stockholm är en stor stad och därför är det ett stort ansvar vi har. Transporter är en av de största utsläpparna, och jag blir därför orolig när majoriteten inte bara misslyckas med att införa stadsmiljözoner utan jag också får höra att man vacklar kring ambitionsnivån när det gäller laddinfrastruktur, särskilt i bostadsbolagen.

Därför vill jag fråga fastighetsborgarrådet Clara Lindblom: Kommer bostadsbolagen att leva upp till målen om utbyggnad av laddinfrastruktur i garage?

Anförande nr 20

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Tack så jättemycket för att du lyfter en väldigt viktig fråga! Vi är ju fast beslutna att agera här och nu. Klimatnödläget är akut. Bolagen behöver, liksom resten av staden, jobba ännu hårdare för att halvera sin totala klimatpåverkan. Då handlar det om hela värdekedjan.

Inom bostadsbolagen är många av de lågt hängande frukterna redan plockade. Tittar man på det samlade utsläppet av koldioxid i bolagen ser man att mindre än 1 procent härrör från den interna förvaltningen, det vill säga vilka inköp man gör, vilka bilar tjänstepersonerna åker och så vidare. Ungefär 20 procent kommer från uppvärmningen av våra fastigheter, och 80 procent kommer från det som kallas scope 3, alltså utsläppssfär 3. Det omfattar framför allt underhåll, ombyggnation, förvaltning och nyproduktion, där vi ser att de stora utsläppen finns.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

I linje med stadens mål och bolagens klimathandlingsplaner är vi fast beslutna om att halvera våra totala klimatutsläpp. Då måste vi fokusera där vi får mest pang för pengarna och framför allt så stora och snabba utsläppsminskningar som möjligt. Det gör att vi har skyndat på detta med varsam renovering för att verkligen minska utsläppen i samband med upprustning och att skärpa kraven på nyproduktion. Vi jobbar väldigt mycket med trästommar, klimatförbättrad betong och dylikt, för det är där vi ser att det stora fokuset måste ligga för att vi verkligen ska kunna halvera våra utsläpp.

Parallellt med detta är det helt givet att hyresgäster också måste kunna skaffa och ladda elbil. Därför jobbar vi givetvis med att även hyresgästerna i allmännyttan ska kunna ladda sin bil. Det här handlar om att titta på var vi kan göra så stor nytta som möjligt på så kort tid som möjligt, och då är det scope 3 som är det stora fokuset, självklart parallellt med en utbyggnad av laddinfrastrukturen i allmännyttan.

Anförande nr 21

S v a n t e L i n u s s o n (C): Tack, Clara Lindblom, för det svaret! Det kändes dock inte riktigt som att du svarade på min fråga. Jag håller absolut med om att nybyggnation och ombyggnation är viktigt för bostadsbolagens interna utsläpp. Men om man ser på stadens utsläpp handlar det om att uppvärmningen och transportsektorn står för mycket, och då behöver vi göra vad vi kan från stadens sida för att omvandla transportsektorn.

Att tillgängliggöra laddplatser för elbilar är därför en av de absolut viktigaste sakerna som vi i staden kan göra. I Stockholms hem är det än så länge bara 12 procent av parkeringsplatserna som är laddplatser, medan vi i Stockholm Parkering, där jag sitter som vice ordförande, har 100 procent – det är nu möjligt att ladda sin bil på alla parkeringsplatser. Därför undrar jag återigen: Kommer de kommunala bostadsbolagen att uppnå sina mål med att utveckla laddplatser? Vad gör ni i övrigt? Kommer ni kanske att öppna garagen för besöksparkering så att även andra kan få använda laddplatserna?

Anförande nr 22

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Eftersom jag är lite klimatnörd måste jag bara rätta dig angående en sak: När vi pratar om total klimatpåverkan tittar vi alltså inte på de utsläpp som genereras bara inom Stockholms stad, utan vi tittar på hela värdekedjan. Ska du verkligen halvera bolagens utsläpp ska du titta på scope 3, och då är det liksom hela ledet från att betongen tillverkas, transporteras hit och så vidare. Det därför vi tittar så mycket på scope 3, eftersom det handlar om vår totala klimatpåverkan och inte bara de utsläpp som genereras inom Stockholm stad, för det är ganska ointressant i sammanhanget. Det är ju vår konsumtion som genererar utsläpp.

När det gäller själva utbyggnaden ser vi väldigt tydligt att vi verkligen jobbar på. Bolagen gör alltid allt de kan för att nå upp till kommunfullmäktiges ägardirektiv. Det

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

är inga konstigheter i det. Det är ofta lättare med parkeringshus som ägs av Stockholm Parkering, för de ligger oftare i innerstaden där takten är snabb. Det vi sitter och pusslar med är ju ytterstaden. Jag återkommer strax till många konkreta exempel gällande det, för visst jobbar bolagen på även i denna fråga.

Anförande nr 23

S v a n t e L i n u s s o n (C): Tack, Clara Lindblom, för svaret! Jag konstaterar att jag fortfarande inte får något svar på om bostadsbolagen kommer att stå fast vid utbyggnaden av laddinfrastruktur för elbilar i sina garage.

Sisab har skrivit avtal med Stockholm Parkering, och Micasa är på väg att göra det. Vad är det som gör att du som är ansvarig för bostadsbolagen har svårt att driva detta? Jag har hört obekräftade uppgifter från representanter i styrelserna om att ni har varit oroliga för en massa konstigheter och problem med att installera i garagen. Det är det inte. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har gjort jättefina direktiv. Det finns inte några säkerhetsproblem mer än med bensinbilar att införa de här. I Stockholm Parkering har vi löst det sedan länge.

Jag tycker att det är oerhört märkligt att Vänsterpartiet och Clara Lindblom som fastighetsborgarråd inte verkar kunna driva detta i fastighetsbolagen. Jag undrar därför ännu en gång: Kommer bostadsbolagen att uppfylla målen för laddplatser i garagen?

Anförande nr 24

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det är alltid väldigt svårt att förhålla sig till anonyma och obekräftade källor.

Återigen: Stockholm Parkering har avtal med vår allmännyttan. Det finns ägardirektiv i budgeten om utbyggnadstakten, och bolagen jobbar efter sina direktiv tills något annat sägs. Det är självklart att det är på det sättet. Det finns alltså redan avtal med allmännyttan.

Bara för att ta några exempel byggde Svenska Bostäder under 2024 ut 1 300 nya laddplatser, bland annat i Husby, Akalla, Rinkeby och Skärholmen. Familjebostäder har byggt ut i Farsta, Farsta Strand, Rågsved, Älvsjö och Årsta. Det här är alltså någonting som sker löpande hela tiden.

Vi jobbar alltid utifrån de ägardirektiv som kommunfullmäktige lägger på bolagen. Sedan måste man hela tiden se till att man också får ihop affären, och det är som jag sa: Utmaningen är framför allt ytterstaden där Stockholm Parkering inte har överdrivet många parkeringsgarage. Jämförelsen blir därför svår.

Återigen: Vill du minska utsläppen så fort som möjligt här och nu borde du ställa frågor till mig om hur vi skyndar på inom scope 3, för det är där de stora utsläppen finns och det är där vi kan göra skillnad på riktigt.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Fråga nr 5. Olovslundsskolan

Anförande nr 25

N i k e Ö r b r i n k (KD): Liksom min kollega Jan Jönsson tänkte jag ställa en fråga om planeringen för lokaler och, mer specifikt, Olovslundsskolan.

De senaste veckorna är vi många som har fått mejl från föräldrar som nu är oroad inför vad som kommer hända med deras barn och andra barn när Olovslundsskolan i Bromma på sikt ska renoveras. Här går det ungefär 490 elever. En del elever riskerar att få åka långa vägar, beroende på hur planeringen går till.

Som nämndes tidigare har man inte kunnat ge något besked om vart de här barnen ska ta vägen, och därför vill jag börja med att fråga skolborgarrådet hur dialogen med föräldrarna har sett ut från hennes och stadens sida för att det här ska kunna ske på ett så tryggt och transparent sätt som möjligt.

Anförande nr 26

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Precis som jag sa i mitt svar till Jan Jönsson har vi en stor underhållsskuld som vi nu tar ansvar för och faktiskt börjar komma i kapp med. Det gör vi för att undvika fler akuta stängningar, likt det som hände med Björnbodaskolan, för det är något som verkligen skapar oro och stress både hos elever och föräldrar.

För Olovslundsskolan har vi nu tagit ett nytt inriktningsbeslut. Det tidigare beslutet var gammalt, vilket också Jan Jönsson nämnde, och hade tillåtits bli liggande i lådan trots att det finns ett stort underhållsbehov på den skolan. Ventilationen har redan fått markeringar från miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Men renoveringen är fortfarande bara i stadiet inriktningsbeslut. Ett genomförandebeslut kommer att tydliggöra exakt hur evakueringen ska gå till. Vi har fortfarande flera alternativ, så vi är trygga med att det kommer att finnas en lösning till dess att ett genomförandebeslut ska upp på bordet. För att undvika vidare förvirring, missförstånd och risk för brustna löften pekar vi dock inte ut olika alternativ, utan vi kommer att återkomma med en konkret plan när den är klar. Själva genomförandet ligger minst tre år framåt i tiden, så föräldrarna kommer i god tid innan evakueringen ska ske att få besked om den exakta skolan.

Som jag sa har vi nu för första gången en gemensam upprustningsplan, vilket innebär att vi renoverar skolor i en takt som vi inte har gjort på många år i den här staden. Det gör också att vi nu har viss vana av evakueringar. Om det innebär att det blir lite längre sträckor ordnar vi så att man ska kunna lämna i närområdet, och sedan bussas eleverna till den skola dit de är evakuerade.

Jag är trygg med att vi kommer att kunna ge konkreta besked i god tid innan det är dags att evakuera barnen från Olovslundsskolan.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 27

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för svaret! Jag noterar ändå, precis som borgarrådet säger, att vi har en stor underhållsskuld och mycket som vi måste renovera, men som jag förstår det är oron som lyfts fram från föräldrarna att det kommer att ske en del renovering även i närliggande andra skolor och att det därmed blir ännu längre transporter för barnen. Det handlar inte bara om att det är osäkert för barnen utan även om att det försvårar livspusslet. Föräldrarna ska ju inte bara hämta och lämna barn på skolan; man ska också skjutsa till fritidsaktiviteter och hinna hem till middagen och läsa läxor ihop.

Här är verkligen tid med familjen guld, så därför skulle jag vilja fråga skolborgarrådet vad som är ett rimligt maxavstånd för att behöva ta sig till skolan när ens egen skola renoveras samtidigt som andra skolor i närheten också renoveras.

Anförande nr 28

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Frågan om avstånd för evakueringslösningarna är inte främst en fråga om renoveringspusslet, utan den konkreta frågan som vårdnadshavarna har ställt är varför man inte kan sätta upp paviljonger på fotbollsplanen. Svaret på den frågan är att det skulle betyda att våra gemensamma skattemedel i stället för att gå till undervisning, lärare, kurslitteratur och allt som behövs för en bra undervisning skulle gå till kraftigt ökade lokalkostnader och hyror. Det är därför som vi inte prioriterar att sätta upp paviljonger när vi gör tillfälliga evakueringar utan i stället använder oss av vårt gemensamma fastighetsbestånd. Det är klart att det gör avståndet till evakueringsskolan lite längre, men det gör också att vi kan lägga så mycket pengar som möjligt på barnens lärande och undervisning. Jag tycker att det är rätt prioritering, och jag har upplevt att vi har en bred samsyn om den prioriteringen här i salen.

Anförande nr 29

N i k e Ö r b r i n k (KD): Att skolorna och fastigheterna behöver renoveras är de allra flesta överens om. Däremot tyckte vi till exempel att man borde ha plockat tillbaka ärendet och sett över om man kunde skjuta på det eller göra det i etapper men också ifall man redan i ett tidigare skede kunde ge någon typ av förutsägbarhet till föräldrar och elever när det gäller vart barnen ska ta vägen under skoldagen.

Till skillnad från vad skolborgarrådet verkar tro är det viktigt med en tidig dialog och transparens. Jag skulle därför vilja upprepa mina frågor: Vad ser skolborgarrådet som ett rimligt maxavstånd? Är det rimligt att barn ska transporteras 30 minuter i rusningstrafik? En timme? En och en halv timme? Finns det någon typ av maxgräns för hur långt barn ska behöva transporteras under evakueringen? Hur har din dialog med föräldrarna sett ut?

Anförande nr 30

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag har såklart fått samma frågor som övriga kring det här, och vi svarar på alla mejl från föräldrarna gällande hur vi ser på planen framåt.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Jag är väldigt tydlig med att det kommer att finnas en konkret lösning när genomförandebeslutet ska tas, det vill säga när vi närmar oss den här evakueringen som fortfarande ligger minst tre år framåt i tiden.

I fråga om att skjuta på ärendet tänker jag att det är en del av problemet och anledningen till att vi har hamnat här. Det togs som sagt ett första beslut redan 2019, och sedan hände ingenting. Man sköt upp renoveringen av Björnbodaskolan, och så fick vi akutstänga den. Jag vill stå för ett ledarskap där vi faktiskt tar tag i de underhållsskulder vi har och på ett ordnat och planerat sätt genomför upprustningarna så att eleverna inte akut tvingas att evakueras från sina skolor.

Att skjuta problemen framför sig tror jag helt enkelt inte på. Vi kommer att göra det här i städad ordning, och vi kommer att komma med en konkret lösning på evakueringskola i god tid innan det är dags för evakuering.

Fråga nr 6. Socialtjänsten

Anförande nr 31

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Under vintern och våren kom flera larm och rapporter om allvarliga brister i socialtjänsten såväl från revisorer som från socialtjänstinspektörer. Man sa att flera av stadsdelarna inte klarade handläggningstiderna, och det var felbedömningar av orosanmälningar. Samtidigt kunde vi i vintras se larm om socialtjänstens pressade situation i Skärholmen, och flera andra stadsdelar vittnade om samma sak.

Nu går Stockholms unga på sommarlov, och vi vet att det är en särskilt riskfylld tid för unga att rekryteras in i fel miljöer. Min fråga till socialborgarrådet är därför: Vilka åtgärder har ni gjort under våren, och hur är stadsdelarna rustade för att det här inte ska bli en sommar som präglas av rekryteringar, hot, våld och sprängningar?

Anförande nr 32

Borgarrådet O j a n n e (S): Ordförande! Vad vi har gjort sedan vi tillträdde är bland annat att ta bort de effektiviseringskrav som fanns på socialtjänsten under det föregående borgerliga styret. Då var man varje år tvungen att göra neddragningar. I stället har vi räknat upp de medel som tilldelas våra socialtjänster med de faktiska kostnadsökningarna. Vi har skjutit till extra pengar till placeringskostnader för att se till att det aldrig ska finnas ekonomiska skäl att inte placera. Vi har också utökat det fältförlagda sociala arbetet. Det finns stadsdelar som inte ens hade fältassistenter tidigare. Nu har vi det.

Vi gör väldigt mycket, men vi kan inte göra allt. Just nu för vi också en diskussion med regeringen och med SKR gällande den stora platsbristen på Sis, för det är någonting som jag är orolig för inför sommaren. Det är kö till Sis, vilket innebär att barn med stor risk att skada sig själva eller andra inte får den vård de behöver. Att

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

dess barn i stället för att låsas in på Sis, vilket det handlar om, går på våra gator och torg och riskerar att faktiskt utföra våldsdåd är den stora faran inför sommaren. Det har jag pratat med regeringen och dina partikamrater om många gånger. Tyvärr tycker jag att den handlingskraft som skulle behövas saknas.

Enligt Sis verksamhetsplan ska man ligga på 790 platser. Just nu ligger man på 660. Det saknas alltså 130 platser. Det är väldigt många individer som riskerar att skada sig själva eller sin omgivning.

Anförande nr 33

Borgarrådet H e d i n (M): Jag hör socialborgarrådet prata om ekonomi. Borgarrådet har ju tidigare lovat att ekonomi inte ska utgöra ett hinder för socialtjänsten i allmänhet och vid placeringar i synnerhet. Men så sent som nu i maj kom en ny kalldusch. Vi kunde alla läsa i medierna om ett barn i Järva som hade bollats runt mellan nio olika familjehem på fem år innan det återfördes till sina föräldrar, trots socialtjänstens varningar.

Vad är socialborgarrådets förklaring till att barn flyttas runt mellan olika hem som om de vore möbler som såldes på Blocket?

Anförande nr 34

Borgarrådet O j a n n e (S): Det Andréa Hedin beskriver är ett ärende från 2023. Det var absolut efter att vi hade tillträtt, men jag tror att ni ska vara lite ödmjuka när vi pratar om vilken situation som rådde i socialtjänsten det året.

Det handlar inte heller om ekonomin när man placerar barn i familjehem. Den vanligaste anledningen till att någon som blir placerad i ett familjehem sedan blir omplacerad är att familjehemmet inte klarar av att ta hand om individen. Någon som är väldigt utåtagerande eller har väldigt svåra och komplexa behov blir då först placerad i ett jourhem i väntan på att man ska hitta ett nytt familjehem. Vi har en stor brist på familjehem i Stockholm. Det är någonting som vi jobbar väldigt aktivt med att försöka råda bot på. Men det är också ett problem att familjehem tar på sig uppdrag som de inte klarar av så att man behöver omplacera.

Anförande nr 35

Borgarrådet H e d i n (M): Det jag hör socialborgarrådet beskriva är en allvarlig mismatchning mellan barnets behov och de familjehem som tas fram. Vi har sett liknande mismatchningar när det gäller placeringar på HVB-hem, inte minst på våra egna HVB-hem. Vi kan därför konstatera att det inte spelar någon roll var du bor – socialtjänsten är lika pressad i Skärholmen som i Järva, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Hägersten-Älvsjö.

Ändå är socialborgarrådet uppenbarligen väldigt nöjd med hur socialtjänsten fungerar och vilken väg man är på. Jag hör inga åtgärder rörande hur man ska få bukt med den

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

missmatchning som uppenbarligen råder. Frågan är: Kommer utvecklingen att vända och i så fall när, eller ska vi fortsätta på det här sättet?

Anförande nr 36

Borgarrådet O j a n n e (S): Utvecklingen har redan börjat vända. Sedan vi tillträdde gör vi inga effektiviseringskrav på socialtjänsten utan ser till i stället att räkna upp med de faktiska kostnadsökningarna. Vi kan se hur antalet öppna drogscener minskar i Stockholm och hur antalet socialt utsatta områden minskar. Vi kan se hur hemlösheten har minskat med 300 personer, vilket jag nästan tycker att högern borde ge oss medalj för.

Vi gör otroligt mycket i Stockholms socialtjänst. Vi är såklart inte nöjda förrän vi är i mål. Men jag hade önskat att det funnits lite mer ödmjukhet från högern, för ni lyckades inte med de här frågorna. När ni styrde ökade hemlösheten och otryggheten. Ni ledde den här staden åt fel håll. Stockholm ska vara glada för att vi har fått ett rödgrönt styre!

Fråga nr 7. Det socioekonomiska stödet i grundskolor

Anförande nr 37

L i n n é a V i n g e (SD): Varje år fördelar vänsterstyret hela 1,5 miljarder kronor i socioekonomisk ersättning. Det här gör man inte utifrån skolornas behov eller resultat utan baserat på elevernas bakgrund. Enligt Socialdemokraternas modell är ett barn i Rågsved värt omkring 60 000 kronor per år, medan ett barn i Bromma bara är värt 5 500 kronor.

Trots alla dessa pengar har otryggheten i de här skolorna ökat, och skolresultaten har inte förbättrats nämnvärt. Min fråga till skolborgarrådet är därför: Vilka konkreta effekter har det socioekonomiska stödet egentligen haft?

Anförande nr 38

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack så mycket för frågan! Alla elever i stadens skolor får i grunden samma skolpeng. Det finns alltså inget barn här i staden som bara får 5 000 kronor i ersättning för sin skolplats, utan den ligger betydligt högre för alla. Sedan har vi utöver detta landets högsta socioekonomiska omfördelning, och det har vi utifrån att skolan över tid har blivit alltmer ojämlik, det vill säga elevernas bakgrundsfaktorer påverkar i större och större utsträckning hur det går för barn i svensk skola. Det är tyvärr inte bara ett Stockholmsproblem, utan det är tyvärr ett problem i hela landet: Har man inte föräldrar som själva har en högre utbildning är sannolikheten att man klarar skolan extremt mycket lägre. Precis som Linnéa Vinge säger drabbar det barn i till exempel Rågsved i stor utsträckning, men samma sorgliga utveckling ser vi i många av våra bruksorter runt om i landet.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Det är därför vi jobbar med vårt socioekonomiska resursfördelningssystem, som också har gjort att resultaten i många delar av vår stad faktiskt ligger högre än i riket trots att man har tuffa bakgrundsförutsättningar. De utvärderingar som har gjorts visar att det socioekonomiska stödet framför allt går till högre lärartäthet, utbyggd elevhälsa, stärkt simundervisning och även skolfrukost och annat som behövs för att kompensera för skillnader i livsvillkor.

Det är ingen nyhet att Sverigedemokraterna inte vill ge alla barn samma chans att lyckas. Ni har ju sedan tidigare varit tydliga med att ni vill avskaffa det här resursfördelningssystemet, vilket troligen skulle göra att resultaten sjunker ytterligare, precis som vi har sett i andra delar av landet. Jag hoppas därför för alla barns skull i Järva, Rågsved och Skärholmen att er skolpolitik aldrig någonsin får styra resursfördelningen i Stockholms skolor.

Anförande nr 39

L i n n é a V i n g e (SD): Ja, men du *vet* ju inte detta. Du gissar att det finns en koppling mellan den socioekonomiska ersättningen och skolresultaten, men det finns ingenting som backar upp det. Det är ganska anmärkningsvärt att stockholmarnas skattepengar används i något slags socialdemokratisk gissningslek.

Det vi vill göra är att utreda vad det här stödet har haft för effekter. Det säger Socialdemokraterna nej till. I stället för att koppla de här pengarna till faktiska behov fortsätter ni att strössla ut dem baserat på bakgrund. Det är ansvarslost, enligt min mening. Hur kan det vara motiverat att fortsätta med det här när ni inte ens följer upp resultaten?

Anförande nr 40

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det har gjorts flera utvärderingar, och även statliga utredningar har visat på att det tvärtom är många fler kommuner än Stockholm som har ett behov av den här typen av resursfördelningssystem, just för att det behövs extra resurser för de barn som har de tuffaste förutsättningarna. Det räcker dock inte med resurser, och det är därför som vi också använder oss av vår kommunala Samverkan för bästa skola för att göra konkreta insatser på de skolor där resultaten är tuffa.

Om Linnéa Vinge lade lite mer tid på att faktiskt läsa våra ärenden och tertialrapporter skulle hon se att vi mycket riktigt följer upp resultaten i våra skolor väldigt nog. Det har som sagt även gjorts specifika utvärderingar av det socioekonomiska ersättningssystemet och hur dessa pengar används. Det som står klart när man tittar på både de statliga utredningarna och våra egna är att barnen som har absolut tuffast förutsättningar och som inte kan få fullt stöd hemifrån skulle få det enormt mycket tuffare om man förde en politik där man inte ens försöker kompensera för bakgrundsfaktorerna.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 41

L i n n é a V i n g e (SD): Historiskt sett har Stockholm haft några av Sveriges absolut mest eftertraktade skolor. Flera av dem finns i bland annat Bromma, som är den stadsdel som också drabbas allra hårdast av den här orättvisa fördelningsmodellen. Jag skulle vilja veta vad du har att säga till de stockholmare som har slitit för att ha möjlighet att bosätta sig i något av de här områdena i tron och med förhoppningen att deras barn ska få gå i en av landets bästa skolor, när det nu är just de skolorna som betalar priset för Socialdemokraternas integrationsexperiment.

Anförande nr 42

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Linnéa Vinge säger att otryggheten i våra skolor i socioekonomiskt utsatta områden har ökat, men det är inte sant. Tvärtom har tryggheten i just de skolorna faktiskt ökat, vilket vi är glada för. Det visar att det faktiskt gör skillnad när man sätter in stödinsatser.

Däremot har Linnéa Vinge rätt i att vi har många av Sveriges bästa skolor i vår stad. Förutsättningarna för att kunna ha världens bästa skola i Bromma, på Östermalm, på Södermalm och i många andra delar av vår stad är såklart lite bättre, men det beror också på att man har stabila skolledningar och fantastiska lärare. Det är bara att hålla med och säga grattis till alla de stockholmare som har möjlighet att bo i de här områdena så att barnen kan gå i några av Sveriges bästa skolor – var glada för att barnen får en så bra start i livet!

Mitt tydliga mål är att alla barn i vår stad, oavsett om man bor i Bromma, i innerstaden, på Järva eller i Skärholmen, ska få de bästa förutsättningarna. Det är synd att ni inte kan ställa upp på det!

Fråga nr 8. Vilka åtgärder vidtas för att stabilisera socialtjänsten i Skärholmen?

Anförande nr 43

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! För att följa upp situationen i Skärholmen träffade jag häromveckan SSR. De berättade att de fortsatt är mycket bekymrade över situationen i Skärholmens socialtjänst och beskriver att det egentligen inte har blivit någon förändring alls sedan turbulensen i höstas. Nu är det dessutom så att stadsdelsdirektören förmodligen lämnar till sommaren. De upplever fortfarande att det är chefer som köps ut. Polisen har i lokala medier framfört en del kritik kring samarbetet. Det funkar inte riktigt, och man upplever att det inte finns någon dialogkultur inom förvaltningen.

Jag undrar därför hur borgarrådet avser att se till att Skärholmen får stabila förutsättningar.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 44

Borgarrådet O j a n n e (S): Tack för frågan, Jan! Jag vill börja med att säga att det inte handlar om något utköp utan helt enkelt om att folk går i pension.

Det är klart att det är en startsträcka för alla stadsdelar när man går in i trefas, och Skärholmen var ganska sena på bollen. Hur samarbetet ska sätta sig mellan polis och socialtjänst tar tid, och det har tagit tid i alla stadsdelar, men jag tycker att vi får ganska tydliga signaler om att dialogen mellan polis och socialtjänst har blivit betydligt bättre. Jag är därför inte riktigt lika orolig som Jan gällande det, för jag vet att man från polisens sida upplever det här som betydligt bättre nu än för bara något år sedan. Samtidigt handlar det om att se till att man har sina olika roller så att socialtjänsten inte bara blir en beställarverksamhet utan att man faktiskt gör gedigna utredningar när placering är aktuellt.

I övrigt handlar det om att se till att socialtjänsten får rätt resurser. Jag sa som svar på en tidigare fråga att något som jag tror är väldigt viktigt är att man inte lägger effektiviseringskrav på socialtjänsten varje år. Jag tror också att vårt sätt att hantera placeringskostnaderna är smartare än hur det var när Jan var socialborgarråd. Vi nycklar nu ut tidigt på året när vi fördelar budgeten till dem som har stora placeringskostnader i stället för att de ska komma in med sena äskanden, vilket skapade en oro i organisationen. Jag tror alltså att vi är på rätt väg.

Anförande nr 45

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! I den senaste tertialrapporten för staden ligger Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Älvsjös individ- och familjeomsorg redan nu på ett prognostiserat underskott på 93 miljoner kronor. Skärholmen har 23,6 av detta, EÅV 30 och Hägersten-Älvsjö 40. Då tillskjuts det visserligen några miljoner, vilket innebär ungefär 2 miljoner per stadsdel eftersom det i princip fördelas lika över staden, och det täcker inte på långa vägar. Detta betyder att man återigen står inför situationen att man måste prioritera i sina ärenden, vilket bland annat Ramböllrapporten visar och socialborgarrådet tidigare har hänvisat till.

Varför avfärdas hela tiden fackens oro?

Anförande nr 46

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag skulle inte vilja påstå att man avfärdar de fackliga organisationernas oro. Tvärtom har man en väldigt god och nära dialog både lokalt och centralt i staden med de fackliga organisationerna. De fackliga organisationerna och deras medlemmar är ju ryggraden för att den här verksamheten som vi bedriver ska fungera, så de är otroligt viktiga.

De stora underskott som borgarrådet Jönsson pratar om är många och mycket kopplade till placeringskostnader. Vi kan bara beklaga och se på hur man nu höjer priset med 15 procent för att placera på Sis. Det är klart att det får en stor effekt på stadens ekonomi. Samtidigt tar man bort de subventioner för Sis-placeringar som man har haft för att

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

göra en generell subvention från regeringens sida, vilket i Stockholms fall innebär en sänkning med 72 procent.

Anförande nr 47

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Det är ju därför som den liberala skyddsfonden är ett bra sätt för att fördela medel, eftersom de pengarna går direkt till de stadsdelar som har stora underskott och inte smetas ut över alla, även sådana som ibland faktiskt även har överskott.

När det gäller dialogen med de fackliga är det intressant att få veta att det i handlingsplanen för socialsekreterarens arbetssituation tidigare fanns lokala fackliga referensgrupper på alla förvaltningar. Enligt SSR finns de inte kvar, så hur kan den fackliga dialogen vara en ryggrad i den här verksamhetens utveckling? Det är dessutom så att man fortfarande är väldigt upprörd över att man inte kan få välja mellan friskvårdstimme och friskvårdspeng, och jag tänker att det i alla fall skulle kunna vara ett litet plåster på sårerna utifrån den situation som socialtjänsten länge har befunnit sig i.

Anförande nr 48

Borgarrådet Ojanne (S): Vi har inte tagit bort några pengar, och det är inte heller så att det delas ut till alla stadsdelar, utan det nycklas ut till de stadsdelar som har höga placeringskostnader. Det går alltså till stadsdelar i ytterstaden; det är inte pengar som tillfaller innerstaden på något sätt. Jag vet inte om borgarrådet försöker vilseleda eller om han är felinformerad, men vi har en egen nyckel för hur vi fördelar pengarna.

De fackliga organisationerna träffar jag väldigt ofta. Jag har i grund och botten ett väldigt starkt fackligt engagemang eftersom jag dessutom är tjänstledig facklig ombudsman, och jag tycker att vi har en god dialog. Om någon tycker att något inte fungerar på lokal nivå är jag helt övertygad om att de kommer att lyfta det med mig, och så kommer vi att få ta den diskussionen. Men det här är ingenting som har framförts till mig.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 9 Valärenden i kommunfullmäktige

Anförande nr 49

L i n n é a V i n g e (SD): Vi yrkar på att Lena Preutz väljs till ersättare på Sverigedemokraternas vakanta plats i Bromma stadsdelsnämnd.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 10 Reviderat genomförandebeslut samt tillägg till överenskommelser om exploatering avseende projekt Stångholmsbacken inom Fokus Skärholmen

Anförande nr 50

G a b r i e l K r o o n (SD): Den här exploateringen är väldigt ingripande. Den sker på ett grönområde och mycket nära befintliga bostadshus. Sverigedemokraterna är negativa till detta och många liknande ärenden. Därför kommer vi att yrka avslag på försäljningen. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 51

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Vi tror i grunden att det är ett väldigt bra projekt. Vi bör dock inte fatta beslut om att göra det enligt dess ursprungliga form, utan vi bör besluta i enlighet med förslaget och återremittera det till exploateringsnämnden.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 11 Reviderat genomförandebeslut för projekt Gasverket samt överenskommelse om exploatering med tomträtt och försäljning, för bostäder, kontor och handel inom fastigheten Hjorthagen 1:3 med CA Fastigheter AB och Åke Sundvall AB, projekt Gasverket

§ 12 Detaljplan för Gasverket Östra i stadsdelen Östermalm (cirka 190 bostäder, kontor, handel m.m.), DP 2014-12741

Anförande nr 52

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Gasverket på Östermalm utgör ett industriminne som jag skulle säga saknar motstycke i landet och som även har få motsvarigheter internationellt. Gasverkets industriförtätade miljö har en unik karaktär och mycket höga upplevelsevärden.

Planförslaget innebär alltså en omvandling av Gasverket Östra från ett inhägnat och otillgängligt industriområde till ett levande område med cirka 190 bostäder och 34 000 kvadratmeter för centrumändamål. Nästan hälften av dessa kvadratmeter utgörs av befintliga byggnader, torg och park. Likaså är parkeringen en befintlig konstruktion, som kommer att finnas under mark.

Befintliga byggnader, som alltså har synnerligen höga kulturhistoriska värden, bevaras och saneras och kommer att ges ett nytt innehåll. Två byggnader rivs och ersätts av nya volymer som får ett samtida arkitektoniskt uttryck, tillsammans med kvarvarande bebyggelse. Detaljplanen bidrar även på ett positivt sätt till att stärka Hjorthagen och göra det till ett levande lokalt centrum.

Projekt Gasverkets förutsättningar och ekonomi har förändrats, och därför behövs ett reviderat genomförandebeslut. Kostnaderna har ökat med 20 miljoner kronor till 929 miljoner. Orsaken är ett ökat riskpåslag på grund av en lång genomförandetid, men även marksanering, skyfallsåtgärder och kulturhistoriska hänsyn påverkar projektets kalkyler negativt.

I förslaget till beslut från exploateringsnämnden medges således rätt att genomföra exploatering av fastigheten Hjorthagen 1:3, projekt Gasverket, till en projektutgift om 1 552 miljoner kronor, en projektinkomst om 74 miljoner kronor och en total försäljningsinkomst om cirka 237 miljoner kronor. Samtidigt är det bra att veta att Gasverket utgör en del av delområdet Hjorthagen, och tillsammans uppnår de en täckningsgrad på 100 procent.

Med detta vill jag i bägge dessa ärenden yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 53

L i n n B e s s n e r (C): Ordförande, kommunfullmäktige, stockholmare! Vi i Centerpartiet ser fram emot det här stora projektet, som skapar fler bostäder och nya invånare, vilket skapar ett större underlag för service i norra Djurgårdsstaden.

Ambitionen är att det som en gång var ett stängt industriområde nu ska bli en levande stadsmiljö där bevarade kulturhistoriska byggnader blir till restauranger, butiker och mötesplatser. Det är detta budskap som staden nu kommunicerar. Men hur kommer det att bli i verkligheten? Vi är oroliga för att samma misstag görs som med Lilla Gasverket, där det var alldeles för stränga skyddsbestämmelser, både interiört och exteriört. Om man inte får skapa minsta lilla fönsterglugg blir det svårt att skapa faktiska förutsättningar för verksamhet att husera där. Ambitionen var densamma, men resultatet blev att bevarandet gick före utvecklingen.

Centerpartiet anser att det är möjligt att både respektera och tillvarata Gasverkets kulturhistoriska värden och samtidigt ge utrymme för anpassning och förnyelse. Vi vill ha en levande stad, på en kulturhistorisk plats, och vi ser fram emot att det ges förutsättningar för detta. Utveckling och bevarande kan gå hand i hand.

Anförande nr 54

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! För att hålla det kort tänkte jag mest säga att vi i Moderaterna hoppas att man säkerställer en god ekonomisk styrning av projektets fortsatta framdrift så att vi undviker ytterligare fördyringar. Med detta yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 55

L o v i s a H e d i n (KD): Ordförande, fullmäktige! Stockholm växer med omkring 6 000 invånare per år. Det innebär ett stort ansvar att bygga nytt utan att bygga bort det som ger våra stadsdelar identitet och själ.

I Hjorthagen står vi nu inför nästa etapp, Gasverket Östra. Ambitionen att förena nytt med gammalt är tydlig, men vi kristdemokrater anser att det arkitektoniska mötet mellan områdets senromantiska industrikaraktär och den nya bebyggelsen hade förtjänat större omsorg. Form, detaljer och materialval är mer än yta – det är vårt kulturarv.

Vi stöder ambitionen att skapa en levande och hållbar stadsdel, men vi efterfrågar större varsamhet, både i utformning och rent ekonomiskt. Det är en investering på cirka 1 ½ miljard kronor, och projektet visar ett negativt nettonuvärde på över 900 miljoner. I ett läge där stadens budget är pressad måste varje investerad krona väga tungt. Det är också viktigt att nämnden ges detaljerade lägesrapporter kvartalsvis där både ekonomi, risker och tidsplan redovisas.

Jag yrkar bifall till M:s, L:s och KD:s gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 56

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Jag vill inleda med att säga att jag som företrädare för Miljöpartiet naturligtvis yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut i bägge ärendena.

Det här är kulturhistoria, tungt förorenad industrimark och tillförande av bostäder. Det är inte förvånande att det är ett dyrt projekt, men även om det är en kostnad ekonomiskt sett just nu är det på sikt ett väldigt bra tillskott för Stockholms stadsmiljö. Det är synd att vi behöver riva marketenteriet, men det blir något snyggt i stället.

Anförande nr 57

B j ö r n L j u n g (L): Fullmäktige och åhörare! Det här är ett oerhört viktigt ärende där vi har jobbat mycket med att spara så mycket grönmark som möjligt. Det fanns ganska storslagna förslag och prestigefyllda projekt hos några av våra aktörer i Stockholm och till och med hos nationellt stora aktörer, som ville exploatera hela slutningen, från den gamla bebyggelsen i Hjorthagen ned till Gasverket. Nu blir det betydligt smakligare och bättre, och vi sparar den fina skogen mellan gamla Hjorthagen och gasverksområdet.

Vi jobbar nu mycket med det vackra teglet i gestaltningen av den sidan av Bobergsgatan. Det innebär att det, enligt vår arkitekturpolicy och till och med byggnadsordningen, kommer att bli ett mycket bättre område än det hade blivit om vi inte hade tillämpat våra kvalitetsinstrument. Det är väldigt roligt att se att byggaktörerna har anammat detta och arbetar tillsammans med oss i enlighet med dem.

Jag har en liten fundering om de här områdena. Låt vara att det är gamla industrier som har förorenat, men de har också gett fördelar för stockholmarnas välfärd. Där måste förnyelse kunna genomföras, men det ska genomföras på de gamla områdenas villkor, nämligen genom att spara sådant som är möjligt att spara och som kan användas till annat. Detta är i samklang med vad stockholmarna vill. Vi bevarar kulturhistorien. Det är oerhört viktigt. Man ska inte påstå att det är någon sorts regler som gör att det blir museiområden och liknande, som man kan läsa i andra partiers yttranden om den här punkten, utan vi förvaltar det som tidigare stockholmarna har byggt upp och lämnar det vidare till kommande generationer.

Därmed yrkar jag bifall till vår reservation.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 13 Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark för bostäder inom fastigheten Sättra 2:1 i Mälarhöjden med Klöver Holding 146 AB

Anförande nr 58

G a b r i e l K r o o n (SD): Återigen är det ett förslag som innebär ett ovarsamt ingrepp i stadens grönområden och även ett hårt slag mot de närboende. Vi yrkar därför avslag på detta och bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 59

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Genom det här förslaget kommer vi, om det bifalles, att bygga 85–90 lägenheter i ett område som domineras av mindre hyresrätter. Cirka 40 procent kommer att vara fyra rum och kök, vilket innebär en större valfrihet för boende i Stockholm och vår stad.

I övrigt kommer vi att ta hänsyn till det som Liberalerna skriver i sitt särskilda uttalande. Sammanfattningsvis kan man säga att projektet bidrar till både fler bostäder, ökad social hållbarhet, ekonomisk styrka och en bättre stadsmiljö. Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

*§ 14 Inriktningsbeslut gällande projekt Nytt förvaltningskontor för Järva
stadsdelsförvaltning*

Anförande nr 60

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Ordförande! Först och främst vill jag yrka bifall till ett väldigt bra förslag. Det är kul att vi kan ta det här steget.

Fördelarna med att ha en gemensam förvaltningsbyggnad har diskuterats många gånger tidigare. I det här sammanhanget har det ifrågasatts många gånger varför man ska vara på *ett* ställe och inte ha en uppsplittrad förvaltning. Då blir jag alltid lite fundersam. Varför skulle vi ha en uppsplittrad förvaltning för just Järva men inte för någon annan stadsdelsnämnd? Järvaförvaltningen behöver självfallet ett huvudkontor, en plats, parallellt med en stark och tydlig närvaro i hela stadsdelsnämndsområdet, inte minst mot bakgrund av ändringarna i socialtjänstlagen.

Det som jag vill prata primärt om är inte verksamhetsfördelarna, utan jag vill lyfta fram vad det här betyder för Tensta, för stadsutvecklingen och för tryggheten. Jag vill börja med att säga att det fortfarande verkar florerar en föreställning om att det här projektet är exakt samma projekt som planerades för ett antal år sedan. Då vill jag återigen påminna om att det här är ett helt annat projekt än det som låg på bordet tidigare.

För ett antal år sedan ville man riva byggnaden och uppföra en helt ny förvaltningskåk på platsen, men här jobbar vi med en befintlig byggnad, alltså den gamla Kämpingeskolan. Det finns alltså två alternativ i det här fallet: Man kan jobba med befintlig byggnad, vilket vi gör nu, eller riva den, vilket var planen tidigare. Genom att jobba med den befintliga byggnaden sparar vi 100 miljoner kronor i investeringskostnader. Det går faktiskt inte att jämföra med det projekt som skrotades för ett antal år sedan, utan det här är ett helt eget projekt.

Jag vill säga några saker. Genom det här projektet, där vi anpassar Kämpingeskolan och gör den till en modern förvaltningslokal, får Tensta ett kraftigt nettotillskott av arbetsplatser. Det är väldigt bra för Tensta centrum och hela området. Vi får inte bara fler anställda inom staden som jobbar på förvaltningen och som kommer att utgå från Tensta, utan vi får också Bostadsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen till Tensta. Sammantaget blir det alltså en kraftig ökning av antalet kommunala arbetsplatser där.

Det är så vi har jobbat. Det har funnits en blocköverskridande samsyn kring att vi behöver utlokalisera fler förvaltningar till ytterstaden. Detta har oppositionen drivit, åtminstone tidigare, och det fortsätter vi med. Vi ser ett stort värde, inte minst för handlarna i exempelvis Tensta centrum, i att få fler arbetsplatser som ökar kundunderlaget. Det är helt enkelt bra för det lokala näringslivet, för tryggheten och för alla förortsbornas rätt till levande lokala centrum.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Jag vill också lyfta fram effekterna för tryggheten i centrum. Tittar man på de trygghetsundersökningar, trygghetsvandringar och besiktningsprotokoll som har gjorts ser man att den östra delen av Tensta centrum i årtal har pekats ut som problematisk i trygghetshänseende. Jag, som är uppvuxen i området, som har föräldrar som bor där och som alltid tar den tunnelbaneuppgången när jag ska till mamma och pappa, kan berätta att det är en ganska tråkig väg att gå sent på kvällen.

Genom att vi får dit fler kommunala arbetsplatser och mer liv och rörelse och genom att vi i samband med omdaning av gamla Kämpingskolan kan jobba med tryggheten, med belysningen och med flödena kommer tryggheten att öka i hela den delen av östra Tensta. Återigen: Det här är bra för förvaltningen, ur ett verksamhetsperspektiv, det är bra för handlarna och det lokala näringslivet i Tensta och det är bra för tryggheten, inte minst för alla som ska röra sig i den delen av östra Tensta sent på kvällen.

Sedan vill jag återigen påminna om att alla andra stadsdelar har ett huvudkontor, så att säga, och det ska självfallet också Järva ha. Det ska givetvis vara en stark lokal närvaro i Akalla, i Husby, i Kista, i Spånga, i Rinkeby, i Hjulsta och så vidare, men det är klart att medarbetarna i Järva stadsdelsförvaltning också förtjänar ett eget förvaltningshus, precis som alla våra andra medarbetare runt om i staden.

Bifall förslaget från kommunstyrelsen! Det här är ett jättebra ärende och ett stort lyft för Tensta centrum.

Anförande nr 61

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Självfallet ska man ha ett huvudkontor, men Tensta har ju redan ett som är helt nytt, jättefräscht och anpassat efter förvaltningen.

Självfallet blir det bra för Tensta, men hur blir det för Kista? Företag efter företag lämnar stadsdelen. KTH har lämnat Kista, IBM har lämnat Kista och Ericsson har sagt upp lokaler. Det blir tommare och tommare i Kista galleria för varje år. Hur blir det för Kista? Hur blir det med tryggheten i Kista? Hur blir det för handlarna i Kista när ni flyttar 300 arbetsplatser från Kista till Tensta, Clara Lindblom? Det vill jag veta.

Anförande nr 62

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vad bra att vi ändå är överens om att alla stadsdelar behöver ha ett så kallat huvudkontor! Jag vill bara lägga till att det är en fördel om tillräckligt många tjänstemän får plats på det kontoret. Problemet med nuvarande förvaltningslokaler är att man helt enkelt inte får plats där. Alla får inte plats i förvaltningshuset i Tensta. Alla får inte plats i förvaltningshuset i Kista. Alltså behöver vi en annan lösning.

Sedan vill jag påminna om att arbetsmarknadsförvaltningen flyttar verksamhet som vuxencollege och utbildningscentrum till Kista. Arvid kanske kan komplettera där. Vi

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

förstärker givetvis i Kista också. Det finns en föreställning om att majoriteten inte satsar på Kista. Ett problem där är att det riskerar att bli en självuppfyllande profetia om vi står här i talarstolen och hela tiden snackar ned Kista.

Vi behöver kraftiga fastighetsinvesteringar, idrott, dagbefolkning och kultur, men framför allt behöver vi tro på Kista.

Anförande nr 63

Elvir Kazinic (S): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! I samband med sammanläggningen har vi behövt tänka om och identifiera hur vi på bästa sätt kan möta medborgarnas behov. Det arbete vi har gjort har lett oss dit där vi står i dag, med ett beslut som vi ser som både betydelsefullt och strategiskt.

Att renovera och anpassa Kämpingeskolan så att det blir moderna kontorslokaler är en viktig satsning för att skapa en funktionell och sammanhållen arbetsplats för den nya stadsdelsförvaltningen. Här möjliggör vi en mycket fin arbetsmiljö för över 600 medarbetare i en byggnad som redan fanns i stadens bestånd.

När Kämpingeskolan tidigare utreddes som kontorslokal såg förutsättningarna helt annorlunda ut. Då var behovet mindre, och man skulle göra det på ett helt annat sätt. I dag har vi valt en mer hållbar och ekonomiskt ansvarsfull väg genom att ta till vara befintliga resurser. Genom att rusta upp en existerande fastighet minskar vi beroendet av externa, ofta kostsamma hyreslösningar. Det stärker stadens ekonomi, minskar klimatpåverkan och ligger i linje med stadens långsiktiga lokala strategi.

Projektet är också en viktig del i utvecklingsprogrammet Fokus Järva. Genom att förlägga förvaltningskontoret till Kämpingeskolan i övre Tensta ökar vi närvaron och tryggheten i området. Den dagliga närvaron av hundratals medarbetare kan också bidra till att vitalisera det lokala näringslivet, inte minst handeln i Tensta centrum.

Utöver kontorslokaler planeras en upprustning av den intilliggande idrottshallen, där idrottsnämnden föreslås blir hyresgäst. Det innebär förbättrade förutsättningar för både skolor och föreningsliv, vilket gynnar idrotts- och fritidsverksamheter i området.

Genom flytten till Kämpingeskolan behöver vi inte förlänga de kontrakt med en extern aktör i Kista som löper ut. Vi frigör också de lokaler på Elinsborgsbacken där Tensta stadsdelsförvaltning finns i dag. Dessa lokaler kan nu nyttjas av arbetsmarknadsförvaltningen och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, som nu kan lämna sina externa lokaler vid Globen och flytta till Järvaområdet. På så vis stärks stadens närvaro ytterligare, vilket bidrar till ökad tillgänglighet, service och lokal utveckling.

Sammanfattningsvis innebär beslutet en samlad satsning på hållbarhet, ekonomi och stadsutveckling, med tydliga vinster både för stadens verksamhet och för Järvaområdet som helhet. Bifall kommunstyrelsens förslag!

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 64

Åsa Nilsson Söderström (L): Fru ordförande! Precis som Clara Lindblom verkar du, Elvir, vara helt inne på att ett huvudkontor måste ha plats för 600 personer. Jag förstår inte riktigt den logiken. Bara för att man har ett huvudkontor behöver ju inte all personal sitta där. Det finns hundra olika sätt att dela upp hur folk ska sitta, och alla 600 pratar ju inte med varandra varje dag. Men det är som ett mantra för er, som kom redan när vi bestämde oss för att slå ihop stadsdelarna.

Vilka utredningar har ni gjort egentligen? Hur har ni kommit fram till att man inte kan dela upp förvaltningen? När jag pratade med socialchefen, innan vi fattade beslut, sa han att det inte är något problem alls att dela upp till exempel socialförvaltningen i olika delar och att sitta både i Tensta och i Kista.

Anförande nr 65

Elvir Kazinic (S): Det är klart att en stor förvaltning behöver ett stort kontor. Järva stadsdelsnämnd är en ganska stor arbetsplats, med 2 300 medarbetare. Det kommer att sitta runt 650 medarbetare på huvudkontoret, och resten kommer att spridas ut i stadsdelar som Tensta, Rinkeby, Spånga och Husby. Förvaltningen jobbar med detta.

Utifrån den nya lagen kommer vi att ha första linjens socialtjänst i olika delar. Det är klart att vi måste ha ett huvudkontor där vi kan vara samlade och jobba. Så funkar det i alla stadsdelar. Jag vet inte vad som är så konstigt med det, Åsa. Det är inte något nytt.

Anförande nr 66

Jonas Naddébo (C): Ordförande och fullmäktige! Jag yrkar bifall till Moderaternas och Centerpartiets gemensamma reservation.

Anförande nr 67

Therese Lindström (M): Ordförande! Frågan om Kämpingeskolan som ett nytt förvaltningshus för Järvas stadsdelsförvaltning är inte något nytt ärende. Vid ett flertal tillfällen har frågan utretts, och det har förkastats delvis på grund av höga kostnader. Var vi moderater står i denna fråga är inte heller något nytt. Det gäller både lokalfrågan och sammanslagningen till Järvas stadsdelsförvaltning.

I dag finns tillgång till två lokaler i stadsdelen, både i Tensta och i Kista, och vi tycker därför att det är djupt ekonomiskt oansvarigt att investera i en ny lokal som kommer att belasta stadens ekonomi. Precis som Åsa nämnde står Kista inför att många företag är på väg att flytta därifrån, och då tycker vi att det är olämpligt att även tömma lokalerna där. Vi skulle till exempel hellre se att stadsdelsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att fortsätta att använda och optimera de befintliga lokalerna.

Jag yrkar bifall till vår och Centerns reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 68

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag tycker på riktigt att vi måste hålla tungan rätt i munnen. Jag tycker att det är problematiskt att oppositionen försöker få det att låta som att hela förvaltningen – varenda kotte som jobbar i Järva stadsdelsförvaltning – ska flyttas till Tensta och att man ska lämna alla andra delar av stadsdelsnämndsområdet. Så är det givetvis inte.

Jag tycker också att det är problematiskt att man fortsätter att måla upp det som att det här är samma projekt som tidigare låg på bordet. Det är samma plats, ja, men nu jobbar vi med befintlig byggnad. Det gjorde man inte förra gången. Då skulle man riva och bygga nytt, till en helt annan kostnad.

Så håll ordning och reda här, så att stockholmarna hedras och så att diskussionen hamnar på rätt nivå! Arbetsmarknadsförvaltningen och Bostadsförmedlingen flyttar in i Micasas gamla kåk på Elinsborgsbacken. Den fylls upp med kommunal verksamhet. Vi behöver alltså inte betala hyra i Palmfelt center, vilket skulle bli väldigt dyrt för skattebetalarna, utan vi använder befintlig kåk i Kämpinge och hyr stadsinternt. Det är bra för skattebetalarna, och det är bra för hela Järva.

Anförande nr 69

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Tack så mycket för förtydligandet, Clara! Jag håller fast vid det som vi har skrivit i vårt uttalande i ärendet. Ibland ser man kanske helt enkelt inte lika på saker.

Anförande nr 70

M i c h a e l a H o l l i s (KD): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen och avslag på förslaget.

Vi vill, som jag antar att alla partier här inne vill, ha en ansvarsfull förvaltning av stadens lokaler, vilket vi inte tycker att det här är. Jag var själv med vid invigningen av förvaltningsbyggnaden i Tensta på sensommaren 2022. Det är jättefina lokaler. Jag tycker inte att man nu, som det står i ärendet, frigör lokaler till Micasa. De här lokalerna är anpassade till kontorsverksamhet, och Micasa kommer inte att behöva använda dem i sin egen verksamhet.

Kristdemokraterna tror att det är viktigt med kontinuitet för invånarna i Järva. Det är bra om man kan fortsätta att utnyttja den lokal man har nu som förvaltningsbyggnad.

Anförande nr 71

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag vill återigen påminna om att Micasas fastighet på Elinsborgsbacken, som är anpassad till kontorsverksamhet, kommer att fortsätta att hysa kontorsverksamhet. Arbetsmarknadsförvaltningen och Bostadsförmedlingen

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

flyttar in där, och förvaltningen flyttar in i gamla Kämpingeskolan. Det blir alltså ingen förgävesprojektering för Micasa, utan huset fylls upp med stadsintern verksamhet.

Vi sparar oerhört mycket pengar när Bostadsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen flyttar in i Micasas bestånd i stället för att ha extern inhyrning. Det blir alltså fortsatt kontor, och det blir ännu mer utlokalisering av kommunala arbetsplatser för Bostadsförmedlingen, arbetsmarknadsförvaltningen och Järva stadsdelsförvaltning. Det är jättebra för skattebetalarna, för stockholmarna och för Tensta.

Anförande nr 72

M i c h a e l a H o l l i s (KD): Tack så mycket för förtydligandet, Clara! Jag tycker inte att detta framgick riktigt i ärendet, men det var bra att du förtydligade det nu. Jag tycker inte att det är så jättestor skillnad på platsen i sig jämfört med den andra. Du pratar om trygghet, men det är viktigt med trygghet även där det ligger nu. Nu blir det nya personer där.

Jag vill också säga något som jag tycker är bra att nämna nu när jag har chansen. Man pratar om att det ska skapa trygghet att ha personal i områdena. Det är viktigt, men man får också titta på medarbetarundersökningarna för till exempel Micasa i Husby och vad medarbetarna tycker om att jobba där. Många tycker att det är väldigt otryggt. Om vi ska föra över ännu fler medarbetare till de områdena tycker jag att det är viktigt att vi ser till att det blir tryggt runt dem. Man kan inte bara sätta en förvaltningsbyggnad någonstans för att den ska skapa trygghet genom att det rör sig folk där, utan de som jobbar där ska också känna att det är tryggt att åka dit.

Anförande nr 73

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Ordförande, ledamöter! Jag yrkar bifall till Liberalernas förslag till beslut.

Vi säger nej till förslaget om att göra om Kämpingeskolan till förvaltningslokaler. Vi tycker att man i stället ska använda de lokaler vi redan har, alltså Elinsborgsbacken i Tensta och de som vi hyr på Borgarfjordsgatan i Kista. Tillsammans rymmer de över 600 arbetsplatser. De är moderna, de är renoverade och de används redan i dag. Att lägga nya pengar på att bygga om Kämpingeskolan och flytta folk är både onödigt och oansvarigt. Alla de 600 personerna behöver helt enkelt inte sitta tillsammans. Tvärtom finns det flera fördelar med att dela upp förvaltningen på olika lokaler.

Det aktuella tjänsteutlåtandet lämnar många frågor utan svar. Vad händer med den undervisning som bedrivs i Kämpingeskolan i dag? Vad kostar det att lämna lokalerna i Kista innan hyresavtalet går ut? Ska vi fortsätta att hyra något på Borgarfjordsgatan, som Clara Lindblom öppnade för här, och varför är det i så fall inte med i den ekonomiska uträkningen? Vad händer om lokalerna på Elinsborgsbacken blir stående tomma? Och hur dyr blir egentligen hyran med tanke på alla de fördyrande risker som finns utifrån själva beskrivningen av hur man ska bygga om?

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Avslutningsvis tycker vi, som tidigare sagts, att det är fel att försvaga Kista ytterligare. Om hundratala tjänstemän flyttar därifrån riskerar det att förvärpa den redan svåra situationen. Det är faktiskt inte att svartmåla, Clara. Det är en farhåga, och den farhågan tycker jag att ni i majoriteten behöver ta på allvar.

Anförande nr 74

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det var många olika frågor. Ombyggnaden av fastigheten sker i nära samverkan mellan fastighetskontoret, stadsdelsförvaltningen och idrottsförvaltningen, som ska in. Vi anpassar lokalen för förvaltningens behov. Detta har utretts i nämnden, där man har tittat på olika alternativ för hur man vill göra det. Det finns ett ärende som har behandlats i nämnden och som jag kan mejla till dig sedan, Åsa.

Fördelen här är som sagt att det är mycket billigare att jobba på det här sättet. Om man jämför att hyra stadsinternt med att hyra av en extern aktör ser man att det blir mycket billigare på både kort, medellång och lång sikt att hyra internt av fastighetskontoret än att hyra på den öppna marknaden.

Vad gäller undervisning bedrivs det ingen sådan i lokalerna i dag. Däremot finns det skolidrott som tillfälligt är delvis förlagd dit, men den kommer givetvis att omhändertas. Det har alltså inte varit någon skolverksamhet där på väldigt länge. Och vad gäller Kista är det viktigt med stora investeringar. Det som fastighetsägarna där efterfrågar är kultur och idrott. Det är målpunkten, och det är den vi ska jobba med.

Anförande nr 75

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): De alternativ vi har sett i stadsdelsnämnden är inte olika alternativ. Man har inte tittat på ett alternativ där man sitter kvar i båda lokalerna. Man har inte tittat på ett alternativ där man hittar en ny lokal i Kista, om man nu tvunget vill ha en som staden äger. Så det där stämmer helt enkelt inte, utan det var klart från början när ni slog ihop stadsdelsnämnderna att ni ville att hela förvaltningen skulle sitta på Kämpingseskolan, utan att ni hade kollat på några alternativ.

Visst bedrivs det undervisning där. Det är flera skolor i området som håller på att renoveras, och då har barnen flyttat till Kämpingseskolan. Det står i tjänsteutlåtandet, och det är också det jag har hört när jag till exempel har pratat med folk som har barn på Bromstensskolan, som ska dit senare.

(Borgarrådet L i n d b l o m (V): Nej, de ska inte dit.)

Anförande nr 76

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Vi rödgröna ser renoveringen av Kämpingseskolan som ett tydligt bevis på att det går att förena klimatsmart ansvar med lokala ekonomiska beslut. I stället för att riva och bygga nytt,

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

vilket skulle ha både kostat mer och haft en större klimatpåverkan, väljer vi att ta vara på en befintlig fastighet i stadsdelens närhet. Det är en smart och framtidsinriktad lösning.

Det här gör det möjligt att skapa ändamålsenliga lokaler för över 600 medarbetare utan att behöva lägga mer pengar på dyra externa hyreslösningar. På det sättet kan vi använda våra gemensamma resurser där de gör mest nytta – i verksamheter som direkt gynnar medborgarna, såsom socialtjänsten, som nämndes, äldreomsorgen och individstödet. Att samla stadsdelsförvaltningen i övre Tensta är inte bara en praktisk lösning, utan det är ett strategiskt beslut för social, hållbar och lokal utveckling. Vi vet att närvaro av arbetsplatser, särskilt inom offentlig service, har en direkt effekt på tryggheten i området.

Nu läggs en viktig pusselbit i att få till ett nytt förvaltningshus i Tensta. Vi i den rödgröna majoriteten vill att fastighetskontoret ska ta över Kämpingeskolan och anpassa lokalerna och sedan hyra ut dem till stadsdelsförvaltningen. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 77

N a s s i r A b d u l l a h i A l i (S): Järva är ett stadsdelsområde som växer. Jag har några nyckeltal: 92 659 invånare bor i Järva. Det är ett stort område som sträcker sig från Akalla till gränsen mot Hässelby-Vällingby. 54 749 anställda kommer till Järva för att arbeta. Stockholms stad har en stark närvaro i Järva: 5 558 anställda arbetar för Stockholms stad i Järva.

Oppositionen säger hela tiden att vi lämnar Kista företagsområde, men Stockholms stad är faktiskt den fjärde största arbetsgivaren i Kista. Ericsson har 9 212 anställda, Tele2 har 1 825 anställda, Coor har 762 anställda och Stockholms stad har 746 anställda. Det är allt från förskolor till grundskolor där människor arbetar för Stockholms stad. Vi lämnar alltså inte Kista, utan vi finns i hela Järva.

Stadsdelen måste ha ett huvudkontor. Man måste ge service till alla dessa invånare, och det går inte med 290 medarbetare på Elinsborgsbacken och 390 anställda i Kista. Dessa medarbetare förtjänar ett eget kontor där de kan gå mellan avdelningarna och träffas och mötas. Vi i majoriteten tar ansvar. Vi ser till att de får en bra lokal som ligger centralt, nära parkeringshus, tunnelbana och busshållplats.

Jag förstår inte riktigt vad problemet är. Och tro inte för en sekund att de 390 anställda som finns i Kista kan få plats på Elinsborgsbacken! Det går inte. Vi använder de kontor som finns i egen regi. Det här är därför att ta ansvar. Det är kostnadseffektivt, det är miljömässigt bra och vi tar vara på våra egna lokaler.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 15 Genomförandebeslut gällande projekt Uppförande av Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp, fastigheten Svenska Högarna 3

Anförande nr 78

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! I dag fattar vi beslut om att uppföra en ny fullstor idrottshall i Kärrtorp intill Skarpnäcks skola. Den nya idrottshallen kommer att nyttjas av skolor på dagtid och av föreningslivet på kvällstid och helger.

Idrottshallen kommer att byggas i två våningar. Det undre våningsplanet kommer att innehålla motionsrum, föreningskafé, teorirum och kansli och förse både idrottshallen och Gränsbergets bollplan med omklädningsrum. Det övre våningsplanet kommer att innehålla själva idrottshallen och förråd.

Alla barn som växer upp i vår stad ska kunna idrotta och leva ett friskt och lyckligt liv. Därför behöver Stockholm fler idrottshallar, fler fotbollsplaner och fler isbanor. Genom det här beslutet fortsätter vi det intensiva arbetet med att bygga i kapp anläggningsbristen. I Skarpnäcks stadsdelsnämndsområde bygger vi bort halva bristen med ett enda klubbslag. Det är bra för Kärrtorp, det är bra för Skarpnäck och det är bra för Stockholms alla idrottande barn.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 79

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag vill säga några ord om det här projektet, som är väldigt bra på alla sätt och vis. Maria-Elsa har redan sagt mycket om hur det ska disponeras, så det behöver jag inte stå här och upprepa.

Jag vill säga lite om projektets miljöambitioner. Det ska sträva mot att uppfylla Miljöbyggnad Silver, så som sig alltid bör nu när vi gör större renoveringar eller bygger helt nytt i staden. Vi kommer också, som vi nästan alltid gör numera, att planera för en solcellsanläggning på taket. Den ska dimensioneras för ungefär 80 procent av egenförbrukningen. Den byggs på ett sådant sätt att vi kan bygga ut den sedan eller förbereda för att bygga ut den om behoven skulle öka ytterligare.

Hallen kommer att användas både av föreningslivet och av skolan, framför allt av Skarpnäcks skola och även Skarpnäcks gamla skola. Undercentralen kommer också att förberedas för att göra det möjligt att ta till vara spillvärme från den planerade kylmaskinen, som ska förse angränsande Gränsbergets bollplans ispist med kyla, så att vi kan ta höjd även för det.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 80

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Ordförande! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

I grunden ser vi positivt på uppförandet av Gränsbergets idrottshall, då den möter behovet av fler idrottsanläggningar för både skolor och föreningsliv. Samtidigt väcker det viss oro att projektet inte inkluderar någon ytterligare parkering. I tjänsteutlåtandet anges att besökare förväntas ta sig till platsen till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. Det är i teorin en god ambition, men i praktiken riskerar det att skapa vissa utmaningar. Detta är särskilt relevant med tanke på att det i ett av stadens närliggande områden, Kärrtorp, har beslutats om bostadsbebyggelse på en plats där det tidigare fanns en etablerad parkeringsyta. Samtidigt sker en utveckling av både bostäder och idrottsanläggningar i ett område där tillgången till parkering redan är begränsad.

Vid Linköpings universitet pågår forskning om automatisk räkning av antalet bokade tider på idrottsanläggningar som faktiskt utnyttjas. Resultatet hittills pekar på ett tydligt överbokande, vilket resulterar i outnyttjade tider som skulle kunna nyttjas av andra föreningar, ofta med kort varsel. Då räcker inte fotvandring och cykel till, utan det behövs fler parkeringar för bilar.

Till sist: Bollplanen utanför idrottshallen har hittills kallats för Skarpnäcks BP, men den ligger närmare Kärrtorp. Ett namnbyte till Gränsbergets BP har nu skett på uppmaning av Sverigedemokraterna i idrottsnämnden, så nu kan vi sverigedemokrater även lägga namngivning av ytor i Stockholm till vår meritlista. Vi tackar för det.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 17 Genomförandebeslut avseende Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder med aktivitetscenter på tomträtten Ånn 7 i Årsta

Anförande nr 81

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande, fullmäktige! Det är med stor glädje som vi nu efter en lång tids planering kan fatta det här genomförandebeslutet för Ånn 7 i Årsta. Det kommer att bli 72 vårdplatser och 61 seniorbostäder, ett aktivitetscenter som är öppet för alla äldre i närområdet samt lokaler för hemtjänsten. Med detta beslut kommer vi att kunna påbörja arbetena i år så att inflyttning kan ske 2028. Investeringen är välbehövlig eftersom vi kommer att ha ett stort behov av boenden för äldre i framtiden, och behovet är särskilt stort i östra Söderort.

Det blir en kvartersbyggnad med vård- och omsorgsboende, seniorbostäder, aktivitetscenter och en innergård för vård- och omsorgsboendet. Därtill blir det två lamellhus med seniorbostäder i samma kvarter.

Det är extra glädjande att detta projekt blir ett pilotprojekt för cirkulärt byggande, vilket innebär både återbruk och materialåtervinning. Nivån är Miljöbyggnad Silver.

Oppositionen har haft farhågor om projektets ekonomi. Självfallet tar vi i den rödgröna majoriteten projektstyrningen på största allvar. Därför har vi stärkt investeringsstyrningen i stadens bolag under den här mandatperioden. Byggekostnaderna har ökat kraftigt de senaste åren. Just nu har utvecklingen planat ut, men den är svår att förutse därför att vi lever i oroliga tider.

Projektets genomförande kommer att rapporteras regelbundet till Micasa styrelse och Stockholms Stadshus AB. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, som är beställare, kommer också att hållas uppdaterad om projektets framdrift. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 82

C h r i s t o f f e r H ö k m a r k (M): Fru ordförande! Vi välkomnar beslutet om ett nytt boende. Jag plockar upp tråden där. Vi uppskattar att ni i majoriteten bejakar vår farhåga om ekonomin, för den är viktig. Det är ett tufft ekonomiskt läge, och räntekostnader tynger Micasa. Därför tycker vi att uppföljning är viktigt liksom att vi följer upp avvikelser så att vi får en snabb hantering om det blir problem.

Jag vill också säga att man inte ska glömma att det också finns privata aktörer som kan bygga och att det är möjligt att avyttra. Dessa saker är viktiga och bra att ha med sig när det är ett tufft ekonomiskt läge.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

*§ 18 Genomförandebeslut avseende Stockholm Vatten AB:s projekt
Oxtorgsgatan/Lästmakargatan, huvudvattenledning V800*

Anförande nr 83

F r i t z L e n n a á r d (M): Fru ordförande! Vi har att besluta om en ny huvudvattenledning, som krävs för att förse stora delar av Östermalm och Lidingö med dricksvatten. Jag ska göra ett par nedslag i tankar som illustreras i det här ärendet men som inte nödvändigtvis är begränsade till det.

Jag vill börja med att notera att det verkar vara hög tid att den här frågan adresseras, och man kan fundera på om det inte borde ha skett tidigare. Bolaget beskriver att utredningarna visar att det är hög risk för omfattande driftstörningar inom tio år – i en del av systemet inom fem år – när det gäller vattenförsörjningen för Östermalm och hela kommunen Lidingö. Det är en risk som bär samhällskostnad.

Detta för mig till min andra poäng. Jag vet att SVOA under åren har varit dåliga på att ta betalt från köpare av dricksvatten i andra kommuner. En del av kostnaderna för det här projektet såväl som för SFV i stort är kostnader för sådant som även kommer andra kommuner till del. I slutändan gör detta att stadens upplåningskostnader riskerar att stiga och att stockholmarnas välfärd drabbas. Jag har förstått att bolaget har jobbat hårt med att se till att man tar skäligt betalt. Det välkomnar jag. Staden ska inte subventionera andra kommuners dricksvatten.

Jag har nämnt lite om kostnaderna, men det finns mer att säga. Tid är pengar. Arbetet väntas sträcka sig över fyra till fem år och förväntas vara klart 2030. Jag är fullt medveten om att det är trångt i gatan och att det tar tid att flytta ledningar och rör, men under byggtiden kommer bygget rimligtvis att ha stora samhällskostnader. Generellt bör inte bara Svoa utan staden som helhet försöka hålla nere genomförandetiderna och minska störningarna för samhället. Långa genomförandetider med utdragna samhällsstörningar kanske inte syns i projektbudgeten, men de har kostnader.

Det är nog fler än jag som har noterat att det rör sig om mycket pengar, strax över en halv miljard kronor, men man ska berömma det som berömmas bör. Jag har tidigare i den här talarstolen ofta beklagat mig över att SVOA-projekt har sprungit iväg kostnadsmässigt, men här har kostnaden faktiskt sjunkit sedan det förra beslutet, vilket är positivt. Men det är fortsatt väldigt kostsamt, och bolaget måste följa kostnadsutvecklingen noga.

Sammanfattningsvis: Utöver att det är ett kostsamt projekt, vilket kräver stor kostnads- och tidskontroll, handlar det om ett område med många människor och mycket trafik i omlopp. Det kräver god samordning och kommunikation. Det konstateras också att det är ett område som berörs av ett eventuellt införande av miljözon klass 3, vilket riskerar att driva på kostnaderna ytterligare. Det är av stor vikt att detta inte innebär fler fördringar för ärendet.

Bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen!

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 84

A n d e r s E d i n (SD): Fru ordförande! Projektet gäller en mycket viktig upprustning av Stockholms vatten- och avloppsledningar. Vi är fullt medvetna om ledningarnas usla skick, riskerna för läckage och allvarliga störningar.

Samtidigt vill jag lyfta ett allmändemokratiskt problem. Sverigedemokraterna är det näst största oppositionspartiet i Stockholms kommunfullmäktige men har trots detta ingen representation i bolagsstyrelsen för våra kommunala bolag. Vi har sagt detta förut, men nu säger jag det igen. Vi har det inte ens när miljardinvesteringar står på spel. Det gäller speciellt inom SVOA, där det är investeringar i miljardnivåer. Det innebär att vi inte kan ta del av beredningen eller påverka beslutsunderlaget i dessa ärenden.

Vi kommer därför att i princip avslå alla förslag till genomförandebeslut där vi inte har fått möjlighet att delta i beslutsprocessen. Detta är en fråga om respekt för demokratin och medborgarnas inflytande. Med det sagt vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 85

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag skulle bara vilja yrka bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Anförande nr 86

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill yrka bifall till det gemensamma förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet i kommunstyrelsen. Jag vill också säga att vi måste få en noggrann redovisning inför SVOA:s framtida investeringar, som uppgår till uppemot 100 miljarder. Det ser vi fram emot att få också i koncernstyrelsen.

Anförande nr 87

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag vill tacka för synpunkter, bland annat från ledamoten Fritz Lennaárd, kring exempelvis kostnadsfördelning. Det är en viktig fråga att beakta när det gäller de investeringar vi gör som handlar om hur vi fördelar kostnader mellan vår egen kommun och andra kommuner som tar del av tjänster som Stockholms stad står för.

Rapporteringen är såklart också väldigt viktig, och det har vi haft flera meningsutbyten kring här i kommunfullmäktigesalen. Vi har också stärkt rapporteringen till koncernstyrelsen, till exempel, och har en mycket starkare kontroll kring investeringarna. Det är viktigt också framåt. Så tack för inlägg från andra ledamöter!

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 19 Detaljplan för del av fastigheten Sillö 5 i stadsdelen Larsboda (ca 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och centrumändamål), Dp 2020-06982

Anförande nr 88

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Den här planen innebär ett bra tillskott av cirka 880 bostäder genom en omvandling av fastighetens Sillö 5 i Larsboda, som tidigare har varit ett stort konferenshotell för Telia. Telia, med tidigare 3 300 anställda i Farsta, flyttade från området för nästan tio år sedan, år 2016.

Mårbackagatan pekas i programmet för Farsta ut som ett urbant stråk som bjuder in till en fin vistelse, där gång- och cykeltrafik prioriteras. Ett mer tillgängligt stråk mellan Telestaden, verksamhetsområdet och Farsta strands pendeltågsstation blir nu realiserbart. Området ansluter till verksamhetsområdet Larsboda, vars inriktning säkerställs i planen. Bland annat har viktiga anpassningar gjorts avseende buller och ljudnivåer, exempelvis genom att enkelsidiga bostadslägenheter och så kallad ljuddämpande sida inte tillåts mot den bullerstörda kvartersgatan i öst. Även annan bebyggelseutformning och placering av balkonger har skett för att ta hänsyn till verksamhetsområdet och dess möjligheter att utvecklas vid viss bullerstörande verksamhet.

Farhågorna för att bland annat bostäderna i Sillö 5 inte skulle gå att förena med det viktiga verksamhetsområdet är väl motbevisade i detaljplanen. Utvecklingen av området går alltså väl i linje med ambitionerna för programmet Tyngdpunkt Farsta och bidrar tillsammans med de nya Stockholmshusen längre ned på gatan till att skapa en fin stadsgata med nya bostäder, fler arbetsplatser och mer service. Planen kommer att lyfta denna del av Larsboda på ett mycket positivt sätt.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 89

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag ska vara ärlig i dag; det ska man alltid vara. Men jag är som centerpartist kluven i det här ärendet. Vi förespråkar alltid att bygga där det är möjligt, om man inte behöver ta grönområden i anspråk. Att utveckla befintlig bebyggelse och omvandla markparkeringar till bostäder och innergårdar är egentligen väldigt bra. Men all utveckling måste ske med balans. Larsboda är ett av stadens få renodlade verksamhetsområden. Här finns företag som behöver bullra, lasta och transportera. De här företagen är också de som skapar jobb, förser oss med tjänster och producerar det vi behöver. Vi kan inte slå undan benen för dem, vilket den här planen innebär.

Vi vill se fler bostäder i Farsta. Men vi vill också se en stad som står upp för sina företagare. Planeringen måste vara långsiktig och lätt att förutse. Den måste ta till vara de olika intressen som finns i vår stad.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 90

K r i s t i n a L u t z (M): Herr ordförande! Det händer väldigt mycket roliga och spännande saker i östra söderort, där jag har förmånen att bo. Det gäller inte minst i Farsta, där vi har väldigt många olika stadsbyggnadsprojekt och väldigt många intressanta platser att bygga på.

Förra mandatperioden hade jag förmånen att vara ordförande i Farsta stadsdelsnämnd, och jag var ganska ofta i Larsboda och träffade olika aktörer. Det fanns väldigt mycket idéer om vad man skulle vilja göra med det här området. Det är ett otroligt stort område. Och visst finns det massor med platser som man kan bygga på, men just den här platsen är inte en sådan. Staden har bara tio sådana här verksamhetsområden, i enlighet med översiktsplanen. Dem behöver vi också värna, för är det någonting som vi inte har så mycket av i östra söderort är det just arbetsplatser och näringsliv. Vi måste se till att vi har en levande stad även på det sättet.

I närliggande områden finns många platser som man kan bygga på, och jag ser fram emot att det byggs där. Men vi behöver säkerställa att de aktörer som ändå är aktiva i Larsboda har möjlighet att utveckla sina verksamheter när det gäller in- och utfarter, buller och så vidare – allt det som Jonas nämnde.

I och med det skulle jag vilja yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Jag ser fram emot ett annat förslag i närliggande område där vi kan bygga mer, men inte i ett av de få verksamhetsområden som vi har i Stockholm. Det är inte bra.

Anförande nr 91

D e s t i n y Z a n d i L i n d g r e n (KD): Herr ordförande! Det här är ett ärende som vid en första anblick kan verka ganska bra: fler bostäder, en ny förskola, lokaler i bottenvåningar och en stadsgata som ska bli mer levande. Men det är just i den här typen av ärenden som vi har ett särskilt ansvar att lyfta blicken och se helheten. För det här är inte bara en fråga om nya bostäder, utan det är en principiell fråga om hur vi värnar våra verksamhetsområden och därmed våra framtida möjligheter till jobb, till företagande och till näringslivsutveckling. Det är tillväxt, helt enkelt, något som jag tror vi alla är överens om att Stockholm behöver.

Larsboda är ett av stadens få renodlade verksamhetsområden. Här finns företag som behöver kunna bullra, lasta och leverera utan att behöva få klagomål från nyinflyttade bostadsgrannar. Att tillföra bostäder i området är inte bara ett avsteg från översiktsplanen; det är ett steg i riktning mot att urholka det som faktiskt är ett av de viktigaste målen i vår näringslivspolitik, alltså att ge industriverksamheter långsiktiga och trygga villkor.

Jag förstår ambitionen att förtäta och behovet av att skapa fler bostäder i söderort. Men det måste ske med respekt för helheten. Det måste ske där det inte riskerar att tränga undan verksamheter som vi behöver både nu och i framtiden. Stadsbyggnadspolitiken är komplex. Annars hade det räckt med att smälla upp bostäder var som helst där det

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

finns hårdgjord yta. Men stadsutveckling kräver lite mer än så. Vi vill se ett starkare söderort med plats för både människor att bo på och näringar att verka. Men det ställer också krav på att vi har förmåga att säga nej när vi ser att stadsplaneringen riskerar att bli kortsiktig. Det är vårt ansvar som politiker.

Därför ansluter vi oss till den gemensamma reservationen med Moderaterna och Liberalerna. Planarbetet i sin nuvarande form bör avbrytas, och staden borde i stället utveckla de närliggande ytorna som faktiskt kan bebyggas utan att äventyra framtiden för företag och arbetstillfällen i Larsboda.

Anförande nr 92

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här gör ont i en stadsutvecklades själ. Men någon ordning får det faktiskt vara i en stad och på hur översiktsplanen kan användas, och framför allt när det gäller hur vi långsiktigt kan lita till den.

Liberalerna var länge positiva till detta och tänkte att vi ändå kan pröva och se hur det kan fungera att bygga bostäder så här in på verksamhetsområdet. Men det finns utpekade verksamhetsområden, och i det här området finns bullerverksamhet och verksamhet som skulle vilja etablera sig som kommer att ge problem med buller om man nu bygger bostäder här. Det är det här som är bekymret, och tyvärr fick vi i Liberalerna göra en avvägning och landa i att vi måste kunna vara långsiktiga också i vårt förhållande till näringslivet och blivande näringsidkare i Stockholm.

Därför vill vi avslå planförslaget, och jag yrkar därmed bifall till den gemensamma reservationen med Moderaterna.

Anförande nr 93

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är väldigt roligt att få besluta om 880 bostäder, förskola, hotell, kontor och centrumverksamhet precis här och nu före sommaren. Detta är ett spännande omvandlingsprojekt av befintliga byggnader. Det blir ett nytt storgårdskvarter med små, kostnadseffektiva lägenheter med gångavstånd till buss, pendeltåg och tunnelbana. Det bidrar till liv och rörelse längs Mårbackagatan. Innergården blir grönare, från att ha varit en asfaltsöken. Hotell byggs för att inte påverka de befintliga bullrande verksamheterna i närområdet negativt. Vi menar att bullerfrågan är välutredd; hotellet byggs ju som en buffert.

Därför vill vi bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 94

G a b r i e l K r o o n (SD): Det här är väl början till slutet för ett av Stockholms få sista kvarvarande verksamhetsområden. Vi måste såklart ha fler arbetsplatser i Stockholm, och alla kan inte jobba på kontor. Vi behöver ha industri, lättindustri,

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

medelindustri och tung industri. Det här verksamhetsområdet har varit väldigt viktigt. Många företagare har kontaktat alla oss politiker och bett oss att inte genomföra det här bygget.

Trots detta går man nu vidare och genomför bygget. Konsekvenserna kommer att bli långsiktiga, och det finns en stor sannolikhet för att de verksamheter som finns på plats i dag kommer att få olika förelägganden. Framför allt kommer man inte att kunna ta in nya hyresgäster som kanske håller på med bullerstörande industri när bygget väl är färdigt.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna bifall till vår reservation i kommunstyrelsen om att lägga ned detaljplanen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 20 Detaljplan för Firman 1 och del av Grimsta 1:2 i stadsdelen Råcksta (117 bostäder), Dp 2019-15762

Anförande nr 95

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Jag ska fatta mig kort men vill ändå säga följande. Detaljplanen möjliggör 117 hyresrätter i fyra till sex våningar utmed Multrågatan och Ångermannagatan i Råcksta. Projektet innebär en möjlighet till ökad service i bottenvåningarna med så kallad centrumverksamhet. De nya hyresgästerna får mycket nära, cirka 400 meter, till tunnelbanestationen i Vällingby centrum. Parkeringsstalet är 0,5 och löses med parkeringsköp i Åregaraget.

I planförslaget har särskilt stor vikt lagts vid att anpassa den nya bebyggelsen till omgivningens befintliga arkitektur. Bebyggelsens gestaltning har också tagit hänsyn till den komplexa bullersituation som råder. Förtydliganden i planen har skett för att åstadkomma bra boende- och utemiljöer. Exempelvis kan lugna och luddämpande innergårdar skapas trots närliggande tunnelbanespår.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 96

G a b r i e l K r o o n (SD): Socialdemokraterna och Miljöpartiet fortsätter förtätningsvågen i Råcksta. Tidigare har en detaljplan blivit avfärdad av länsstyrelsen för att den inkräktar på de stora kulturmiljövärden som finns där. Men nu går man vidare med nya projekt på grönområden. Det här är vi sverigedemokrater negativa till. Vi vill lämna området orört och yrkar därför bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 97

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag kunde inte låta bli att gå upp i talarstolen! Det här är mestadels gräsmattor som är bullerstörda från tunnelbanan. Det är tio träd som tas ned, och det är tråkigt att lindarna behöver sågas ned. Det lämnas kvar ett par stycken, men alla träd ska ersättas med nya lövträd som ska vara minimum 30–35 centimeter i omkrets. Vi tycker att det här är ett bra projekt, där man bygger hyresrätter.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 21 Antagande av Nacka kommun som medlem i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvär samt fastställande av förbundsordning och direktionens reglemente

Anförande nr 98

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Ordförande! Jag ber så hemskt mycket om ursäkt för att jag begär ordet i ett enigt ärende, men det här är ett väldigt viktigt ärende som faktiskt förtjänar att man stannar upp bara någon minut.

Vi befinner oss i ett omvärlds- och säkerhetsläge som ställer oerhört stora krav på oss som nation och på oss som samhälle. Om det är någonting som vi måste lära av Ukraina är det att motståndet måste byggas underifrån. Därför kan jag inte nog understryka vikten av att kommuner och regioner kommer in i beredskapsplaneringen på ett helt annat sätt än i dag.

Ni har hört mig prata väldigt många gånger om den kommunala räddningstjänstens alldeles särskilda roll i händelse av krig eller höjd beredskap. Mot bakgrund av detta är det ett väldigt viktigt ärende som vi ska fatta beslut om i dag. Det handlar alltså om att Storstockholms brandförsvär härmed går från tio till elva ägarkommuner genom att vi som sista kommunfullmäktige fattar beslut om att bevilja Nacka kommun inträde i vårt förbund. Beslut har alltså fattats i tio andra fullmäktigeförsamlingar under året, och efter att vi har fattat det här beslutet utökar vi vår verksamhet. Från den 1 juli bedrivs alltså den kommunala räddningstjänsten i Nacka av Storstockholms brandförsvär.

Det här är oerhört viktigt och oerhört bra. Det ger oss en mycket mer robust och långsiktig hållbar verksamhet och ekonomi. Det ger oss utökade möjligheter att ta oss an de stora utmaningar som den kommunala räddningstjänsten står inför. Jag vill bara passa på att tacka samtliga partier i direktionen för Storstockholms brandförsvär för ett oerhört fint samarbete kring den här frågan. Jag vill också passa på att tacka Stadsledningskontoret, som har varit behjälpligt i arbetet med att hitta en lösning för detta.

Återigen: Nu blir Stockholm som sista kommunfullmäktige de som klubbar detta, och därmed växer vi. Det är jättevälkommet och väldigt efterfrågat. I morgon kommer jag och Mats Gerdau att besöka Nacka brandstation och bjuda gänget på tårta. Det ska bli otroligt kul!

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Det här är bra för hela Stockholm.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

*§ 22 Förvärv av tomträtten Kämpinge 2, f.d. Kämpingeskolan, inom Järva
stadsdelsnämndsområde*

Anförande nr 99

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill passa på att yrka bifall till det gemensamma förslaget från Moderaterna och Centerpartiet.

Anförande nr 100

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Jag yrkar också bifall till vår gemensamma reservation med Centerpartiet.

Anförande nr 101

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag yrkar bifall till Liberalernas reservation.

Anförande nr 102

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 23 Stockholms stads program för inköp

Anförande nr 103

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Efter att ha smakat ett väldigt speciellt kaffe i kaféet känner jag att ämnet är högaktuellt. Jag tänker alltså prata om Stockholms stads program för inköp. Det här är ett program som speglar stadens höga ambitioner. Vi ställer höga krav på våra verksamheter, och därmed ska vi också ställa höga krav i våra inköp.

Vi köper in varor och tjänster för runt 40 miljarder kronor varje år. Det gör oss till en av de största inköparna i Sverige. Över tid har staden också blivit alltmer beroende av inköp. Det har inneburit en försämrad rådighet och beredskap som blev väldigt tydlig under pandemin. När vår omvärld förändras måste vi därför också uppdatera våra program med nya avsnitt avseende säkerhet, riskmedvetenhet och försörjningsberedskap.

Jag kan också konstatera att en alltför långtgående privatisering har inneburit att mycket av våra skattemedel i vissa branscher har gått till vinstuttag, och i de värsta fallen till att göda kriminalitet, snarare än till att stärka kvaliteten i välfärden. Därför har vi under mandatperioden prioriterat arbetet mot välfärdsbrottslighet, och det gör vi även i detta program.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 104

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill yrka bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Det finns mycket som är bra i programmet, men det finns också en del brister som vi har påtalat. Det handlar bland annat om möjligheten att följa upp avtal löpande under avtalsperioden, där vi i dag ser fortsatta risker för att oseriösa aktörer kan kringgå villkor genom exempelvis personalbyten eller bristfällig dokumentation. Till exempel skulle man behöva ha tydliga språkkrav för de kompetensintyg och cv:n som lämnas in, eftersom flera förvaltningar i dag får in sådana som behöver tolkas men där man inte kan verifiera vad som faktiskt står i dem.

Det behöver också bli lättare att utdöma viten vid avtalsbrott. Vi ser ett behov av att bygga upp beställarkompetens i hela stadens organisation. Det handlar inte bara om juridik och avtalsteknik utan också om kapacitet att följa upp och driva på leverantörer under avtalets gång. Därför har vi föreslagit att man bland annat skulle ha särskilda avtalscontrollers för att systematiskt identifiera risker och kontrollera att leverantörer faktiskt levererar enligt överenskommelse.

Med detta yrkar jag bifall till vår reservation.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 105

Borgarrådet Fjellner (M): Herr ordförande! Med hänsyn till tiden tänkte jag lämna Karins tirad om återkommunalisering därhän för tillfället och skära ned mitt långa anförande till att bara konstatera att vi moderater tycker att det är viktigt att konstatera att välfärdsbrott också leder till sanktioner. Därför framhöll vi tydligt i vår reservation att vi, för att det här ska kunna göras rättssäkert, behöver en tydlig och ny sanktionsmodell med tydliga kriterier för de situationer där vi har välfärdsbrott.

Det här gör att vi står fast vid vår reservation, som jag därmed vill yrka bifall till här i talarstolen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 24 Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

Anförande nr 106

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 107

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill yrka bifall till Liberalernas reservation.

En hel del av den kritik vi har lyfte jag i ett tidigare inlägg. Det som vi framför allt är kritiska till i det här programmet, som också har vissa bra delar, är att man hänvisar till redan existerande styrdokument utan att ge någon konkret beskrivning av mål, förväntningar eller uppföljningsmetoder. Det riskerar att göra programmet förhållandevis tandlöst. Det är dessutom ganska mycket allmänna formuleringar, som riskerar att förlora sitt värde eller bli svåra att följa upp.

Anförande nr 108

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen. Vi står bakom stora delar av ärendet. Vi står självklart bakom vikten av att kommunens pengar används effektivt och att kvaliteten i verksamheter som finansieras av skattemedel är hög oavsett om verksamheten bedrivs i kommunal eller privat regi. Det som står om att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassas till kommunala mål och olika kommunala styrdokument och processer är också bra. Vi står självklart bakom att arbetet mot välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet måste vara omfattande och effektivt.

Det som vi har haft synpunkter på i ärendet är de oerhört detaljerade krav man vill ställa på allt ifrån personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar mer ett svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna.

Självklart ska kvaliteten vara hög. Arbetsrätten och övrig lagstiftning ska följas. Men förslaget riskerar att skapa en omfattande byråkratisk börda, framför allt för små hederliga företag, medelstora företag och idéburen verksamhet, som kan få svårt att möta de här kraven utan betydande administrativa resurser. Vi ser en farhåga i att det riskerar att leda till färre välfärdsaktörer och sämre valfrihet för stockholmarna. Det är inte rimligt, om du frågar Centerpartiet.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 25 Ändringar av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud inom Slussenområdet inom Södermalms stadsdelsnämndsområde

§ 26 Ändringar av allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud i Bysistäppan inom Södermalms stadsdelsnämndsområde

Anförande nr 109

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Vi i Centerpartiet vill att Stockholm ska bli roligare och mer levande. Därför motsätter vi oss de föreslagna alkoholförbuden inom Slussenområdet och Bysistäppan. Det här är ännu ett exempel på majoritetens förkärlek för förmynderi och överreglering och en blind tro på att förbud av alkohol på vissa platser är en universell kur för bättre folkhälsa och ökad trygghet. Precis som vid tolkningen av lagen för uteserveringar eller införandet av gårdsförsäljning ser vi ett vänsterstyre som verkligen inte vill ha ett glatt, levande och roligt Stockholm.

Det ni missar är att en rolig och levande stad också är en trygg stad. Att Stockholm har skapat en välbehövlig mötesplats med över 700 meter sittytter precis vid vattnet på Slussen är i grunden fantastiskt. För Centerpartiet är det därför obegripligt att den styrande majoriteten nu vill förstöra allt genom att tvinga på stockholmarna ännu ett i raden av alla alkoholförbud som införts under deras tid vid makten. Särskilt märkligt blir det när man använder förekomsten av cykelbanor vid Vattentorget som ett argument. Ska vi verkligen börja utforma våra ordningsregler utifrån hypotetiska scenarier i stället för reella behov?

Vi delar självklart uppfattningen att trygghetsfrågorna måste tas på allvar. Men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud i Slussenområdet skulle bidra till ökad trygghet. Tvärtom går det helt emot den senaste trygghetsmätning som gjordes på västra Södermalm, där flera alkoholförbud redan införts. Den visar att tryggheten inte ökar. Nej, mina vänner, trygghet byggs genom närvaro, stöd och gemenskap, inte genom att i förväg exkludera vissa grupper i det offentliga rummet. Vi efterlyser därför mer träffsäkra lösningar.

Ordförande! En rolig stad är också en trygg stad. Det verkar vänstermajoriteten inte förstå. Därför yrkar jag bifall till Centerpartiets gemensamma reservationer i kommunstyrelsen.

Anförande nr 110

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Det är ju inget generellt förbud som föreslås, Jonas Naddebo. Det blir väldigt mycket överord här. När det gäller Bysistäppan låter jag det vara osagt, för det är ett generellt förbud. Men på Slussen är det absolut inget generellt förbud. På Munkbroleden, i Katarinaparken, på Södermalmstorg och på Mälarterrassen, vilket sammantaget i princip blir nästan hela

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Slussen förutom ingången till gallerian och Mälartorget där nere, kommer det att vara tillåtet att konsumera alkohol från klockan två på eftermiddagen fram till midnatt. Det är alltså de tider då folk kanske vill ha svensex, picknick eller sådana saker. Det kommer att vara tillåtet då. Man kommer alltså att vara tillåten att konsumera alkohol under den mesta tiden vid nästan alla platser på Slussen.

Lite nyanseringar här tror jag kan vara bra, för detta är inget generellt förbud. Det är en god avvägning mellan platser där ett förbud kan behövas och platser där det bör vara tillåtet med alkohol.

Anförande nr 111

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och Martin! Jag tycker att den här sista ändringen under galgen som skedde i kommunstyrelsen verkligen bevisar det hattande som ni har ägnat er åt i det här ärendet. Det finns ingen egentlig grund i vare sig forskning eller något annat som bevisar att det här får effekt. Ni ändrar er bara helt plötsligt och säger: Nej, men vi ändrar oss. Vi ser till att det blir möjligt!

Det är väl egentligen positiva nyheter att hela Slussen nu får samma tider. Men jag vänder mig emot just den övertro ni har på detta: Bara man inför ett alkoholförbud kommer det här att lösa sig! Jag tycker att ert agerande när ni med ett pennstreck ändrade er i kommunstyrelsen visar på varför man inte ska fatta sådana här beslut. De leder inte till den trygghet och den ökade säkerhet ni har ambitionen att uppnå. Jag tycker att själva agerandet i frågan är ett tydligt exempel på varför vi inte ska fatta sådana här beslut.

Anförande nr 112

M i c h a e l a H o l l i s (KD): Herr ordförande och fullmäktige! Jag vill egentligen bara yrka bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen, som innebär att avslå förslaget.

I vårt förslag till beslut anför vi att vi tycker att man borde ha den modell man har i Malmö, där stora delar av staden omfattas av ett alkoholförbud som enbart gäller i situationer när alkoholförtäringen leder till ordningsstörningar eller olägenheter i fråga om onykterhet.

Anförande nr 113

J o n a s N i l s s o n (M): Herr ordförande! Jag läste DN Kultur i helgen och en artikel just om Slussen. Oron i DN Kultur gick ut på att hela anläggningen har ett så pass kommersiellt fokus. Mycket lite av utbudet vänder sig till grupper som är mindre bemedlade.

Vänstermajoritetens förslag om alkoholförbud förbättrar inte situationen och minskar inte oron. Ett alkoholförbud, ett förbud mot alkoholförtäring på allmän plats och i offentliga rum som parker och torg, riskerar i praktiken att leda till att dessa platser

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

bara blir till för dem som har råd att konsumera på restauranger, barer och kaféer runt omkring. Det är precis det som DN Kultur ifrågasätter och varnar för. Människor med lägre inkomster får färre möjligheter att umgås tillsammans i det offentliga rummet eftersom de inte har råd att sitta på de dyra barerna och restaurangerna, hur trevliga de än kan vara.

Förbudet kan leda till att sociala aktiviteter i det fria, picknickar och spontana möten, blir förbehållna just dem som har ekonomiska resurser att välja andra alternativ. Slussen riskerar att bli mindre inkluderande och mer präglad av kommers där de som inte har råd att delta i konsumtionssamhället stängs ute.

Om alkoholförtäring endast tillåts på kommersiella serveringar undermineras den grundläggande funktion som staden har. Staden kommer att bli mindre öppen, och Slussen kommer att bli mindre inkluderande. Jag tror att förbudet kan förstärka känslan av utanförskap för grupper som redan har en svagare ställning, exempelvis unga vuxna, pensionärer och personer med låg inkomst. Det här kan leda till att vissa grupper undviker typer av offentliga rum som Slussen, vilket minskar den sociala mixen och dessutom spär på segregationen.

Anförande nr 114

M a r t i n H a n s s o n (MP): Vi delar den bilden, Jonas, så vilken tur att det inte är ett generellt förbud som föreslås här! Det kommer alltså att vara tillåtet att konsumera alkohol från klockan två på eftermiddagen fram till midnatt på följande platser: Munkbroleden, Södermalmstorg, den framtida Katarinaparken och Mälarterrassen. Det är det som är de stora publika delarna av hela Slussen, så i princip blir det nästan överallt utom just på Mälartorget och vid ingången till gallerian. Jag kan inte tänka mig att ni kan tycka det är ett problem. Vill man sätta sig ned och ta ett glas vin eller en öl på Södermalmstorg en vanlig kväll går det alldeles utmärkt med det här förslaget. Det kommer inte att vara några problem.

Anförande nr 115

J o n a s N i l s s o n (M): Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen i ärende 25 och 26.

Jag förstår naturligtvis vad du säger, Martin. Det var jag som tog initiativet till att ordna med alkoholförbud i Tanto. Men där hade vi ett problem: Vi hade varje dag ungefär 180–220 människor som reste till just Tanto och befann sig i den trappa som går från Hornstull ned till Tanto. Det var ett problem, och det var väldigt svårt att komma runt det. Man kunde inte undvika de personer som ägnade sig åt narkotikaförsäljning och som själva använde droger. Där behövdes ett alkoholförbud.

På det här stället är platsen inte ens öppen än. Här tänker ni förebyggande och klipper till med ett förbud redan innan platserna har öppnats. Vi kan väl se vad som händer, och vi kan se hur trevligt det blir! Sedan kan vi i så fall slå till med ett alkoholförbud.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 116

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Vi sitter ju i stadsdelsnämnden ihop. Jag skulle rekommendera att du börjar med alkoholförbudet i Fatbursparken från onsdag till söndag. Det är marknad där från onsdag till söndag hela sommaren. Det är massor med folkliv där. Du kan gå upp till Medborgarplatsen. Där är det alkoholförbud. Du kan ta dig ned till Nytorget. Jag kanske har fel, och vi kanske har olika åsikter där, men jag skulle säga att de platserna är rätt präglade av att det är blandat och rätt folkligt. Tycker inte du det?

Anförande nr 117

J o n a s N i l s s o n (M): Herr ordförande! Jag tillhör ett parti som tycker att man ska ha så mycket frihet som möjligt. Jag tycker inte att folk ska behöva uppträda och bete sig exakt så som Anders Göransson tycker att man ska bete sig. Jag tycker att man ska kunna komma till ett ställe och ta sig en pilsner när som helst, om man inte stör andra. Det är klart att det finns många ställen där det finns väldigt många människor som blandas. Men jag förstår inte varför inte precis alla ska kunna få vara med och blandas just på Slussen bara för att Anders Göransson tycker att det är stötande.

Anförande nr 118

A n n e - L i e E l f v é n (L): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är två förslag som berör Södermalm. Vi i Liberalerna med flera reserverade oss i stadsdelsnämnden, och det på goda grunder. Liberalerna menar att förslaget i det ena fallet riskerar att slå mot ett levande stadsliv som vi vill värna och att det i det andra fallet är alldeles för trubbigt.

Det här är förslag med ytterligare exempel på majoritetens reflexmässiga förbudsiver. Att reglera platser som ännu inte ens är öppna utifrån rena antaganden – är det verkligen så vi ska agera som politiker? Ska vi flytta runt människor med djup beroendeproblematik? Vi håller givetvis med om att trygghet är viktigt, men ett alkoholförbud är fel verktyg både vid Slussen och vid Bysistäppan. Det riskerar att bli en åtgärd utan effekt som snarare skadar än stärker stadens öppenhet. Slussen ska bli en offentlig mötesplats för alla. Då behövs närvaro och gemenskap, inte överdrivna förbud och misstänksamhet mot våra medborgare.

Ett utökat förbud längs Brännkyrkagatan riskerar att bli ännu ett exempel på symbolpolitik. Det är en åtgärd som kanske låter bra på papperet men som i praktiken gör platsen otillgänglig för redan utsatta grupper. Man gör detta utan att adressera de verkliga orsakerna. Att använda ordningsföreskrifter som verktyg för att hantera sociala problem är att använda fel verktyg för fel uppgift. Det kan tillfälligt ge polisen fler befogenheter men riskerar också att försvåra det sociala och viktiga uppsökande arbete som faktiskt gör skillnad. Det här handlar inte heller om någon ungdomsfylla i parken utan om äldre personer med tung beroendeproblematik. De här personerna behöver mer stöd och inte ytterligare exkludering.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Vi vill se socialt hållbara lösningar och inga fler pekpinnar. Låt oss bygga en stad där vi litar på människor och inte reglerar bort dem! Alla har faktiskt rätt att vistas i vår stad.

Bifall till de gemensamma reservationerna i kommunstyrelsen från Liberalerna med flera!

Anförande nr 119

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Om vi börjar med Bysistäppan kan vi konstatera att det rör sig om ett område som kopplar ihop Bysistorget med Harens lekplats. Det är alkoholförbud på båda sidorna. Vi tycker att det är rimligt att det hänger ihop där.

Moderaterna och Liberalerna har yrkat avslag. De kräver ett antal åtgärder som Anne-Lie har redogjort för. Men det är ju precis så vi jobbar! Arbete pågår, och det vet du om, Anne-Lie, eftersom du sitter i samma nämnd som jag. Det pågår en upprustning och en trygghetsinvestering i området. Vi har socialarbetare som sitter med hos polisen. Vi har förstärkt den uppsökande verksamheten. Vi jobbar med civilsamhället på ett helt annat sätt än ni gjorde tidigare.

Sommar i Tanto är en rapport som du kan läsa. Den ligger som bilaga till verksamhetsplanen. Titta på Fatbursparken, som jag nämnde tidigare! Vi har också ett antal andra saker. På er tid outsourcade ni trygghetsarbetet till Locum runt Maria sjukhus, där sprututbytet finns. Det var de som skötte det på den tiden. Er överlägset största satsning på det sociala området var ordningsvakter. Vi förbjuder inga personer. Däremot är vi restriktiva mot vissa beteenden, och det är mycket, mycket stor skillnad.

Slussen är en mötesplats men också en central knutpunkt. Förslaget ligger i linje med hur staden hanterar Medborgarplatsen, Fatbursparken och Nytorget, som jag redogjorde för tidigare. Förvaltning och polis har tyckt att det här är en rimlig insats. Vi arbetar, och vi ska arbeta, förebyggande. Det är dessutom, som Martin Hansson alldeles föredömligt har beskrivit, begränsat till specifika åtgärder. Det vill säga: Är glaset halvfullt eller halvtomt? Titta på kartan så får ni se! Det finns massor av ställen. Men det är en begränsning på Vattentorget.

Jag kan ibland tycka att alkoholfrågan och även trygghetsfrågan är lite för viktiga för att reduceras till att vi i ett halvår bara pratar ordningsvakter och ingenting annat. Och nu ska vi visst prata alkohol – bara alkohol. Det finns ett antal olika aspekter och ett antal olika delar i det här. Det är viktigt att se den helheten.

Anförande nr 120

A n n e - L i e E l f v é n (L): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det är så sällan jag blir apostroferad i fullmäktige, så nu måste jag ta chansen!

Vi hade en vass debatt i stadsdelsnämnden när ärendet var uppe. Jag var väldigt tydlig då också: Jag tycker att det här är alldeles fel metod att använda. Jag röstade för ett

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

alkoholförbud i Tanto, för då var det så pass långvariga och intensiva ordningsstörningar under en lång period. Men det här är någonting annat. Du säger, Anders, att det här inte är så farligt och att området hänger ihop med det ena och det andra och att vi då får en helhet. Men det är inte detta det handlar om.

Det handlar om att vi som politiker är fega och duckar för vårt ansvar. Jag förstår att polisen vill ha den här lösningen, för det är det verktyg som de kan ta till. Men det är inte vår uppgift och roll som politiker. Det enda som händer är att vi skickar en signal till medborgarna om att de inte är välkomna hit. Och så skjuter vi problemet framför oss.

Anförande nr 121

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Om det vore så att det här var det enda vi gjorde skulle jag känna mig oerhört träffad, men det är det ju inte. Jag har beskrivit en palett med saker som vi har gjort. En av de första saker vi gjorde var att flytta trygghetsarbetet från den sociala avdelningen till att ligga under stadsdelsdirektören för att det skulle genomsyra alla delar.

Vi pratar om en parkplantering på ett par hundra kvadratmeter, och det är rimligt att den hänger ihop. Den grupp som har suttit där blockerar den ytan. Det innebär förstås att de kommer att finnas kvar på Södermalm. Men är det rimligt att vi ska slåss för deras rätt att blockera ytan? Nej, det tycker inte jag, och det tycker inte vi. Det innebär inte att vi inte ska bry oss om dem. Vi gör ju det på ett helt annat sätt än tidigare.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 29 Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.

Anförande nr 122

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Nu ska vi hantera riktlinjerna om representation, mutor, jäv med mera. "Med mera" handlar bland annat om bisysslor. Det är viktigt att vi hela tiden reviderar detta. Det är inte första gången det ligger på fullmäktiges bord. Det handlar om att upprätthålla förtroendet för den offentligfinansierade verksamheten, för alla som arbetar i staden men också för oss förtroendevalda.

Detta är viktigt utifrån att säkerställa att det inte förekommer otillåten påverkan, korruption eller det som vi ser med den ökade välfärdsbrottsligheten. Det handlar också om att skydda tjänstemän i staden från de hot, våld och trakasserier som tyvärr ibland förekommer.

Med det sagt: Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 123

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till vår gemensamma reservation med Liberalerna och Centerpartiet.

Det finns mycket som är bra i den här revideringen. Men något som vi gärna hade sett få en mer framåt framlyft roll är fenomenet möjliggörare och hur dessa personer, som ofta är anställda eller på olika sätt kopplade till staden, hjälper kriminella nätverk att tjäna pengar eller få ut beslut som de inte har rätt till. Vi har pekat på behovet av att även det här perspektivet finns med i arbetet när det gäller mutor och representation eftersom samhällets välfärdstjänster är till för medborgare i behov och inte ska vara en resurs för kriminella. Genom bruk av möjliggörare och med mutor, hot och otillåten påverkan kan de tillskansa sig fördelar, och det kan vi inte acceptera.

En viktig del i detta är frågan om sprängmedel, som har varit aktuell inte minst på grund av sprängvågen vi hade tidigare i vintras. Vi kan konstatera att en del av de sprängmedel som läcker kommer från olika kommunala byggprojekt och entreprenadarbeten, även om det inte behöver vara just Stockholms stads. Men vi måste ju göra vårt jobb. Därför tycker vi att det är viktigt att stadens riktlinjer om representation, mutor och jäv också inkluderas i upphandlingar och i avtal med olika entreprenörer som hanterar sprängmedel och liknande farliga medel och verktyg. Det tror vi hade varit väldigt viktigt för att förhindra att farliga ämnen hamnar i orätta händer och drabbar invånarna.

Därmed yrkar jag bifall till Centerns och Liberalernas gemensamma reservation.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 124

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag ska bara be att få yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 30 Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter

Anförande nr 125

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Jag ska fatta mig kort. Jag tror inte att någon tvivlar på att arbetet mot hemlöshet ligger majoriteten varmt om hjärtat. Det här är någonting som vi jobbar väldigt intensivt och engagerat med. Vi ser också resultaten. Vi ser bland annat i den senaste hemlöshetsmätningen en minskning med 13 procent av antalet hemlösa i Stockholm. Det är 300 individer. Det är klart att även det här ärendet hänger ihop med det.

Vi vill därmed yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 126

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill yrka bifall till vår gemensamma reservation från Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet, som också innehåller ett återremissyrkande.

Det beror på att den instans som verkligen är central för det här arbetet, det vill säga SHIS, vår bostadssociala resurs, inte har gjorts delaktig i framtagandet av ärendet. De har skrivit ett väldigt långt och gediget remissvar, som jag har förstått att hela styrelsen står bakom, även majoritetens representanter. De efterlyser tydligare definitioner av sin egen roll, efterfrågar att de ska omfattas av riktlinjerna och att det ska tydliggöras på olika sätt. De framhåller också att de har erfarenhet och kompetens inom bland annat hyresjuridik och administration av andrahandskontrakt, som med fördel kan användas bredare inte minst för att skapa en mer likvärdig hantering mellan stadsdelarna.

SHIS lyfter även att de redan fungerar som hyresvärd i flertalet av stadens insatser som programmet omfattar. Det blir därför väldigt konstigt att de upplever att de helt har ställts åt sidan. Det vore på sin plats med en återremiss så att man kan ta hänsyn till SHIS väldigt viktiga synpunkter.

Anförande nr 127

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag ska bara kort redogöra för detta. Det är ett förslag till reviderade riktlinjer om reglerat bistånd till bostadsanskaffning enligt SoL. Boende på SHIS är inte biståndsbedömt, varför SHIS inte involverats i framtagandet av riktlinjerna. Av samma anledning involveras inte heller SHIS i arbetet med tillämpningsanvisningar på försöks- och träningslägenheter.

Anförande nr 128

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det är bara att konstatera att SHIS ser att de har en väldigt tydlig roll i detta och att även majoritetens representanter i styrelsen tycker det.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Det beror på att det här är en väldigt erfaren aktör. Att inte ha med dem i helheten i det bostadssociala arbetet är ganska dumt, skulle jag nog vilja uttrycka det som.

Anförande nr 129

Borgarrådet H e d i n (M): Jag tycker att Jan Jönsson föredrog detta på ett alldeles ypperligt sätt. Självklart ska man lyssna på den kompetens som finns. Därför vill jag också yrka bifall till Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 130

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Jag vill också yrka bifall till reservationen. Syftet med revideringen är bland annat att säkra rättssäkerheten och likabehandlingen när det gäller utredningar och bedömningar och tillgång till insatserna, försöks- och träningslägenheter och Bostad Först. Det är gott, och jag står bakom det. Likvärdighet i stadens välfärdstjänster är fundamentalt.

Men jag måste ändå fortsatt ställa mig frågande till varför SHIS inte har deltagit i den här handläggningen och varför de själva tycker att det är otydligt om de omfattas av vägledningen eller inte. SHIS har en väldigt tydlig roll i dialogen med stadsdelarna när det gäller placeringarna av personer i deras lägenheter. Att ta vara på den erfarenheten skulle faktiskt redan i dag underlätta för stadsdelarna. Det är ju en del i handläggningen. Det är helt enkelt rimligt att man lyssnar på SHIS också officiellt.

Bifall till vår reservation!

Anförande nr 131

N i k e Ö r b r i n k (KD): Även vi i Kristdemokraterna ansluter oss till våra kollegor i Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet och yrkar därför bifall till deras reservation.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 31 Socialtjänsten inom socialnämndens och stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

§ 32 Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

§ 33 Socialtjänsten inom stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag inom äldreomsorgen

Anförande nr 132

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet.

Det här är egentligen positiva ärenden. Vi har väntat väldigt länge på att få en uppgradering av svensk sociallagstiftning, som med den nu 40 år gamla lagen inte på länge har varit anpassad vare sig till samhällsproblemen eller till hur vårt samhälle har utvecklats. Nu är det äntligen dags att göra detta.

En väldigt viktig del är förstås att biståndsbedömningen lättas upp. Människor kommer att kunna få del av en väldig massa viktigt stöd utan fyra månaders utredningstid.

Det är klart att det tar viss tid innan allting faller på plats när man får ny omfattande lagstiftning. Därför är det förståeligt att det behövs någon form av inkörningsperiod. Men vi menar att det inte är rimligt att en sådan omställningsperiod pågår i nästan ett och ett halvt år, i synnerhet inte med den inriktning som det här förslaget har. Det är nämligen så att en viktig del i den nya socialtjänstlagen är att dokumentationskraven höjs för att man ska kunna öka spårbarheten gällande vilka insatser socialtjänsten faktiskt har föreslagit och även satt in, inte minst för barn och unga.

I det här förslaget föreslår man att information som kan identifiera den som tar emot stöd och har fått stöd beviljat utan biståndsbedömning inte ska kunna dokumenteras under omställningsperioden. Problemet med det är att det kommer att leda till dels att enskilda behandlare inte kan göra stödanteckningar, dels att det inte går att följa upp vad barn som far illa under den här perioden har fått för insatser, vad de inte har fått för insatser, hur det har funkat och så vidare.

Detta går helt emot hela intentionen med lagstiftningen. Tanken med att socialnämnderna skulle kunna göra de här undantagen handlar bara om att till exempel verksamheter som hanterar heder eller där anonymitet är väldigt viktig skulle kunna undantas, inte alla insatser generellt. Vi befärar att det här kommer att leda till att väldigt många barn faller mellan stolarna under omställningsperioden.

Anförande nr 133

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Vi har ungefär 360 timmar kvar med den gamla socialtjänstlagen, en lagstiftning som har sina rötter i 70-talet och är skriven för en annan tid med andra samhällsutmaningar. Den 1 juli träder den nya lagen i kraft. Den skulle, rätt använd, kunna öka förtroendet för socialtjänsten, säkerställa att

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

socialtjänsten kommer in tidigare i familjer som behöver hjälp och vända utvecklingen för barn och unga på glid.

Att rusta socialtjänsten så att man samma dag som den nya lagen träder i kraft är redo att använda den borde vara en av de absolut mest prioriterade frågorna för en styrande majoritet i en kommun, särskilt om man säger sig prioritera det förebyggande arbetet. Men det gäller inte i Stockholm. Jag trodde på riktigt att det var ett skrivfel när vi fick ärendet. Det står att nästa ärende som ska beskriva hur Stockholm ska jobba med den nya lagen kommer till kommunfullmäktige senhösten 2026 – inte 2025, utan 2026, efter nästa val.

När vi har diskuterat det här i socialnämnden har man sagt att man inte hunnit och att det inte gått att förbereda sig. Men det stämmer ju inte. År 2020 presenterades utredningen om framtidens socialtjänst. Lagrådsremissen gick ut i juli förra året, och regeringens proposition presenterades i januari i år. Att det nu behövs ytterligare ett och ett halvt år kan bara handla om två saker: antingen att socialtjänsten i stadsdelarna går på knäna och inte mäktar med eller att det saknas politisk vilja.

Vi har inte tid att vänta, och jag är djupt oroad över att det här kommer att stå oss dyrt. Jag hade önskat att Stockholm verkligen låg i startgroparna för att implementera den nya lagen. Nu är vi kvar någonstans i omklädningsrummet.

Under frågestunden sa socialborgarrådet till mig: Nu har utvecklingen vänt i Stockholm – vi borde få medalj för vårt socialtjänstarbete! Famous last words – ta det lugnt. Vi har en väldigt lång resa kvar. Jag yrkar bifall till Moderaternas och Liberalernas reservation under ärende 31 samt Moderaternas reservation under ärende 33.

Anförande nr 134

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Den 1 juli träder som sagt den nya socialtjänstlagen i kraft. Lagen som den ersätter är bara två år yngre än jag – rena ungdomen alltså. Men i detta sammanhang kan man se det som att det är väldigt hög tid. Hos professionen är denna lag väldigt efterlängtd, även om den såklart är kopplad till en del utmaningar för Sveriges kommuner. Den nya lagstiftningen kommer att utöka flexibiliteten. Ledorden får sägas vara förebyggande, tillgänglighet och tidiga åtgärder. Till de centrala förändringarna i den nya lagen hör att kommuner nu har utökade skyldigheter till dokumentering men också utökade möjligheter att erbjuda insatser utan behovsbedömning.

Själva hur:et arbetar vi redan med sedan en tid tillbaka, bland annat i projektet Framtidens socialtjänst, där socialförvaltningen och äldreförvaltningen tillsammans utreder vilka typer av insatser som ska komma i fråga. En av dessa är trygghetslarm, som vi kommer att fatta beslut om under nästa punkt – där blir det kanske ingen debatt. Det är den vanligaste insatsen inom äldreomsorgen i dag, och den skapar varje dag stor trygghet för många personer. Det är viktigt att denna insats består. Det är en tidig insats

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

som verkligen gör skillnad för de enskilda varje dag. Det är också ett bra exempel på en insats där det kan gå snabbt med omställningen till den nya socialtjänstlagen, men det är för att vi arbetar på ett liknande sätt redan i dag.

Vi kommer nu att fatta beslut som möjliggör att det här arbetet fortsätter, bland annat med pilotprojekt i ett antal stadsdelar i samverkan med äldregruppen. Vi kommer att behöva utreda närmare vad vi gör rätt och vad vi kommer att behöva göra annorlunda och framför allt säkerställa likställigheten över hela staden. Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 135

Kristin Jacobsson (C): Ordförande! En ny socialtjänstlag är mycket välkommen. Med den nya socialtjänstlagen förbättras möjligheterna att få en socialtjänst som är bättre rustad att hantera dagens utmaningar. Inte minst kommer det förebyggande perspektivet att bli mer framträdande, vilket är bra. Detta har också saknats och efterlysts av alla partier, tror jag.

Den nya socialtjänstlagen har som vi hört tidigare varit på gång under ganska lång tid nu, även om det inte är länge sedan som riksdagen fattade det formella beslutet. Nu är det kort tid kvar innan lagen ska börja gälla. Ur det perspektivet kan jag ha viss förståelse för att det behöver finnas tid för omställningsarbete. Men ärligt talat påbörjades det arbetet i Stockholm redan 2024. Nu ska det dock enligt majoriteten inte vara klart förrän i september 2026. Det är alldeles för långt fram. Högre ambitioner än så behövs. Inte minst behövs det högre ambitioner i det förebyggande arbetet och i de tidiga insatserna. Ingen unge ska falla genom välfärdens maskor för att ni i det rödgröna styret är sega i implementeringen. Men det riskerar nu tyvärr att bli verklighet.

Anförande nr 136

Lisa Carlom (MP): Ordförande! Äntligen är den här – inte bara sommaren utan även vår nya socialtjänstlag! Vi i den handlingskraftiga rödgröna majoriteten välkomnar den och de möjligheter den ger oss att arbeta för ett hållbart samhälle med en modern och tillgänglig välfärd. För oss är det särskilt viktigt att se vad det här betyder för våra äldre stockholmare. Vi vet att många äldre i dag lever med ensamhet, digitalt utanförskap och osäkerhet i hemmet. Att nu kunna erbjuda insatser utan individuell behovsprövning är ett avgörande steg mot att sänka trösklarna och öka tryggheten för våra äldre. Det blir ännu viktigare att satsa på det förebyggande arbetet för en hållbar socialtjänst.

Med den nya socialtjänstlagen kommer vi att satsa på en välfärd för äldre som är lättillgänglig, utgår ifrån individens behov och har medarbetare som fokuserar på socialt arbete. Vi kommer även att använda oss av kunskapsbaserade insatser. Det handlar om små stöd som gör stor skillnad, inte bara för individen utan också för ett hållbart samhälle. Men vi ser också ansvaret. För att se till att dessa insatser är så

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

likvärdiga som möjligt över staden har vi startat ett pilotprojekt med fyra stadsdelar i Stockholm. Vi kommer också se till att utvärdera detta projekt. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet kommer att arbeta för att denna omställning blir en språngbräda för en mer tillgänglig, mänsklig och grön välfärd där förebyggande arbete och nära relationer står i centrum. Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 137

Borgarrådet H e d i n (M): Tack för ditt anförande, Lisa! Kan inte du precisera för mig vad i det som läggs fram i dag som är det handlingskraftiga, som du säger? När du säger att det är en handlingskraftig majoritet går det i min värld inte ihop med att det tar ett och ett halvt år att ta fram hur vi ska jobba med den nya socialtjänstlagen. Kan inte du precisera det här för mig?

Du nämner också de här pilotprojekten. Ändå tar man inte vara på allt det fina arbete som har gjorts i vår stad. Bland annat har Vällingbyteamet jobbat mycket och länge i framkant. Det har man inte ens med i det här, utan man börjar på noll. Varför?

Anförande nr 138

L i s a C a r l b o m (MP): Pilotprojektet jag nämnde handlar om just insatser för äldre.

Det är ingen överraskning att det kommer en ny socialtjänstlag. Det här är en omställning som vi ska göra tillsammans. Men det kommer att ta tid. Vi kommer att behöva göra det tillsammans utan konflikter, utan att stå här och bråka i talarstolarna i kommunfullmäktige. Det är inte så att vi har varit sega med att börja ställa om till socialtjänstlagen, utan det är fråga om att det måste få ta den tid det tar, så att vi inte rusar fram och tar beslut som sedan inte är hållbara i längden. Jag skulle vilja påstå att vi i den rödgröna majoriteten har gjort ganska mycket under den här mandatperioden. Det kommer vi att fortsätta att göra till nästa val också.

Anförande nr 139

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Jag glömde tydligen yrka när jag var uppe senast, så jag vill yrka bifall till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 140

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag begärde inte företräde som borgarråd i debatten; jag tänkte att jag skulle lyssna in debatten för att sedan svara på de frågor som kommer i stället.

Det är mycket välkommet med en ny socialtjänstlag. Det är också trevligt att se att det finns en så stor och bred enighet. Lagen bygger på den utredning som den

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

socialdemokratiska regeringen tillsatte och drivs nu igenom av en borgerlig regering. Jag tror att den nya socialtjänstlagen har all möjlighet att leva en lång tid.

Jag tycker att det i den här debatten har varit lite dramatiska bröstoner som inte speglar vad det är för beslut vi fattar här i dag. Det handlar om att fortsätta med de insatser som vi i dag har på öppen yta och att de även i framtiden ska vara på öppen yta. I dag dokumenterar vi dem inte, och det ska inte heller göras i framtiden innan man har gjort den här utvärderingen. Det kommer att ta tid. Det är inte någonting som man bara kan göra i en handvändning.

Allting vi ska göra enligt den nya socialtjänstlagen måste vara evidensbaserat. Det måste finnas stöd för allting. Det gör att vi kommer att behöva avsluta en del av de här insatserna. En del av insatserna kommer inte att finnas kvar efter september 2026, när den här utredningen ska vara klar. Vi kommer att behöva involvera forskning och akademi för att få fram evidens på flera av de här områdena. Det är ett arbete som med rätta kommer att få ta sin tid. Ett år är den ungefärliga tiden för själva utredningsarbetet. Sedan är resten den kommunala gången. Det tycker jag är ytterst rimligt. Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 141

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Nu pratade socialborgarrådet väldigt mycket om evidens, och det är ingen som har motsatt sig det. Däremot är det här dokumentationsförbudet väldigt problematiskt. Jag har undersökt den här frågan med SSR, med SKR:s chefsjurist och med Socialstyrelsen. Samtliga menar att det som Stockholms stad nu gör inte alls är det som lagstiftaren har menat. I Stockholm handlägger vi ungefär 16 000 barnärenden på ett år. Ni kan själva räkna ut hur många barnärenden som riskerar att falla mellan stolarna om man inte över huvud taget får skriva identiteten på dem man träffar. Det är dessutom så att dokumentationsförbudet strikt juridiskt kommer att omfatta även egna anteckningar som socialarbetare, behandlare och andra för. Det kommer att ställa till med problem under den här omställningsperioden. Jag undrar verkligen hur du ser på konsekvenserna av det. Alexander Ojanne.

Anförande nr 142

Borgarrådet Ojanne (S): Jag tror att Jan Jönsson mycket väl vet att det undantag som man gör i lagen bara gäller de insatser som vi redan i dag inte har dokumentationskrav på. Vi fortsätter alltså på samma sätt. Så som vi har gjort 2025 kommer vi att fortsätta 2026 också. Om du menar att alla faller mellan stolarna har de fallit mellan stolarna sedan 1982. Det finns alltså ett logiskt hål i det här resonemanget. Det är inte så att vi tar bort dokumentationskrav på någonting som vi i dag har dokumentationskrav på, utan vi ser till att vi fortsätter precis som i dag, även fram tills den här utredningen är klar. Det är en omställningsperiod som vi kommer att behöva gå igenom.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 143

Borgarrådet H e d i n (M): Från nu till senhösten 2026 är det inte ett år utan ett och ett halvt år. Vi påtalade redan när det här var uppe på socialnämnden i våras att det är för långsamt. Vi har inte tid att vänta. Nu svarar socialborgarrådet oroliga poliser, lärare och socialsekreterare att vi ska fortsätta precis som vi gör, trots att vi vet att det varje dag rekryteras barn och unga till de kriminella gängen – barn och unga som skjuter, som spränger och som riskerar både sina egna och andras liv. Socialborgarrådet tycker att det är fullt tillräckligt att vi ska fortsätta titta på det här under ett och ett halvt år. Jag ställer mig frågande. Varför tror socialborgarrådet att mindre kommuner klarar av det här snabbare och bättre? Varför gör inte Stockholm det under er ledning?

Anförande nr 144

Borgarrådet O j a n n e (S): Visst kan vi stå här och diskutera hur långt det är till september 2026. Det är drygt ett år, skulle jag säga.

Jag skulle också vilja påstå att det är på Stockholm man tittar från hela landet när vi gör den här omställningen. Det är Stockholm som bär ledartröjan, och det gör vi med stolthet. Jag är helt övertygad om att vi kommer att landa väldigt bra när den här genomlysningen är klar.

Anförande nr 145

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande och kommunfullmäktige! När det gäller den nya socialtjänstlagen pågår det ett enormt arbete i Stockholms stad. Det krävs väldigt mycket arbete när det gäller systemet. Men jag vill inte förlänga debatten. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 146

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Vi måste ändå rota i den här frågan. Punkt 2 i ärendet lyder så här: ”Uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilaga 1.” Det är en jättelång bilaga som omfattar i princip alla insatser som vi ger i dag och som övergår till att inte vara biståndsbedömda. Det här handlar inte om att det ska motsvara hur det är i dag. I dag finns det inget dokumentationskrav. Men i den här texten står det att man inte *får* dokumentera identitetsuppgifter. Dokumentation inkluderar för socialarbetare enligt juridikens alla regler deras egna anteckningar. Inga socialarbetare kommer att kunna skriva vem det är de har framför sig. Därmed försvinner spårbarheten fram till den 31 oktober 2026. Detta är ett jättestort problem, tycker SKR, Socialstyrelsen och SSR.

Anförande nr 147

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande! Det är självklart att alla som söker insatser eller kontaktar socialtjänsten måste dokumenteras. Det vet vi. Det fick vi information om från socialförvaltningen när vi hade dragningen. Nu ändrar man alla

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

paragraferna. Du själv vet vilka paragrafer som försvinner eller ändras, Jan Jönsson. Det kommer att behövas för att man ska kunna göra delegationsordningen på rätt sätt. Annars kommer det att bli jättesvårt att genomföra det här arbetet.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 35 Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Anförande nr 148

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! När jag gav förvaltningen i uppdrag att uppdatera programmet *Kultur i ögonhöjd* fick jag till svar att det var dags att skriva ett nytt. Det var helt rätt, tyckte jag också, för mycket har hänt sedan sist. Inte minst har barnkonventionen skrivits in i lag i Sverige. I barnkonventionen finns tydliga skrivningar om alla barns rätt till kultur. Det här har nu alltså resulterat i programmet för barns rätt till kultur.

Kultur är inte för de privilegierade få. Kultur är en viktig del i varje barns utveckling. Genom teater, musik, dans, litteratur och konst får barn språk, självkänsla och sammanhang, men också modet att ifrågasätta och förändra. Just därför är det ett offentligt uppdrag att garantera alla barns tillgång till kultur. Det ansvaret ligger inte enbart på kulturnämnden. Det är hela stadens ansvar. Skola, socialtjänst, fritidsverksamheter, stadsutveckling och andra områden måste tillsammans skapa en stad där kulturen är närvarande i barns vardag.

Kulturpolitiken ska vara en del av den breda välfärden. Det är därmed inte heller detta programs uppgift att lyfta enskilda nämnders och bolags mer specifika satsningar. Detta är inte heller kulturnämndens program utan som sagt hela stadens program. Det är inte heller specifikt kulturnämnden som ska resurssättas för att klara uppdraget, utan alla de nämnder och bolag som adresseras i programmet – som svar på de reservationer och särskilda uttalanden som har kommit in.

Programmet är brett förankrat och har tagits fram i nära dialog med berörda förvaltningar och bolag. Samtliga remissinstanser ställer sig också mycket positiva till programmet, vilket förstås är extra roligt och lovar gott inför framtiden. Nu fortsätter det viktiga uppdraget att se till att programmet får tydligt genomslag i praktiken med konkreta åtgärder och resurser i hela Stockholms stad. Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 149

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Alla barn och unga ska ha möjlighet att skapa och ta del av kultur. Vi i Centerpartiet anser att förslaget till nytt program för just detta tar vid där det tidigare programmet *Kultur i ögonhöjd* slutade. Det är faktiskt från 2013, så det är hög tid att uppdatera politiken på det här området. Vi tycker också att det är mycket bra med fokuset på de underrepresenterade grupperna: pojkar, barn med funktionsnedsättning samt barn som inte kommer från hem med välfyllda bokhyllor.

Men den rätt till kultur som programmet fokuserar så starkt på riskerar att inte bli verklighet om man inte säkerställer resurser och arbetssätt för att nå alla barn. Därför vill jag lyfta kultur i skolan som ett bra sätt att säkra att alla barn får ta del av kultur. Vi har ju Kulanpremien, det vill säga det system där vi via kulturnämnden

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

subventionerar kultur för skolorna. Det är mycket välanvänt i förskolor och skolor men alldeles för lite använt på gymnasiet; där anser man sig inte ha tid att prioritera kultur.

Jag tycker att vi borde kunna göra mer och samtidigt nyttja att vårt Stockholm faktiskt är landets huvudstad. Vi har en massa nationella kulturinstitutioner. I Helsingfors till exempel tar respektive kulturinstitution ansvar för en årskull. Motsvarande i Stockholm skulle kunna vara att Dramaten och Operan tar respektive årskull och säkerställer att alla skolbarn får ta del av den kulturen. Vi har ett guldläge och ett stort kulturutbud som vi borde nyttja mer systematiskt än vad vi gör i dag. "Samverkan" står det på många ställen i programmet. Då är det fokus på våra egna verksamheter i stadens regi. Men vi i Centerpartiet tycker inte att vi ska nöja oss där, utan vi ska samverka med hela Stockholm. Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 150

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Fru ordförande och fullmäktige! Jag tycker att det här programmet är lovvärt. Det är härligt att man försöker säkerställa kultur till alla barn och unga i Stockholm, att programmet lyfter fram pojkar, äldre, ungdomar och barn med funktionsnedsättning och att man försöker hitta former för barn med låg inkomst. Det tycker jag är väldigt bra. Jag blir glad över att Stockholm har det sättet att se på kulturen – att den omfattar alla.

Jag tycker också precis som föregående talare Jonas Naddebo att vi borde nyttja stadens resurser bättre. Vi bor ju i en kulturrik stad med ett stort utbud. Man borde gå utanför kommunens ramar och inse att vi kan dra nytta på andra sätt av andra kontakter i staden.

Jag förundras lite och instämmer i kulturnämndens fråga om varför lärarna inte finns omnämnda i det här arbetet. Sedan kan jag inte låta bli att fundera på varför inte ungdomar som omfattas av LSS har möjlighet att ingå i Kulansamarbetet. Just den målgruppen är ju sedan tidigare en väldigt utsatt grupp som skulle må väldigt bra av att få omfattas av Kulansatsningarna. Det kommer vi att fortsätta att driva. Jag skulle vilja fråga Torun Boucher om hon har något svar på den frågan.

Jag yrkar bifall till Liberalernas förslag till beslut.

Anförande nr 151

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det snabba svaret är att vi inte ger specifika uppdrag till olika nämnder i det här programmet. Det utesluter inte att vi kan utöka Kulan till LSS-grupper. Det är ett beslut som kulturnämnden tar; det beslutet tas inte i och med det här programmet. Det är utbildningsförvaltningen som har till uppgift att utveckla skolan. Det finns olika nämnder.

När det gäller LSS och Kulan, som är något som Liberalerna har lyft fram tidigare, är mitt korta svar att jag verkligen vill utvärdera Kulan för äldre först. Det är jättebra,

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

men det finns vissa svagheter i det som också skulle kunna uppstå när det gäller LSS. Som jag också har sagt till kulturförvaltningen vill jag ha en ordentlig utvärdering innan jag går vidare. Better safe than sorry!

Anförande nr 152

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Det låter också bra, Torun Boucher. Jag fattar inte varför just LSS-gruppen inte kunde omfattas redan från början i beskrivningen av utsatta grupper, men okej då.

Något som är viktigt i den här satsningen är att den följs upp. Hur ska ni göra det? Hur ska ni säkerställa att detta verkligen blir verkstad? Det ser jag fram emot att följa.

Anförande nr 153

M a n s u r J a m a (MP): Ordförande! Kulturen ger barnen en röst. Den ger dem möjlighet att uttrycka sig och att göra sig hörda. Kultur är en del av vårt samhälle och vår framtid. Att ge alla barn tillgång till kultur är en del i att bygga ett rättvist samhälle för alla. Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet till kultur i sin stadsmiljö. När Stockholm byggs och utvecklas ska barnens rätt till kultur vara central. Vi måste se till att det finns tillräckligt med parker, torg och naturområden som bjuder in till lek och spontan kreativitet och att det finns platser för kultur i alla delar av staden.

De senaste åren har vi sett fler och fler unga konstnärer, musiker och författare från Järva etablera sig i Stockholms kulturliv. Cherrie, Nora Khalil, Imenella och Melody Farshin är bara några av dem. Förhoppningsvis kommer det att bli ännu fler i framtiden. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 154

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Det är glädjande att det tas fram ett program för barns och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper som pojkar och barn och unga med funktionsnedsättning. För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med habiliteringscenter och funktionsrättsrörelsen. Vi vill även framhålla vikten av att alla barn nås av Kulanpremien. I dagsläget riskerar barn i fristående förskolor och skolor att missgynnas. Här krävs det riktade insatser för att säkerställa att hela utbildningssystemet omfattas.

Kulturskolan är en fantastisk resurs, men för att utbudet verkligen ska vara tillgängligt för alla bör verksamheten i högre grad förläggas i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheterna i barns olika hemförutsättningar, och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter, oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att följa med dem eller inte.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Vi ser även behov av att reformera stadens fritidsgårdar. Genom att rikta dem till enbart högstadieungdomar och införa fritidsgårdskort har vi goda förutsättningar att öka flickors deltagande. Rågsveds fritidsgård är ett väldigt bra exempel. Där har man ändrat åldersgränsen till att endast omfatta högstadieungdomar, och antalet flickor har mångdubblats.

Slutligen bör stadens parklekar bli mer inkluderande för barn med funktionsnedsättning. Det handlar både om den fysiska tillgängligheten vad gäller lekredskap och om att personalen ska ha rätt kompetens, till exempel inom NPF.

Anförande nr 155

Borgarrådet **M a t t s s o n** (V): Ordförande! När det gäller fristående förskolor skulle jag bara vilja klargöra att de på exakt samma villkor som andra har möjlighet att ta del av Kulanpremien och ha teater, konserter och så vidare på förskolan. Vi ger exakt samma bidrag. Man är också skyldig enligt lag att ge samma ersättning till kommunal verksamhet som till fristående. Det vi har märkt när vi följt upp detta är att de fristående förskolorna tyvärr inte nyttjar det här i samma utsträckning, trots att man har skickat information om det. Möjligen är det så att vissa väljer att lägga pengar på annat. Men de har exakt samma möjligheter, vilket jag ville föra fram här.

Anförande nr 156

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Att de har samma möjligheter är jag fullt medveten om. Men problemet som även förvaltningen själv har lyft är att man inte når ut. Jag har själv kontaktat flera friskoleföretag som säger att de inte har nåtts av informationen. Då har jag gått dels på skolnivå, dels övergripande. Problemet är att man inte når ut till de fristående förskolorna och skolorna. Det handlar inte om att de inte kan få bidraget; det vet jag också att de kan. Det handlar om att nå ut på ett bra sätt, så att alla får möjlighet att ta del av det.

Anförande nr 157

A l m a C a r l s s o n (S): Ordförande! Trots att den här punkten står relativt långt ned på dagens dagordning är jag väldigt glad att vi lägger några minuter här på att prata om det nya programmet för barns rätt till kultur. Jag skickar min varmaste rekommendation till alla att läsa programmet, eftersom det är mycket viktigt som står där. Det är ett stadsövergripande program för kultur av, med och för barn under hela uppväxten i hela staden – i skolan, i förskolan, på fritiden och i vår stadsmiljö. Jag vill helt enkelt bara tacka för att vi diskuterar det här programmet och ägnar tid åt att prata om barns rätt till kultur samt yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 158

K r i s t i n a L u t z (M): Fru ordförande! Det är fantastiskt att vi nu har ett förslag på ett stadsövergripande program för kultur för barn. Om man läser Moderaternas budgetttexter ser man att vi moderater alltid prioriterar barn, bildning och bibliotek,

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

som vi brukar säga. Det är det som är våra prioriteringar. Vi håller med om nästan allting i det här förslaget. Det är ett väldigt bra styrdokument.

Framför allt nu under sommaren är det väldigt många barn som inte har råd eller möjlighet att åka någon annanstans och som är i Stockholm. Därför gör det mig väldigt glad att se hur otroligt många kulturaktiviteter i olika former som erbjuds till barn. Jag var själv bland annat och kollade på en spontancirkus i helgen. Det görs väldigt mycket för läsningsfrämjande, som är en väldigt viktig fråga för oss.

Jag hoppas att fritidskortet, som förhoppningsvis införs inom kort, kommer att innebära att vi når fler grupper. Det är ju trots allt så att pojkar och funktionsnedsatta är underrepresenterade. Om man kollar över staden ser man tydliga mönster för vilka delar av staden där barn tar del av kultur och vilka barn som gör det. De som tar del av kulturen gör det väldigt mycket, och så finns det väldigt många som inte tar del av den alls. Jag tycker att alla barn ska ha möjlighet att ta del av kulturen.

Vi har inte något eget förslag, men vi har skrivit ett särskilt uttalande som handlar om resurssättningen för detta. Vi ser det kanske inte riktigt än, men vi vill se en resurssättning som motsvarar målen i programmet. Det är vad vårt särskilda uttalande handlar om. Vi har inget annat förslag till beslut.

Jag hoppas att det här blir verklighet, och jag hoppas att programmet kommer att innebära att både stadsdelsnämnder och kulturnämnden och alla andra har ett styrdokument som ger en målsättning för hur vi når fler barn.

Anförande nr 159

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Jag vill tacka så hemskt mycket för att ni här inne är så engagerade. Jag blev jätteförvånad; jag tänkte att detta skulle bli världens kortaste debatt. Men det är kul att ha en kulturdebatt i fullmäktige.

Jag vill än en gång understryka att det här programmet inte först och främst handlar om vad kulturnämnden ska göra. Kulturnämnden kan göra massor av bra saker som inte står i det här programmet. Det är inte så att vi inte kommer att göra saker bara för att det inte står uttalat i programmet. Det här gäller, och jag vill verkligen att alla som sitter i trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och så vidare, var ni än sitter någonstans, inser att det här programmet är för er. Det är för hela stan. Det är för alla nämnder och bolag, i alla fall nästan – kanske inte SVOA. Läs gärna programmet, även om ni sitter i socialnämnden eller någon annanstans! Jag vill verkligen att alla fattar att kultur för barn angår alla människor.

Anförande nr 160

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Fru ordförande! Jag delar ditt engagemang för det här, Torun Boucher, och tycker att det är kul. Men med det sagt – du är kulturborgarråd i Stockholm. Det är klart att det är du som ansvarar för att det blir verkstad av det här. Det är ju du som ska piska på varenda nämnd och varenda

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

ansvarig politiker, så att det blir verkstad. Det vet du och jag. Du måste driva på – annars kommer det inte att hända någonting. Jag blir väldigt bekymrad när du säger att det här inte ligger på kulturnämnden – nej, det gör det inte, men det ligger på dig.

Anförande nr 161

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det var därför jag gick upp i talarstolen nu och sa att alla andra, utom möjligen exempelvis SVOA, också är välkomna att ta sitt eget ansvar. Det håller jag med om.

Att vi inte har skrivit och uttalat vissa saker, till exempel att kulturnämnden borde informera privata skolor bättre och att LSS ska inkluderas i Kulan, betyder inte att vi inte vill det. Det här är inte kulturnämndens kulturprogram utan hela stadens kulturprogram. Vi går inte in och detaljstyr vad de andra nämnderna ska göra. Men jag kommer naturligtvis att tjata.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 37 Kollektivtrafikplan för stadens gator

Anförande nr 162

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Varje dag görs över två miljoner resor med kollektivtrafiken i Stockholm. Det säger något viktigt. Vi är en kollektivtrafikstad. Men för att möta framtidens behov krävs att vi fortsätter att prioritera de yteffektiva och kapacitetsstarka färdssätten. Därför har vi nu tagit fram en kollektivtrafikplan som pekar ut var vi behöver satsa och vilka stråk som måste prioriteras. Vi kan inte prioritera bussen överallt, utan vi måste välja. Vi behöver och vill prioritera helt och hållet, helt och fullt. Vi pekar ut vilka platser som behöver fungera för att fler ska kunna resa tillsammans, snabbt, tryggt och hållbart.

Planen är ett strategiskt styrdokument. Den gör det möjligt för staden att planera rätt från detaljplaner till stora infrastrukturinvesteringar. Den lyfter också fram att resan inte börjar på bussen utan på gångvägen dit. Den slutar inte heller vid hållplatsen utan när du tryggt nått din målpunkt. Vi pekar ut tvärförbindelser som särskilt viktiga, eftersom efterfrågan växer mest utanför innerstaden. Det behövs bättre kopplingar mellan stadsdelar i söderort och västerort.

Vi ser att det finns stor potential för kollektivtrafik på vatten, men i den här kollektivtrafikplanen är det i synnerhet gator och vägar som vi pekar ut som stråk. Kollektivtrafik på vatten är ändå viktigt. Med ny teknik kan pendelbåttrafiken spela en större roll i framtidens kollektivtrafik. Därför vill vi tillsammans med regionen hitta bättre lägen för hållplatser längs våra kajer i samverkan med Stockholms Hamnar, Trafikverket och andra inblandade.

Det är förvisso så att kollektivtrafiken är regionens ansvar, men vi i staden har stora möjligheter att påverka hur attraktiv den blir och hur tillgängliga de olika bytespunkterna blir genom stadsplaneringen – genom att bygga och planera en stadsbebyggelse som är anpassad till kollektivtrafiken och där kollektivtrafiken upplevs som det självklara och mest attraktiva valet. Genom att prioritera i gatunätet skapar vi rätt förutsättningar för framtidens kollektivtrafik.

Med den här planen tar vi ansvar för framtiden. Vi gör det lättare att välja kollektivtrafik och resa kollektivt, och vi ser till att fler människor kan ta sig fram i vår stad – på lika villkor. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 163

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Kollektivtrafiken har varit en av Stockholms paradgrenar. Det borde bli enklare att resa kollektivt och inte svårare. Det behöver också bli lättare att kombinera resor i kollektivtrafiken med resor exempelvis med cykel eller med bil för dem som reser långt. Därför behövs fler infartsparkeringar och inte minst ett hyrcykelsystem, så att man kan kombinera resorna.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Men efter valet 2022 ändrades detta. Miljöpartiet gick till val på billigare, bättre och mer kollektivtrafik. Men nu, tre år senare, får stockholmarna betala betydligt mer för mindre och sämre kollektivtrafik. Det här försvårar vardagen för hundratusentals stockholmare som tidigare har kunnat lita på kollektivtrafiken. Vänstermajoritetens politik för kollektivtrafiken har försvårat för människor att bo där de vill. Uppföljningen av Stockholms klimatmål visar att både bilismen och utsläppen ökar i Stockholm med vänsterpolitiken. Det är inte så konstigt, för fler tvingas välja bilen när kollektivtrafiken sviker.

Den rödgröna majoriteten behöver ställa tydligare krav på sina politiker i regionen. Jag säger: Börja med att lägga tillbaka de 20 procent av avgångarna som skurits ned och tagits bort! 89 busslinjer har fått nedskärningar i länet. Bara i Stockholms stad tog Miljöpartiet och Socialdemokraterna bort var sjätte buss från och med den 19 augusti 2024, det vill säga förra året. Det är 688 avgångar färre per dag. Om vi ser till hela länet har Miljöpartiet och Socialdemokraterna lagt ned 22 busslinjer – inte minskat turerna, utan lagt ned linjerna helt och hållet. Jag kan ta 57:an som ett Södermalmsexempel. Den kortade man ned med fyra stationer. Man tyckte att de nya invånare som flyttat in i Mangon, Kiwin och Persikan skulle gå fyra stationer. Men då protesterade vi på Södermalm, och Miljöpartiet och Socialdemokraterna lade tillbaka den här sträckningen.

Stockholms stads ambitiösa planer för kollektivtrafiken behöver därför sättas i relation till de massiva neddragningar som gjorts regionalt. Att mer än var sjätte buss dragits in, vilket ökat trängseln, gör kollektivtrafiken till ett sämre alternativ för allt fler. Vi anser att stadens investeringar i större utsträckning behöver gå hand i hand med regionens. Det är orimligt att staden ska investera för att möjliggöra en ökad användning av kollektivtrafiken när den rödgrönt styrda regionen samtidigt och parallellt gör det motsatta.

Anförande nr 164

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Alla är ledsna över att de neddragningar som har skett har behövt ske. Men svaret på frågan är ju helt enkelt: If you don't use it, you lose it. Det som kan rädda kollektivtrafiken är att alla som kan använda den använder den och att fler människor försöker stötta kollektivtrafiken. Som ordningen är ska 50 procent täckas av skatteintäkter och 50 procent av biljettintäkter. Det bästa är alltså att folk fortsätter åka kollektivt.

En anledning till att kollektivtrafikens ekonomi har varit tuff är att man bedrev omfattande trafik under covid. Man hade kunnat hoppas att de riktade stöd till kollektivtrafiken som den tidigare regeringen gav skulle fortsätta. Det är en boll tillbaka till Moderaterna och nuvarande regering.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Anförande nr 165

J o n a s N i l s s o n (M): Jag yrkar bifall till Moderaternas förslag i kommunstyrelsen.

Vi kan prata hur mycket som helst och peka finger hit och dit. Men vad tycker stockholmarna egentligen? Det finns ingen forskning om det, men tidningarna Dagens Nyheter och Mitt i har gjort enkäter. 37 procent av stockholmarna säger att de upplever ett försämrat kollektivtrafikutbud. Bland de nordiska huvudstäderna är Stockholms invånare nu de som är minst nöjda med sina pendlingsresor – vi har gått från första plats. I de andra nordiska huvudstäderna har man också haft covid. Andelen resenärer som är missnöjda med turtätheten har fördubblats sedan förra året. Andelen som är missnöjda med punktligheten har ökat från 20 till 31 procent. Andelen som är missnöjda med trängseln har ökat från 29 till 41 procent. Ni behöver skärpa er.

Anförande nr 166

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande och fullmäktige! Vi i Centerpartiet välkomnar framtagandet av den nya kollektivtrafikplanen för stadens gator. Transporterna är en av klimatpolitikens stora utmaningar. Ska omställningen vara möjlig måste fler välja att resa kollektivt. Det måste bli lättare att välja bort eget bilägande till förmån för kollektiva resor. Överlag måste stadens gator anpassas för att underlätta för att gå, cykla och åka kollektivt.

Vi delar också de mål för kollektivtrafiken som beskrivs i planen. Förutsättningarna för god och bättre kollektivtrafik ska finnas tidigt i stadsbyggnadsprocessen. Vi ser mycket positivt på att man enligt planen ska ha "eget utrymme" för bussarna i staden på de primära stråken, särskilt som medelhastigheten för bussar faktiskt sjönk med 7 procent i innerstaden och 4 procent i ytterstaden under förra året.

Jag vill också påpeka att det är lite synd att vi inte har med vattentrafiken i den här kollektivtrafikplanen. Jag tycker att pendlingsbåtarna behöver ses i det här sammanhanget. Jag skulle gärna ha haft med kollektivtrafiken på vatten även här. Det är någonting som ligger oss i Centerpartiet väldigt varmt om hjärtat, och vi har varit mycket pådrivande i både stad och region för att använda stadens vattenvägar mycket flitigare. Vi är väldigt nöjda med den elektrifiering av transporterna som nu provas på vattenvägarna i regionens regi. Jag yrkar bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 167

S a r a S v a n s t r ö m (L): Ordförande! Liberalerna ser positivt på att det nu finns sju mål för stadens och regionens trafikplanering. Men det finns fortfarande vissa utmaningar som är oadresserade och som vi behöver konkretisera för att vi ska kunna följa upp dem.

Jag ska ta upp en aspekt av det här med kollektivtrafik. I mångt och mycket är det regionen som gör beställningarna. Även om planen tar upp vikten av att

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

kollektivtrafiken integreras redan i planeringsstadiet för nya stadsdelar eller större bostadsområden visar erfarenheten att det ofta tar lång tid innan kollektivtrafiken är på plats. Då har man redan skapat resandemönster som är svåra att bryta. När man väl har flyttat in och det har gått ett halvår och man har kört sin bil är det svårt att ställa om. Därför tycker vi att det är extremt nödvändigt för den framtida kollektivtrafiken att vi reserverar tillräckligt utrymme för kollektivtrafiken, så att den kommer på plats tidigt och inte i efterhand.

Jag vill lyfta fram exemplet med utbyggnaden av Spårväg city och förlängningen till Ropsten. Den här förlängningen har utretts, men det finns ingen finansiering i dagsläget, vilket gör att den är svår att få till stånd. Det tycker vi är djupt olyckligt. Samtidigt pågår den fortsatta planeringen av området, och då måste det ju finnas utrymme ifall man vill ha spårtrafik där framdeles.

Dessutom är det så att vi behöver få en mycket mer effektiv samverkan med regionen när det gäller våra stora infrastrukturprojekt. Jag som har haft förmånen att få följa infrastrukturprojekt även från regionens sida ser hur svårt det har varit för staden och regionen att få ihop stora projekt som rört till exempel Slussen och utbyggnaden av Tvärbanan. Det här gör att det blir mycket dyrare och att det uppstår förseningar. Detta drabbar antingen Stockholms stad eller regionen och till sist såklart skattebetalarna. Jag tror att vi fortfarande har en lång resa när det gäller samverkan för att möjliggöra att fler ska kunna åka i kollektivtrafiken.

Med det yrkar jag bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 168

M a r i a M u s t o n e n (V): Jag har lite svårt att tro att det handlar om okunskap från Moderaternas sida när de debatterar regionpolitik i den här salen. Det är ju helt klart att vi står för infrastrukturen. Vi står för gator och vägar, och det är regionen som står för själva kollektivtrafiken. Jag är så trött på att man alltid drar det här kortet.

Sedan skyller ni på oss när det gäller ökade utsläpp från trafiken, när er regering har sänkt reduktionsplikten till miniminivån. Det här är under all kritik. Däremot kommer Liberalerna och Centerpartiet med konstruktiva förslag och poänger i fråga om den här planen. Men Moderaterna – skärp er!

Anförande nr 169

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Vi kan peka finger både hit och dit och fram och tillbaka. Men det är faktiskt så att dina partivänner sitter i regionen och styr den, Maria Mustonen. Det som är viktigt är om man kan åka med kollektivtrafiken eller inte kan göra det.

Det är fråga om typiska politiska system. Vi jobbar i stuprör på det här sättet. Jag sitter i mitt stuprör och tänker inte prata med dem, han sitter med sitt sugrör och suger på det och så vidare. Men vad det handlar om är att man har lagt ned 89 busslinjer och

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

tagit bort 688 avgångar i Stockholms stad. Det är era partivänner som har gjort det och skurit ned. Det är vad vi ser som resultat. Du kan sitta i ditt stuprör och låtsas som ingenting, men det är dåligt. Skärp er!

Anförande nr 170

M a r i a M u s t o n e n (V): Vänsterpartiet ingår inte i styret i Region Stockholm, Jonas Nilsson. Vänsterpartiet är ett stödparti för styret. Det borde du också ha koll på, om du nu har så bra koll på alla busslinjer som har tagits bort eller ändrats på något sätt. Skärp er!

(J o n a s N i l s s o n (M): Ett stödstuprör!)

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 38 Avfallsplan för Stockholm 2025–2030

Anförande nr 171

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag vill börja med att säga att jag har strukit väldigt mycket på mitt papper eftersom vi uppmanats att fatta oss kort. Om jag får några pluspoäng för det tar jag alla jag kan få.

Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Stockholm och världen står inför oerhört stora risker på grund av klimatkrisen och krisen för naturen. Vi måste ställa om för att trygga vår framtid. I Stockholms omställningsarbete är den nya avfallsplanen ett av flera viktiga verktyg. Enligt den nya avfallsplanen ska hierarkin i avfallstrappan genomsyra arbetet. Allra viktigast är att först och främst minska uppkomsten av avfall. Jag vill särskilt välkomna just planens betoning på minskade avfallsmängder som högsta prioritet och främjandet av återbruk genom bland annat Stocket, satsningar på återbruksdepåer för byggmaterial och insatser för att minska matsvinnet och plastanvändningen.

Den nya avfallsplanen sträcker sig till 2030, vilket ger bättre möjligheter när det gäller genomförande och även samordning med stadens nya miljöprogram. De fyra huvudmålen är desamma som i tidigare avfallsplan, vilket ger en stabil grund, samtidigt som de justerade delmålen och åtgärderna speglar den ökade ambitionsnivån, inte minst kopplat till de nya lagkrav för insamling av förpackningar och textilier som vi har att förhålla oss till.

Avfallsplanen är, precis som miljöprogrammet, ett ansvar för hela staden. För att vi ska lyckas krävs ett fortsatt engagemang från samtliga nämnder och bolag och inte minst från stockholmarna själva. Att göra det enkelt att göra rätt, att förebygga avfall och att återbruka och källsortera korrekt är ett arbete som vi gör tillsammans. Den nya avfallsplanen lägger grunden för detta. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 172

F r i t z L e n n a á r d (M): Herr ordförande! Jag ska också med hänsyn till den båtturen vi ska ge oss ut på om en stund fatta mig kort och inte säga allt som jag tror att mina alliansvänner snart kommer att säga. Jag kommer att göra tre snabba nedslag.

Det första handlar om vikten av att beivra fusk inom avfallshanteringen. Den länsgemensamma kontroll som genomfördes under våren, då länets kommuner tillsammans med statliga myndigheter gemensamt kontrollerade transporter av avfall, gav nedslående resultat. Det är av stor vikt att den kontrollen prioriteras för att såväl värna sjyst konkurrens som förhindra miljöskadlig verksamhet.

Jag vill också snabbt nämna att vi vill värna stockholmarnas rätt att elda trädgårdsavfall i sina trädgårdar under några korta, begränsade perioder på våren och hösten. Detta är kanske inte en stor fråga men en viktig principfråga.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

Avslutningsvis vill jag understryka vikten av att vi ser till att det är snyggt och rent kring ÅVS:erna, nu när de är stadens ansvar och inte längre FTI:s.

I övrigt vill jag hänvisa till mina allianskollegor och yrka bifall till den gemensamma reservationen.

Anförande nr 173

S a r a S v a n s t r ö m (L): Ordförande! Jag ska fatta mig kort. Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet i kommunstyrelsen.

Anförande nr 174

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Anförande nr 175

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande! Jag ska också fatta mig kort. Det är väldigt viktigt med en avfallsplan och att detta görs bra. Jag vill verkligen hålla med om att stockholmarna måste vara med på tåget. Det måste göras lätt för stockholmarna att sortera rätt. Staden har en hel del hemläxor att göra, till exempel att få den nya textilåtervinningen att fungera och att se till att stockholmarna får veta var de ska lämna avfallet.

Som även nämndes tidigare har kriminaliteten inom sophanteringen visat sig vara gigantisk i stora delar av Sverige. Detta är vi i Stockholm tyvärr inte heller befriade från. Man måste vara väldigt noga med att beakta och hålla koll på det även i fortsättningen.

Med de orden vill jag från Centerpartiets sida också yrka bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Bilaga 2

Yttranden 2025-06-16

§ 41 Mötet avslutas

Anförande nr 176

O r d f ö r a n d e n : Å presidiets och finansborgarrådets vägnar ber jag att få framföra ett varmt tack till alla ledamöter för den här terminen. Som jag flikade in lite tidigare tycker jag att vi ska vara stolta över det sätt som vi arbetar på – den goda stämning och den konstruktiva debatten vi har och den sällan skådade effektivitet som präglar denna stad. Det har väl ni också märkt – när man guidar runt gamla vänner från andra kommuner förstår de inte riktigt hur det kan gå till att ett kommunstyrelsesammanträde tar sju åtta minuter och att vi klarar oss på tre minuter eller, som vi har visat i kväll, två minuter eller en minut. Riksdagsledamöter förstår det inte alls, för de får tydligen prata hur länge som helst. Det är därför man aldrig orkar träffa sådana i gruppsammanhang.

Vi är jätteeffektiva, och det ska vi vara stolta över. Så tack för det, och trevlig sommar, allesammans! Jag tycker att vi ger oss själva en stor applåd. Tack till alla våra tjänstemän också!